

HAFTALIK BİLGİLENDİRME RAPORU

06-12 ŞUBAT 2023 HAFTASI

İÇİNDEKİLER

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR	3
CHP İKTİDARININ İLK HAFTASINDA YAPILACAKLAR	3
VAATLERİMİZ	4
06-12 ŞUBAT 2023 HAFTASI ÖZEL GÜNLER	7
YÖNETİLEMEYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ	7
HAZİNEYE 442 MİLYAR TL DAHA EK BORÇ YÜKÜ!	11
AKP ÜLKEYİ TÜM HÜKÜMETLER DÖNEMİNİN 15 KATI BORCA BATIRDI	12
EKONOMİ DE TEHLİKE ÇANLARI ÇALMAYA DEVAM EDİYOR!	12
NEBATİ UYKUDAN UYANAMADI, MİLLETİN ENFLASYON KÂBUSU DEVAM EDİYOR	13
AÇLIK SINIRI ASGARİ ÜCRETİ AŞTI, YOKSULLUK SINIRI 29 BİN TL'YE YAKLAŞTI!	14
DIŞ TİCARETTE REKOR YILLIK AÇIK!	14
KÖPRÜ DEĞİL YENİ KARADELİK AÇMIŞLAR!	16
YOLSUZLUK ALGI ENDEKSİ'NDE 48 SIRA GERİLEME!	17
BAKANLIK GARANTİLERE DÖVİZ KURU ÜZERİNDEN ÖDEME YAPILDIĞINI İTİRAF ETTİ...	18
YAP-İŞLET-HALKA YÜK ET	18
BALLI GARANTİLER YILDA DÖRT DEFA GÜNCELLENEREK Mİ ÖDENİYOR?	19
KARA DELİĞE DÖNEN SGK'DA 32 MİLYON LİRALIK TANITIM	20
KONUTLARDAKİ DOĞALGAZ TARİFESİNDE DERHAL İNDİRİM YAPILMALI	20
BORÇ GİRTLAKTA, BANKALAR KAPIDA	21
EYT, BİNLERCE YENİ MAĞDUR YARATTI	22
HİÇ HARCAMASAN 30 YILDA BİR EV ANCA!	23
SAHİBİNDEN KİRALIK DEPREM RİSKLİ BİNA	24
'HAYVANCILIĞIN BAŞKENTİ'NDE EKSİ 5 DERECEDE UCUZ ET KUYRUĞU	26
DÜRÜST VATANDAŞI KERİZ DURUMUNA DÜŞÜRDÜNÜZ	26
'PARAN YOKSA ADALET YOK'	27
YÜKSEK YARGIDA SİYASİ PAZARLIK!	27
ERZURUM'DA TÜM YOLLAR TAŞKESENLERE ÇIKIYOR	28
AKP'Lİ BELEDİYEDEN ARSA DOLANDIRICILIĞI	29
ASKERİ ARAZİ TALANINA YENİ FORMÜL!	30
BOĞAZ'I BETONA GÖMECEK PROJE!	30
ÇANAKKALE'DE ALTIN MADENİ İÇİN 158 BİN AĞAÇ KESİLECEK	31
GAP KAPSAMINDAKİ HARRAN OVASI, BETONLAŞTI	32
YURTTAŞIN ARSASINA GÖZ DİKTİLER	32
TASARRUF GENELGESİ YENİ YILA GİREMEDİ	33
WUSHU'DA AİLE İÇİ SEÇİM	34
50 FUTBOL SAHASI BÜYÜKLÜĞÜNDE TALAN	35
AMASRA FACİASI DAHİ DERS OLMADI	35
HASTANELER BUGÜNE KADAR HEKİMSİZ Mİ ÇALIŞMIŞ!	36
RANT UĞRUNA İKİ HASTANENİN DAHA KAPISINA KİLİT	36
KAYYUMUN ZEHİR DEPOSU BÜYÜYOR	37
DIYANET PERSONELİ SAYISI DUDAK UÇUKLATTI	38
DIYANET PARA 'BASTIRDI'	39
DIYANET 114 ÜNİVERSİTEYİ SOLLADI	39
SINAVLARIN GÖLGESİNDE EĞİTİM SİSTEMİ	40
KOŞULLAR VATANDAŞLARIMIZI İNSAN KAÇAKÇILARININ ELİNE MAHKUM EDİYOR	42
MÜZELER MÜZELİK OLMUŞ!	43
AKP'Lİ VEKİLLERİN YASAMA KARNESİ KIRIK	43
İTTİFAKININ 'SİYASİ İSTİSMAR VE MAĞDURİYET' PLANI	44
TÜRKİYE-SURİYE İLİŞKİLERİ ZOR VE BELİRSİZ BİR DÖNEMEÇTE!	45
ÜÇLÜ MUTABAKAT MÜZAKERE SÜRECİ, 'SÜRESİZ' OLARAK KESİLDİ	46
MİDENİN GURULTUSU SARAYIN KURU GÜRÜLTÜSÜNÜ BASTIRIYOR	46

KONUŞULMAMASI GEREKENLER-DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KONULAR

*Kutlama mesajlarının dışında dini konulara girilmemeli. Röportaj ve Televizyon programlarında konu ile ilgili gelen ısrarlı sorulara, laiklik vurgusu ile dini konuların siyasilerin değil konu ile ilgili çalışan İlahiyat kökenli akademisyenler ile din alimlerinin vermesi gerektiğine vurgu yapılmalı. Siyasilerin din konuşmasının dini siyasete alet etmek olduğu vurgusu yapılabilir. Camiye, kışlaya ve okullara siyaset sokulmamalı.

*Ak Parti'nin kendi içerisinde yaşadığı tartışmalara girilmemeli, konu ile ilgili sorular cevaplanmamalıdır. Bu konudaki en önemli yaklaşım "Biz de izlemekteyiz, demokrasimiz açısından gözlemekteyiz." yanıtıdır.

*Türk Ordusu ve Genel Kurmay Başkanlığı ile ilgili eleştirel söylemlerde bulunulmamalı. AKP'nin millet(Milliyetçilik) ve ümmet(Din) siyaseti üzerinden rant elde etmeye çalıştığı, bu ideal doğrultusunda duyguları sömürerek oyunu arttırma çabasında olduğu unutulmamalıdır. Doğruda olsa söylenecek tek bir cümle dahi rakibin eline çok önemli bir fırsat verebilir.

*Türkiye'nin etnik ve mezhepsel, cinsiyet ve sınıfsal yapılanmalarına yönelik daima birleştirici bir söylemde bulunulmalı. Söylemlerimiz Türkiye Cumhuriyeti Vatandaşlığı ortak paydasından hareket etmeli. Kurtuluş savaşındaki birliktelik ruhundan dem vurulmalı, hak arayışlarımızı ve adalet söylemlerimizi belirli zümreler ve olaylar için değil kavramlar ve olgular için kullanmaya dikkat edilmeli.

*Parti'nin iç organlarında konuşulması gereken hususlar medya önünde konuşulmamalı. Ülkenin menfaati için ilkemiz daima 'Kol kırılır yen içinde kalır' olmalıdır. Parti içi sorunların çözüm noktası medya ve kamuoyu değil parti içi organlardır. Parti sorunlarını kamuoyunda konuşmak 'Bunlar daha kendi sorunlarını çözemezken ülkeyi nasıl yönetecekler' algısı oluşturup, CHP'ye ve ülkenin geleceğine zarar vermektedir.

*Söylem oluştururken unutulmaması gereken yegane husus; doğru, güncel ve ilkeleri kapsar olmasıdır. Aynı zamanda unutulmaması gereken bir diğer önemli hususta; söylemleriniz tamamen doğru olabilir fakat onun yeri, zamanı ve kime söylendiğidir. Püf noktası, kimin, ne zaman ve nerede söylediğidir. Zira; Doğru, doğru yerde ve doğru zamanda doğrudur.

*Sosyal medya hesaplarından yapılacak paylaşımlarda bireysel görüşler yerine parti politikasına uygun söylemler tercih edilmeli. Zamanlamanın önemi paylaşımın hedef kitlesi ve paylaşım yapılan mecraya göre belirlenmeli.

*Diğer önemli bir husus, bir şeyi sizin kaç kere söylediğiniz değil karşısındaki duyup duymadığıdır. Doğruları defalarca söylemekten çekinmeyin. Sizin tekrar dediğiniz karşısındaki ilk kez duyduğu olabilir. Tekrarın gücüne inanın.

*Eleştirel söylemlerimizi, projelerimizle desteklemeliyiz. Yanlış gösterip, doğruyu anlatmalı, bunun adresinin de CHP iktidarı olduğu vurgusunu yapmalıyız.

*Her açıklamaya, herkese ve her soruya cevap verilmemeli. Düşük seviyeli söylemlerle ilgili sorulara muhatap almayarak cevap verilmeli. Muhatap almamak çoğu zaman en güzel cevaptır. Muhatap almadığımız ya da o seviyeye inmeyeceğimiz dile getirilmeli. Zira o tarz söylemlerde bulunan insanların amaçları bizleri o polemige sokmaktır, amaçlarına ulaştırmamak için verilecek tek cevap 'muhatap almıyoruz' olmalıdır.

CHP İKTİDARININ İLK HAFTASINDA YAPILACAKLAR

***Katar ordusuna peşkeş çekilen Sakarya'daki Tank-Palet Fabrikası'nı hemen geri alıp, şanlı ordumuza iade edeceğiz.**

*Esnafın, pandemi döneminde bankalardan aldığı kredilerin faizlerini silecek, anaparayı ise makul ölçülerde taksite bağlayacağız.

***Bir kararname ile esnafın stopaj vergisini kaldıracağız.**

*Çiftçilerin, bankalardan veya tarım kredi kooperatiflerinden aldıkları kredilerin faizlerini sıfırlayacak, anaparayı ise makul ölçülerde taksite bağlayacağız.

***KYK borçlarından ötürü başlatılan tüm hacizleri durduracak, borçların faizlerini silecek; borçlu iş sahibi olduğunda, anaparayı makul taksitlere böleceğiz.**

*Beşiktaş'taki terör saldırısında hayatını kaybeden 39 polis, 8 sivil toplam 47 şehidimiz için toplanan paraların tamamını faizleriyle birlikte, hak sahiplerine teslim edeceğiz

***15 Temmuz Şehit ve Gazileri için vatandaştan toplanan paraların tamamını faizleri ile birlikte hak sahiplerine vereceğiz**

*Hangi koşulda bedeli ne olursa olsun; vatan topraklarına sahip çıkacak, Süleyman Şah Türbesi'ni vatan toprağına geri götürerek, orada şanlı bayrağımızı dalgalandıracacağız.

VAATLERİMİZ

TARIM

*Tarımsal üretimde kullanması için çiftçiye ÖTV'siz KDV'siz **kırmızı mazot** vereceğiz.

***Ziraat Bankası** kuruluş amacına uygun olarak, çiftçiye **üretim için ucuz kredi** verecek.

*Çiftçimizin kredi, **su ve elektrik borç faizlerini sileceğiz**, anaparayı ise yapılandıracağız.

*Her köye **en az bir teknik personel** ataması yapacağız.

*Çiftçiye verilecek destek **milli gelirin en az %1'i** olacak. Ödeme her yıl Ekim ayında yapılacak.

*Ürün taban fiyatlarını bir yıl önce açıklayacağız. Hububat, yağlı tohum, baklagiller gibi belli ürünlerde **alım garantisi** vereceğiz.

*Tarımsal sulamada kullanılan **elektrik ve sulama faturaları hasattan sonra** ödenecek.

***Tarım kooperatiflerinin** yaygınlaşmasını teşvik edeceğiz.

***Tarım destekleri ve araçları hacedilemeyecek**, desteklerden kesinti yapılamayacak.

*Hasat döneminde **ithalatı yasaklayacağız**.

*Kadınların ve gençlerin tarımda istihdamının artması için **sosyal güvenlik primlerinin devlet tarafından** ödenmesini sağlayacağız.

SANAYİ ve TEKNOLOJİ

*Sanayicinin ve esnafın **elektrik borçlarının faizlerini** sileceğiz.

***Akıllı tesislerinin enerji bedellerini** devlet ödeyecek.

*FABKA projesi ile girişimcilere **düşük maliyetli anahtar teslim fabrikalar** inşa edeceğiz.

*Her OSB'de teknik eğitim veren 6 yıllık ve yatılı **Teknoloji Lisesi** kurulacak.

***Enerji Kooperatiflerinin** yaygınlaşmasını teşvik edeceğiz

***Yenilenebilir enerji** için YEKDES adında yeni bir **destekleme mekanizması** kuracağız.

*Sanayicimizin ihtiyaç duyduğu **teknik personeli yetiştirecek** mesleki eğitim politikaları kararlılıkla takip edeceğiz.

*Mesleki eğitim almış gençlerimizin, **kendi alanlarında çalışmalarını** teşvik edeceğiz.

KOBİLER

***Şirketlerin KDV alacaklarını** gecikmeden ödeyeceğiz.

*KOBİ kredilerinden alınan **Banka ve Sigorta Muameleleri Vergisini sıfırlayacağız**.

***Katma değeri yüksek ürün üretecek firmalar** için özel kredi ve vergi desteği sağlayacağız.

*KOBİ'lerin **devletten alacaklarını** ödeyeceğiz.

*OSB'lerde KOBİ'ler için **enerjiyi özel olarak fiyatlandıracağız**.

*KOBİ'lere **vergi indirimi** teşviki vereceğiz.

***Kara liste** bir defaya mahsus sileceğiz.

VERGİ İNDİRİMLERİ

*Motor hacmi 1600 cc ve altındaki otomobillerde **ÖTV'ye 1/4 oranında indirim** uygulayacağız.

***Gazilere ve şehit yakınlarına** 3 yılda bir vergilerden muaf araç alma hakkı vereceğiz.

***Damga Vergisi'ni** kademeli bir şekilde kaldıracacağız.

***İlk internet aboneliklerinden** vergi almayacağız.

*Ücretlilerin **eğitim ve sağlık harcamalarını**, gelir vergisinde indirim konusu yapacağız.

GENÇLER

*Gençlerin alacağı **ilk sıfır otomobilde, cep telefonunda ve oyun konsolunda ÖTV'yi** kaldıracacağız.

*Gençlere **pasaport ücretsiz olacak**; yurtdışına çıkışta **harç ödeme** uygulamasını kaldıracacağız.

*Gençler, sigorta kapsamında olduğu aile bireylerinin vefatı halinde **ilk sigortalı işgününe kadar sigorta hizmetinden yararlanmaya** devam edecek.

*İşe ilk giren yeni mezunların **2 yıl süreyle vergi ve prim ödemelerini devlet karşılayacak**.

*ADS kapsamındaki ailelerde gençlere **kamu istihdamında öncelik** sağlanacak.

***Yurt sorununu** bir yılda çözeceğiz

*Yeni evli çiftlerin **ilk satın alacağı evde KDV'yi yarıya** düşüreceğiz.

***Evlilik öncesi bütün taramaların ücretsiz** olarak yaptırılmasını sağlayacağız.

*Üniversiteli gençlere **kültür-sanat etkinliklerine** katılmaları için, içine belli miktarda para yüklenmiş kart vereceğiz.

KADINLAR

***İstanbul Sözleşmesi'**ne 1 hafta içerisinde yeniden taraf olacağız.

*Kadın cinayetlerinin failleri için **ceza indirimi uygulanmayacak**.

***Doğum için işten ayrılan** kadınların işe dönmesi halinde işverene **vergi teşviki uygulayacağız**.

***Kadınların ve gençlerin kooperatif** kurmalarını teşvik edeceğiz.

*Aile Destekleri Sigortası kapsamında "**Yeni Başlangıçölar Fonu**" kuracağız İhtiyaç duyan boşanmış kadınlara ev kurma desteği sağlayacağız.

*Ebeveynler için çocuk iznini yeniden düzenleyeceğiz, **babalık izninin süresini** uzatacağiz.

***Kreşlerin ve sığınma evlerinin** sayısını artıracacağız.

*Rahim ağzı kanserini önleyen **HPV aşısı ücretsiz** olacak

ESNAF

*Ticaret erbabına **sicil affı** getireceğiz.

***Kira stopajını** kaldıracacağız.

*BAĞ-KUR prim borcu olsa dahi **esnafın ve bakmakla yükümlü oldukları ailelerinin sağlık** hakkından yararlanmasını sağlayacak net yasal düzenlemeleri yapacağız.

*Esnafımıza **emeklilik için geriye doğru borçlanma** hakkı tanıyacağız.

***Esnaf Destekleri Sigortası Fonu'nu** kuracağız.

ÖĞRETMENLER

*Öğretmen **atamalarını gerçekleştirecek**, alımlarında **sözlü sınavı** kaldıracacağız.

***Öğretmen maaşlarını** iyileştireceğiz.

***Bütün öğretmenler kadrolu olacak**, ücretli ve sözleşmeli öğretmen ayırımına son vereceğiz.

*Her yıl 24 Kasım Öğretmenler Günü'nde öğretmenlere **bir maaş ikramiye** vereceğiz.

*Öğretmenlere sağlayacağımız **3600 ek gösterge** imkânının yanında, eğitim-öğretim tazminatlarını da artıracacağız.

***Ek ders ücretini** iki katına çıkaracağız.

*Okullar açık olduğunda **toplu taşıma araçları tüm eğitim çalışanlarına ücretsiz** olacak.

*Öğretmenlerin **aile bütünlüğünü** her koşulda sağlayacağız.

SAĞLIK HİZMETLERİ

***Yurttaşımızın prim borcuna bağlı olmaksızın**, Genel Sağlık Sigortası kapsamı içinde yer alabilmesini sağlayacağız.

*Katkı payı, ilave ücret ve fark ücretlerini **kaldıracağız**.

*Yurttaşlarımızın **periyodik sağlık kontrollerini ücretsiz** gerçekleştireceğiz.

*Şehir hastaneleri açılırken **kent merkezlerinde kapatılan** devlet hastanelerini yeniden açacağız.

***Askeri hastaneleri** yeniden açacağız.

***Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü'nü** yeniden açacak, ilaç, aşı, serum, tıbbi malzeme ve tıbbi cihaz üretimini stratejik sektörlerindeki **AR-GE çalışmalarına** destek vereceğiz.

***Tıp teknoparklarını** kuracağız.

***Meslek Hastalığı Hastaneleri'ni** ve **Çocuk Hastaneleri'ni** yaygınlaştıracacağız.

SAĞLIK ÇALIŞANLARI

***Sağlıkta şiddetin önlenmesi** için caydırıcı bir yasa çıkaracağız.

***Sağlık personeli atamalarını** derhal yapacağız.

***Aile Hekimlerinin** iş yükünü azaltmak için yardımcı sağlık çalışanı ataması yapacağız.

*Her bir sağlık mesleği üyesi tek tipte devlet memuru olarak istihdam edilecek.

***Sağlık çalışanlarının ek göstergeleri 3600'den başlamak üzere** kademeli olarak yükseltilecek.

***Çalışma saatlerini** Uluslararası Çalışma Örgütü normlarına uygun hale getireceğiz.

MUHTARLAR

*Tek bir **muhtarlık kanunu** olacak.

*Muhtarlık seçimleri için **birleşik oy pusulası** esası getirilecek.

*Bağımsız bir **muhtarlık evi** olacak.

*Muhtarlıklara **yardımcı büro personeli** tahsis edilecek.

*Kaldırılan **köy tüzel kişilikleri yeniden oluşturulacak**.

*Her muhtarlığın ayrı bir **bütçesi** olacak.

***Sosyal yardımlar, muhtarlıklar aracılığı ile dağıtılacak**.

*Belediye meclisinde, muhtarın seçildiği mahalleyle ilgili bir karar alınacaksa, o kararın görüşüldüğü **belediye meclisi toplantısına muhtar da katılacak**, toplantıda söz ve karar sahibi olacak.

*Muhtar, belediye ile birlikte **sosyal projeler geliştirecek**.

*"**Türkiye Muhtarlar Birliği**" kurulacak.

ÇALIŞANLAR

*Asgari ücret enflasyona yenilmeyecek **asgari ücrete 6 ayda bir zam** yapılacak.

***Kıdem tazminatı çalışma yılı şartı olmaksızın** kullanılabilen bir hak olacak.

*Esnek çalışma modellerine son verecek, **güvenceli istihdama** öncelik vereceğiz.

*İşsizlik Sigortası Fonu'nu amacına uygun kullanacağız.

*Kapsam dışı bırakılan **taşeron işçileri kadroya** alacağız.

***3600 Ek Gösterge ve EYT** meselesini çözeceğiz.

*KHK ile ihraç edilip, hakkında **beraat ve göreve iade kararı** verilenleri görevine iade edeceğiz.

ÇOCUKLAR

***Eğitim parasız olacak** çocuklarımıza eşit olanaklar sunacağız.

*Öğrencilerin **kitap, kırtasiye, çanta, kıyafet ve hatta servis ihtiyaçları ücretsiz** karşılanacak.

*Okullarda öğrencilerin **su ve öğle yemekleri ücretsiz** olarak MEB tarafından karşılanacak.

***Yetiştirme yurdundan ayrılmak** zorunda kalanlara **kamuda istihdam olanağı** sağlayacağız.

YAŞLILAR

***Huzurevinde yaşayan yoksul** yaşlıların harçlıklarını arttıracacağız.

***Eşi vefat eden kadınlara** yapılan sosyal yardım miktarını arttıracacağız.

*65 yaş üzerindeki yurttaşlarımızın **kültür, sanat ve spor etkinliklerinden ücretsiz** yararlanmalarını sağlayacağız.

*Emeklilerimize, Turizm Bakanlığı ve TÜRSAB iş birliği sayesinde **makul ücretlerle gezi ve tatil olanağı** sağlayacağız.

***Uzun Dönem Yatılı Kurum Bakımı** hizmeti için sırada beklemeyi sonlandıracağız.

***Kısa Süreli ve Geçici Bakım hizmetlerini** etkin ve yaygın hale getireceğiz.

*Alzheimer/Demens hastalarına yönelik **yatılı ve gündüz hizmetlerini** yaygınlaştıracacağız.

06-12 ŞUBAT 2023 HAFTASI ÖZEL GÜNLER

***9 Şubat Dünya Sigarayı Bırakma Günü**

***11 Şubat Uluslararası Bilimde Kadın ve Kız Çocukları Günü**

*11 Şubat 2015 - Üniversite öğrencisi Özgecan Aslan, tecavüze uğrayarak öldürüldü. Olay Türkiye'de kadın hakları eylemlerine dönüştü.

YÖNETİLEMİYEN EKONOMİNİN RESMİ VERİLERLE ÇÖKÜŞÜ

• **İmalat sanayii kapasite kullanım oranı:** İmalat sanayi sektörünün kapasite kullanım oranı ocak ayında hem geçen yılın aynı ayına hem de aralık ayına göre azaldı. Merkez Bankasının verilerine göre sektör ocak ayında kapasitesinin yüzde 75,3'üyle üretim yaptı.

• **Merkez Bankasının, brüt rezervi,** Hazinesinin uluslararası piyasalardan yıllık yüzde 9,75 faizle yaptığı 2 milyar 750 milyon dolarlık borçlanmanın hesaplara geçtiği 13- 20 Ocak haftasında 1 milyar 471 milyon dolar artarak 128,7 milyar dolara yükselirken, eksi durumdaki **net rezervi ise 1,2 milyar dolarlık toparlanmayla -45,1 milyar dolar oldu:**

• **Yabancı portföy yatırımcılarının** Türkiye piyasalarından çıkışı, 2023 yılında da tüm hızıyla sürüyor. Yabancı yatırımcılar yılın ilk üç haftasında Türkiye'deki hisse senedi ve iç borçlanma portföylerinden net 603 milyon dolarlık satış yaptılar

• **Bankacılık sektörünün döviz net genel pozisyonu** uzun bir aradan sonra 13 Ocak'ta 691 milyon dolarla açık vermeye başlamıştı. Sektörün bu döviz açığı 13-20 Ocak haftasında da artarak 826 milyon dolara yükseldi.

• **Son aylarda aralıksız bir büyüme eğilimi sergileyen vatandaşların bireysel kredi ve kredi kartı borçları,** uzun bir aradan sonra ilk kez 13-20 Ocak haftasında önceki haftaya göre azaldı. Vatandaşların bankalara ve finansman şirketlerine olan borcu 13-20 Ocak haftasında 4,6 milyar lira azalarak 20 Ocak itibarıyla 1 trilyon 611 milyar liraya indi

• **2022 yılında 123 bin 519 çek bankalara ibrazında karşılıksız çıktı. Karşılıksız çeklerin parasal tutarı ise 20,6 milyar liraya kadar yükseldi.**

- İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı ise geçen yılın aynı gününe göre 437 bin adet artarak 27 Ocak 2023 itibarıyla 23 milyon 260 bine çıktı.
- 2022 yılında Türkiye’de toplam 168 bin 326 yeni şirket ve gerçek kişi ticari işletmesi kurulurken, 68 bin 339 şirket ise kapandı ya da tasfiye edildi.
- Beyaz eşya üretimi 2022 yılında önceki yıla göre yüzde 3,6 oranında azalarak 32 milyon 842 bine kadar geriledi.
- Türkiye’nin elektrik üretimi 2022 yılında yüzde 2,4 oranında azalarak 329 milyar kilovat saatten, 321 milyar kilovat saate inerken, kayıp ve kaçak da dahil elektrik tüketimi ise yüzde 1 oranında azalarak 323,8 milyar kilovat saatte kaldı.

İMALAT SANAYİİ 2023’E DÜŞÜK KAPASİTEYLE BAŞLADI

- İmalat sanayi sektörünün kapasite kullanım oranı ocak ayında hem geçen yılın aynı ayına hem de aralık ayına göre azaldı.
- Merkez Bankasının verilerine göre sektör ocak ayında kapasitesinin yüzde 75,3’üyle üretim yaptı. Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış verilere göre sektör geçen yıl ocak ayında yüzde 77,6, aralık ayında da yüzde 76,5 oranında kapasite kullanımıyla üretim yapmıştı.
- Kapasite kullanım oranı geçen yıl ocak ayına göre 2,3, aralık ayına göre de 1,2 puan azaldı.
- Mal gruplarına göre bakıldığında kapasite kullanımı geçen yıl ocak ayına göre dayanıklı tüketim mallarında 2,2, dayanıksız tüketim mallarında 2,7, tüketim mallarında 2,6, ara mallarında ise 3,6 puan azaldı. Gıda ve içeceklerde 0,1 puan, yatırım mallarında ise 2,8 puan arttı.
- Geçen yılın aralık ayına göre ise tüm mal gruplarında kapasite kullanımı azaldı.
- **Kapasite kullanımıyla ilgili bu veriler, ocakta imalat sanayi üretiminin de hem bir önceki aya göre hem de bir yıl öncesine göre azalmakta olduğuna işaret ediyor.**

MERKEZ BANKASI REZERVİ

- Merkez Bankasının, brüt rezervi, Hazine’nin uluslararası piyasalardan yıllık yüzde 9,75 faizle yaptığı 2 milyar 750 milyon dolarlık borçlanmanın hesaplara geçtiği 13- 20 Ocak haftasında 1 milyar 471 milyon dolar artarak 128,7 milyar dolara yükselirken, eksi durumdaki net rezervi ise 1,2 milyar dolarlık toparlanmayla -45,1 milyar dolar oldu.
- Tamamı yükümlülüklerden oluşan brüt rezervin 79,2 milyar doları döviz, 49,6 milyar doları ise altın varlıklarından oluşuyor. Son hafta döviz varlıklarında 29 milyon dolarlık azalış, altın varlıklarında ise 1 milyar 500 milyon dolarlık artış oldu.
- Merkez Bankasının, swap borçları da dahil toplam döviz-altın borçları 188,6 milyar dolara çıktı. Bu borcun 116,7 milyar doları bilanço içi (bankalara, Hazineye, diğer ülkelere v.b) olan borçlardan oluşuyor. Bilançoda gözükmeyen Türkiye’deki bankalara ve bazı ülkelerin merkez bankalarına olan swap borçları ise 71,9 milyar dolar düzeyinde bulunuyor.
- Kamunun, Merkez Bankasındaki döviz mevduatı, Merkez Bankasının yükümlülüğü sayılmadığında swap borcu hariç net rezervi geçen hafta 1 milyar 831 milyon dolar artarak 26,7 milyar dolar oldu. Swap borcu yükümlülüklerle dâhil edildiğinde ise net rezerv 1 milyar 204 milyon dolar artarak -46,4 milyar dolardan -45,1 milyar dolara yükseldi.
- Swap borçlarının, diğer bir ifadeyle Merkez Bankasının satıp sonra kiraladığı (**sat-kirala**) borçlarının brüt rezerv içerisindeki payı ise 30 Ocak itibarıyla yüzde 55,8 olarak hesaplandı.

YABANCI YATIRIMCILARIN ÇIKIŞI SÜRÜYOR

- Yabancı portföy yatırımcılarının Türkiye piyasalarından çıkışı, 2023 yılında da tüm hızıyla sürüyor. Yabancı yatırımcılar yılın ilk üç haftasında Türkiye’deki hisse senedi ve iç borçlanma portföylerinden net 603 milyon dolarlık satış yaptılar.
- Net satış yapmalarına rağmen, hisse senedi fiyatlarında 13-20 Ocak haftasında yaşanan artışın etkisiyle söz konusu hafta yabancıların Türkiye’deki hisse senedi portföyleri 1,8 milyar dolar artarak 27,1 milyar dolara yükseldi. İç borçlanma kâğıtları portföyü ise 8 milyon dolar artarak 2,1 milyar dolar oldu. Yabancıların, bankalardaki TL ve yabancı para mevduatları ise 38,7 milyar dolara indi.

KREDİ VE MEVDUAT GELİŞMELERİ

Mevduat

- Bankalardaki mevduat, 13 -20 Ocak haftasında bir önceki hataya göre 37 milyar lira artarak 9,12 trilyon lira oldu.
- Önceki iki haftada 7 milyar dolara yakın artan döviz mevduatları 13-20 Ocak haftasında 369 milyon dolar azalarak 225,1 milyar dolara indi. Aynı haftada, TL mevduatlarda ise 39,7 milyar liralık artış yaşandı.
- Aynı haftada gerçek kişilerin, döviz mevduatında 409 milyon dolarlık, TL mevduatlarında da 79 milyar liralık artış yaşandı.
- Kur korumalı mevduatlar ise 12,2 milyar lira artarak 1 trilyon 386 milyar lira oldu.
- **Dolarizasyon:** Sadece döviz mevduatlarının toplam mevduattaki payını gösteren dolarizasyon oranı **tüm mevduatlar** için 46,3 olarak hesaplandı.
- **Dolarizasyon oranı gerçek kişilere** ait (tasarruf mevduatı) mevduatlarda ise yüzde 50,3'e indi.
- Dövizle endeksli olması nedeniyle, kur korumalı mevduatlar da döviz mevduatlarına dâhil edilerek hesaplanan **gerçek dolarizasyon** oranı ise yüzde 61,4 oldu.

Krediler

- Kredi stoku ise 34 milyar lira genişleyerek 7,71 trilyon liraya yükseldi. TL kredilerin 30,2 milyar lira arttığı haftada, döviz kredilerinin TL karşılığında 4 milyar liralık artış oldu. Döviz kredileri dolar cinsinden ise 109 milyon dolar artarak 133,2 milyar dolara çıktı.
- **Batık Krediler:** Bankaların zamanında tahsil edemediği için takibe aldıkları krediler ise 162 milyar lira düzeyinde seyrediyor.

BANKALARIN DÖVİZ AÇIĞI ARTIYOR

- Bankacılık sektörünün döviz net genel pozisyonu uzun bir aradan sonra 13 Ocak'ta 691 milyon dolarla açık vermeye başlamıştı. Sektörün bu döviz açığı 13-20 Ocak haftasında da artarak 826 milyon dolara yükseldi.
- Söz konusu hafta bankaların bilanço içi döviz açığı, (diğer bir ifadeyle bilançolarında gözüken döviz varlıkları ile döviz yükümlülükleri arasındaki fark) 616 milyon dolar artarak 34 milyar dolara yükselirken, bilanço dışı pozisyonlarındaki fazla ise 33,7 milyar dolardan 33,1 milyar dolara geriledi.
- Bankacılık sektörü bilançolarında verdikleri döviz açığını yoluyla üstlendikleri kur riskini, bilanço dışı işlemlerle kapatıyorlar. Son haftalarda ise sektörün bilanço dışı işlemlerde verdiği döviz fazlası, bilanço içi açığı kapatmaya yetmiyor.

VATANDAŞIN BORÇLARI

- Son aylarda aralıksız bir büyüme eğilimi sergileyen vatandaşların bireysel kredi ve kredi kartı borçları, uzun bir aradan sonra ilk kez 13-20 Ocak haftasında önceki haftaya göre azaldı. Vatandaşların bankalara ve finansman şirketlerine olan borcu 13-20 Ocak haftasında 4,6 milyar lira azalarak 20 Ocak itibarıyla 1 trilyon 611 milyar liraya indi.
- Vatandaşların borcunun 1 trilyon 143 milyar lirası bireysel (konut, otomobil, ihtiyaç) kredilerinin, 468 milyar lirası da kredi kartı borç bakiyelerinden kaynaklanıyor. Son hafta tüketici kredilerinde 1,6 milyar liralık, kredi kartı borçlarında ise 3,1 milyar liralık artış kaydedildi.
- **Takipteki Borç:** Vatandaşların vadesinde ödeyemediği için bankalar tarafından icraya verilen ve henüz varlık yönetim şirketlerine devretmedikleri takipteki borçları ise 30,9 milyar lira oldu. Bankaların takipteki bu borçlarını düşük bir bedel karşılığında varlık yönetim şirketlerine devrediyor olmaları bu rakamı olduğundan daha düşük gösteriyor.
- **Vatandaşların bankalar ve finansal şirketlerden ayrı olarak TOKİ'ye taksitli konut alımları nedeniyle 28 milyar lira, varlık yönetim şirketlerine de 36 milyar lira borcu bulunuyor.**

FAİZ ORANLARI

Kredi ve Mevduat Faiz Oranları

- Bankaların, 13 -20 Ocak 2023 günleri arasında açılan **vadeli TL cinsinden mevduata** uyguladığı ortalama faiz oranı yüzde 17,67'den yüzde 17,97'ye yükseldi. Dövizden dönen KKM için yüzde 12 olan üst sınırın kaldırılması bu oranı önümüzdeki haftalarda daha da artıracak.
- Söz konusu hafta kullanılan tüketici kredilerinin (ihtiyaç + taşıt + konut) ortalama faizi önceki haftaya göre 0,12 puan azalarak yüzde 28,90'a yükseldi.
- Bankalar tüketicilere ihtiyaç kredisini ortalama yüzde 29,78, taşıt kredisini yüzde 25,12, konut kredisini ise yüzde 21,75 yıllık faiz oranıyla kullandı.
- TL cinsinden ticari kredi faizi yüzde 13,42'ye indi. Dolar cinsinden ticari kredi faizi yüzde 9,57, Euro cinsinden olanın faizi de yüzde 7,38 oldu.

Merkez Bankası Faizi

- *Merkez Bankası, bankaları geçen hafta yüzde 9 faiz oranıyla fonladı.*

Risk Primi (CDS)

- Hazinesin iki yıl vadeli iç borçlanma kağıdının faizi geçen hafta yüzde 9,14'e inerken, 5 yıl vadelinin faizi yüzde 11,23'e, on yıl vadelinin faizi de yüzde 10,08'e yükseldi.
- Türkiye'nin, CDS'i (risk primi) ise **bir önceki haftaya göre** yüzde 0,03 oranında artarak 549,92'den. 550,06'ya yükseldi. Dünyada artan risk iştahına rağmen Türkiye, Rusya ve Mısır'dan sonra en yüksek CDS primine sahip ülke olma konumunu sürdürüyor.
- Hazinesin 5 yıl vadeli dış borçlanma tahvillerinin piyasa faizi yüzde 8,79'a çıktı.

DÖVİZ KURU-ALTIN-BORASA

- Merkez Bankasının açıkladığı döviz kurlarına göre geçen hafta dolar kuru bir önceki hafta sonuna göre yüzde 0,04 oranında artarken, Euro kurunda yüzde 0,48 oranında artış yaşandı. Kurlar 27 Ocak itibarıyla sırasıyla 18,79 TL ve 20,44 TL oldu.
- 2022 yılında 16,56 TL olan ortalama dolar kuru ise yılın ilk 27 gününde 18,76 TL olarak gerçekleşti.
- Geçen hafta gram altın fiyatı bir önceki haftaya göre yüzde 0,09 oranında artarak 1167,5 lira oldu.
- Borsa endeksi ise (BİST100) geçen hafta yüzde 5,44 oranında azaldı.

21 MİLYARLİRALIK ÇEK KARŞILIKSIZ ÇIKTI

- 2022 yılında 123 bin 519 çek bankalara ibrazında karşılıksız çıktı. Karşılıksız çeklerin parasal tutarı ise 20,6 milyar liraya kadar yükseldi.
- Karşılıksız çek sayısı 2021 yılına göre yüzde 19 oranında azalırken, karşılıksız çeklerin parasal tutarı ise yüzde 49 oranında arttı.
- 2022 yılında bir ya da birden fazla çeki karşılıksız çıkan tekil kişi sayısı ise 13 bin 591 olarak gerçekleşti.

İCRADAKİ DERDEST DOSYA SAYISI 23,3 MİLYON

- Ulusal Yargı Ağı (UYAP) üzerinden alınan verilere göre 2023 yılının ilk dört haftasında icra ve iflas dairelerine UYAP üzerinden toplam 670 bin yeni dosya geldi. Gelen dosya sayısı 2022 yılının aynı haftalarına göre 143 bin adet azaldı. İlk dört haftada 639 bin dosya da sonuçlandırıldı. Sonuçlanan dosya sayısı da bir önceki yıla göre 78 bin adet artış gösterdi.
- **Yeni gelen dosya sayısı 2022 yılının aynı dönemine göre yüzde 17,6 oranında azaldı.**
- İcra dairelerinde derdest bulunan dosya sayısı ise geçen yılın aynı gününe göre 437 bin adet artarak 27 Ocak 2023 itibarıyla 23 milyon 260 bine çıktı.

2022 YILINDA 167 BİN YENİ ŞİRKET KURULDU 68 BİN ŞİRKET KAPANDI

- 2022 yılında Türkiye'de toplam 168 bin 326 yeni şirket ve gerçek kişi ticari işletmesi kurulurken, 68 bin 339 şirket ise kapandı ya da tasfiye edildi.
- Yeni kurulan şirket ve gerçek kişi işletmelerinin sayısı önceki yıla göre yüzde 21,9, kapanan ve tasfiye edilen şirket sayısında ise yüzde 7,2 oranında artış yaşandı.

2022 YILINDA BEYAZ EŞYADA ÜRETİM DE SATIŞLAR DA AZALDI

- Beyaz eşya üretimi 2022 yılında önceki yıla göre yüzde 3,6 oranında azalarak 32 milyon 842 bine kadar geriledi.
- Beyaz eşya yurt içi satışlarının yüzde 1,7 oranında azalarak 8 milyon 338 bine indiği 2022 yılında ihracat da yüzde 0,6 oranında daralarak 25 milyon 773 binde kaldı. İZ pazardaki daralma yüzünden beyaz eşya ithalatı da yüzde 56 oranında azalarak 277 bine kadar indi.

2022 YILINDA ELEKTRİK ÜRETİM VE TÜKETİMİ AZALDI

- Türkiye'nin elektrik üretimi 2022 yılında yüzde 2,4 oranında azalarak 329 milyar kilovat saatten, 321 milyar kilovat saate inerken, kayıp ve kaçak da dahil elektrik tüketimi ise yüzde 1 oranında azalarak 323,8 milyar kilovat saate kaldı.
- Geçen yıl ithal edilen elektrik miktarı ise yüzde 175 oranında artarak 6,4 milyar kilovat saate çıktı. Elektrik ihracatı ise yüzde 11 oranında azalarak 3,7 milyar kilovat saate geriledi.

HAZİNEYE 442 MİLYAR TL DAHA EK BORÇ YÜKÜ!

TBMM'den geçen 'Orta Gelirli'lere Konut Finansmanı' yasasıyla hazineye 442 milyar TL ek borç yükü binecek. Böyle tutarsız ve kuralsız bir yasa görülmedi! Anayasanın eşitlik ve sosyal devlet ilkesine aykırı bu yasayla müteahhitlerin satamadığı ve inşaatı yarım kalmış 100 bin konutu satın alacakların finansmanını, 85 milyon ödeyecek!

Orta gelirli'lere düşük faizle ev sahibi yapma vaadinin finansman yükü teklifle hazineye yıkılıyor. Yeni Konut Finansmanı Yasasıyla Cumhurbaşkanı (CB) Erdoğan'a hazineyi 442 milyar TL borçlandırma yetkisi veriliyor. Ayrıca kredilerin vadesini, taksitlerini, faizini, kredi alacak kişilerin gelir düzeyini belirleme, gerektiğinde 'il bazında farklılaştırma' yetkisi de Cumhurbaşkanı Erdoğan'da! Cumhurbaşkanı 81 ilde farklı kredi, faiz, vade, taksit tutarı belirleyebilecek! Böyle bir yasa, böylesine geniş yetkiler bugüne kadar görülmedi!

✓ Cumhurbaşkanı Erdoğan tüm işini bir yana bıraksa bile bu kadar ayrıntının altından kalkamaz. İllerden gelecek farklı kredi, vade, taksit, faiz talepleri seçim malzemesi olarak mı kullanılacak?

Yasaya göre, konut sahipliğinin artırılması ve müteahhitlerin konut arzının geliştirilmesi amacıyla, Cumhurbaşkanının belirleyeceği bir kamu bankası aracılığıyla ilgili bankalara, müteahhitlere ve konut alıcılarına nakit kaynak aktarılacak. Kullanılacak konut kredilerinde ilk 3 yıl gelirlerinin belirli bir düzeyinde taksit ödemelerini yapabilmeleri için 'ileride geri ödeme' şartıyla 'sıfır' ev alacaklara Hazine katkısı sağlanacak.

Hazinenin sağlayacağı katkı tutarı bütçe kanununun 1'inci maddesindeki başlangıç ödeneğinin yüzde 5'ini geçmeyecek. Cumhurbaşkanı Erdoğan bu tutarı bir kat artırmaya yetkili olacak. 2023 bütçesi başlangıç ödenekleri toplamı 4 trilyon 423 milyar TL, yüzde 5'i 221 milyar, Cumhurbaşkanı bir kat artırma yetkisini kullanırsa 442 milyar TL. Hazine iktidarın konut kampanyasına destek için Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın tek başına alacağı kararla 442 milyar TL borçlanacak!

Oysa Kamu Finansmanı ve Borç Yönetimi yasası uyarınca 2023 bütçe yasasında hazinenin bu yılki borçlanma limiti bütçe gelirleri (3,8 trilyon TL) ve bütçe ödenekleri (4,4 trilyon TL) arasındaki fark, yani öngörülen bütçe açığı kadar. Bu da 659,6 milyar TL!

✓ Yasada konut finansmanı için yapılacak 442 milyar TL'ye kadar ilave borçlanmanın 'Kamu Finansmanı ve Borç Yönetimi' yasasıyla 'ilişkilendirilmeyeceği' belirtilerek, Kamu Borç Yönetimi yasası deliniyor ve hazineye ek yük bindiriliyor.

✓ İster orta gelirliyi konut sahibi yapmak ister amacı ne olursa olsun, bu düzenleme anayasamızın tüm vatandaşların eşitliği ve sosyal devlet ilkesine, bütçe yasasına, Kamu Finansmanı ve Borç Yönetimi Yasasına aykırıdır!

Toplumun geniş kesimlerinin sırtından ve onları mağdur ederek, 100 bin kişiye ve bir avuç müteahhide eşitsiz şekilde ayrıcalık sağlamak için kamu kaynaklarını kullanmak hukuksuzluktur! Bir avuç kişiye katkı için 85 milyonun vergileriyle finanse ettiği hazineyi yaklaşık yarım trilyon borçlandırmak ve bedelini diğer vatandaşlara ödetmek haksız ve hukuksuz olduğu kadar vicdani ve ahlaki olarak da kabul edilemez!

AKP ÜLKEYİ TÜM HÜKÜMETLER DÖNEMİNİN 15 KATI BORCA BATIRDI

İç ve dış toplam kamu borç stoku 2022 sonunda 4 trilyon 33 milyar TL'ye yükseldi. 2002'de 258 milyar TL toplam borç stoku devralan iktidar, 20 yılda ülkeyi 79 yıldaki (1923-2002) tüm hükümetler döneminin 15 katı borca batırdı. Toplam borç stokunun 4'te 3'ü, 2018-2022 arası 'Tek adam' yönetimine geçişle gerçekleşti!

Hazinenin 2022 sonu iç-dış ve toplam borç stoku rakamları, bu iktidarın ülkenin ve milletin geleceğini bir avuç alacaklı bankere ipotek ettiğini, iktidara geldiğinde devraldığı toplam borç stokunu 20 yılda 15'e katladığını gösterdi.

✓ 1923'ten 2002'ye kadar 79 yıldaki tüm hükümetler döneminde 258 milyar 931 milyon TL olan iç ve dış toplam kamu borç stoku,

✓ 2022 sonunda 20 yılda 3 trilyon 774 milyar TL artarak 4 trilyon 33 milyar 241 milyon TL'ye ulaştı.

2017 sonunda 876 milyar 494 milyon TL olan toplam iç-dış borç stoku, patlamanın 2018'de 'tek adam' yönetimine geçiş sonrası patlama yaptı. 2018 sonunda 1 trilyon 67 milyara yükselen toplam kamu borç stoku, 2019'da 1 trilyon 329 milyara, 2020'de 1 trilyon 812 milyara, 2021'de 2 trilyon 747 milyara ve 2022 sonunda 4 trilyon 33 milyar liraya çıkmış! Diğer deyişle 20 yılda 4 trilyonu aşan borç stokunun 3 trilyon 257 milyar lirası, toplam iç ve dış borcun 4'te 3'ü yeni hükümet sistemine geçildikten sonra, 4 yılda tek adam yönetiminde yapılmış! 2017'den sonra dövizle ya da dövize endeksli borçlanma hızlanırken 2022 sonu itibarıyla toplam borç stokundaki dövizli ve dövize endeksli borçların payı yüzde 65'e, dış borç stokunun milli gelire oranı (Dış borç/GSYH) yüzde 52,6'ya ulaştı.

2002'de 131 milyar dolar olan dış borç stoku 2022 sonunda 442 milyar dolara yükselirken kamunun dış borç stoku yüzde 269 artışla 173 milyar dolara, özel sektörün borç stoku ise yüzde 522 artışla 237 milyar dolara ulaştı. Merkez Bankası ve finansal kuruluşlarla birlikte dış borç toplamı 443 milyar dolara çıktı.

2022 sonunda toplam borç stokunda 1,9 trilyon TL'ye ulaşan iç borçların 513 milyar liralık kısmı, yaklaşık yüzde 30'u döviz endeksli iç borç. 2017 sonunda iç borçlar içinde dövize endeksli olanların tutarı 'sıfır' iken 2018-2022 döneminde içeride dövize ve TÜFE'ye endeksli iç borçlanmaya hız verilerek adeta ülke hazinesi borca batırılmış. Ekonomide dolarizasyonu pekiştiren, dövize endeksli iç borçlanma ve Kur Korunmalı Mevduat (KKM) ile hem hazine borçlarını hem tasarrufları dövize endeksleyerek ülkeyi ve ekonomiyi kur arttıkça artan bir borç açmazına sürükleyen iktidarın kendisi.

✓ Faiz artmasa bile iç borç stokundaki payı yüzde 30'a yaklaşan dövize endeksli iç borçların TL karşılıkları durduğu yerde yükselecek.

İktidar; faizi, kurları, enflasyonu hedef gösterip mücadele söylemlerini ortaya atarken, bu söylemlerin tam aksine dövize ve enflasyona endeksli borçlanma ipine sarılıyor! Bankalara baskı ve tehditle hazine kağıdı satarak borçları döndürüyor. 79 yıldaki borç stokunu tek başına 20 yılda 15'e katlayarak Osmanlı'nın son döneminde Galata Bankerlerine teslim olması gibi, tek adam iktidarını, siyasi ikbalini sürdürürebilmek için ülkenin bağımsızlığını ve milletin geleceğini bir avuç alacaklı bankere ipotek ediyor!

EKONOMİ DE TEHLİKE ÇANLARI ÇALMAYA DEVAM EDİYOR!

Sanayi üretimi düşüşe geçti, İmalat Sanayii Kapasite Kullanım Oranı da (KKO) geriledi. Ocak ayında bir önceki aya göre 1,2 puan azalan KKO'daki bu düşüş, ekonomide durgunluğa geçişin bir diğer somut işareti. Üretim düşüşü ve kapasite azalması bir sonraki aşamada istihdam daralmasına ve işsizlik artışının hızlanmasına neden olacaktır!

Kamu kaynakları, bütçe olanakları, hazine borçlanması devreye sokularak başlatılan kredi kampanyaları, konut kampanyaları, KOBİ'lere yönelik **Kredi Garanti Fonu** (KGF) ve hazine kefaleti paketleri, TOKİ kuraları vb. seçim hamlelerini peş peşe devreye sokan iktidarın bu adımlarına karşılık uygulanan model ile ülke ekonomisinde yaratılan ağır tahribatın önü alınamıyor.

İhracatçılar uygulanan kur baskı ve dövizlere el koyma yöntemlerinin dış ticareti yavaşlattığını, giderek duraklamaya geçileceğini dile getirerek gerçekçi dolar kurunun en az 23-24 TL olmasını talep ederken, iktidar her gün yeni bir gerekçeye sarılıyor.

✓ Kur artışı taleplerini 'enflasyonla ilgili tüm planlarımız ve hesaplarımız bozulur' diyerek reddeden Hazine ve Maliye Bakanı, şimdi de 'TL değerlenirse sanayi yavaşlar, işsizlik artar' diyerek kendi çelişkilerine bir yenisini ekliyor.

Bir yandan kuru baskılayarak liralasma ve 'değerli TL' politikası izlendiğini söyleyen Bakan, diğer yandan TL değerlenirse sanayinin yavaşlayacağını ifade ederek her gün yeni bir tutarsızlığa, ekonomi bilimiyle, iktisat kuramlarıyla bağdaşmayan, alakası olmayan söylemlerde bulunuyor.

✓ İktidarın ekonomi yönetiminin çaresizliğini ve iş bilmezliğini sergileyen bu tutarsızlıklar, reel ekonominin gerçekleri karşısında anlamını yitirdiği gibi, bu gerçekleri örtme çabalarına da yetmiyor.

Merkez Bankası'nın (MB) açıkladığı Ocak 2023 **Kapasite Kullanım Oranlarına** (KKO) ilişkin veriler gerek Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın gerekse Hazine ve Maliye Bakanının ifadelerinin, ekonomik başarı iddialarının asılsızlığını teyit etti.

Türkiye İstatistik Kurumu'nun (TÜİK) daha önce açıkladığı Sanayi Üretim Endekslerinde gerçekleşen düşüş, Merkez Bankası'nın KKO verileriyle de somutlaştı. İhracata dönük sanayi üretimindeki düşüş süreci ihracatın yavaşlamasına zemin hazırlarken, bu gelişmenin beraberinde kapasite kullanımını da aşağıya çektiği verilere yansdı.

Anket sonuçlarına göre imalat sanayisinin genelinde KKO ocak ayında aralık ayına kıyasla düştü ve 1,2 puan azalarak yüzde 75,3 düzeyine indi. Ocak ayında imalat sanayiinde KKO, bir önceki aya göre 1,2 puan azalarak yüzde 75,3 seviyesine geriledi. Aralık ayında KKO yüzde 76,5 idi.

KKO'daki (Kapasite Kullanım Oranı) gerileme iç ve dış talep düşüşü nedeniyle üretimini kısan işletmelerin artan maliyetlere katlanmaktan, stoğa çalışmaktan kaçındıklarını gösteriyor. Bu tablo ayrıca iktidarın büyüme iddiasının gerçekte örtüşmediğini, ekonominin küçülme ve durgunluk sürecine yöneldiğini, **KKO düşüşüyle yakında istihdamda azalma ve işsizlikte artış yaşanacağını gösteriyor!**

NEBATİ UYKUDAN UYANAMADI, MİLLETİN ENFLASYON KÂBUSU DEVAM EDİYOR

Ocak ayında aylık enflasyon serideki rekor artışlardan birini kaydetti. Erdoğan'ın, "Faizi yüzde 9'a düşürdük. Alansa benim alanım ekonomi... Neticesi ortada" sözlerini unutmadan bu durum yorumlanmalı. Evet, gerçekten de ortada... Türkiye hala dünyada en yüksek tüketici enflasyonuna sahip 6, en yüksek üretici enflasyonuna sahip 3 ülkeden biri. Rakiplerimiz ise Surinam, Sudan, Zimbabve....

Baz Etkisi Gizlese de Enflasyon Milletimizi Eziyor

2021 Eylülünde saçmaladılar; 2022 Ocak'ta aylık enflasyon yüzde 11'in üzerine çıktı, pahalılık azdı. Bu yıl enflasyon yüzde 6,65 oldu diye bayram ediyorlar. Oysa bu, geçen yıl hariç serideki en yüksek Ocak ayı enflasyonunun 3 katı. Baz etkisi gizlese de enflasyon milletimizi eziyor.

Vatandaş Gerçek Enflasyonu Biliyor

Ocak ayında yıllık enflasyon; EN-AG'a göre yüzde 121, İTO'ya göre yüzde 80, TÜİK'in makyajlanmış rakamlarına göre ise yüzde 58. Ne kadar gizleseler de vatandaş gerçek enflasyonu biliyor, notlarını veriyor.

Erdoğan "Netice Ortada" Demişti, Netice Gerçekten de Ortada

Erdoğan, "Faizi yüzde 9'a düşürdük. Alansa benim alanım ekonomi... Neticesi ortada" dedi. Evet, gerçekten de ortada... Türkiye hala dünyada en yüksek tüketici enflasyonuna sahip 6, en yüksek üretici enflasyonuna sahip 3 ülkeden biri. Rakiplerimiz ise Surinam, Sudan, Zimbabve... Son bir yılda; pirinç yüzde 108, dana eti yüzde 93, süt yüzde 88, peynir - tereyağı yüzde 81, ekmeğe yüzde 66 zam görmüş. Bu da TÜİK marketlerinde... Su ve doğal gaz faturaları ise yüzde 100'ün üzerinde artmış.

Nebati Uyanamadı, Milletın Kabusu Devam Ediyor

Hayat pahalılığı vatandaşı eziyor, Nebati Bakan "Zorlu dönem geride kaldı, önümüzdeki aylar çok daha iyi olacak" diyor. Anlaşılan aylar önce yattığı uykudan kendisi hala uyanamamış. Milletın kâbusu devam ediyor.

AÇLIK SINIRI ASGARİ ÜCRETİ AŞTI, YOKSULLUK SINIRI 29 BİN TL'YE YAKLAŞTI!

Türk-İş'in araştırmasına göre, ocak ayında "açlık sınırı" 8 bin 506 lira olan asgari ücretin üzerine çıkarak 8 bin 864 TL'ye yükseldi. "Yoksulluk sınırı" ise 28 bin 874 TL'ye yükseldi.

Türk-İş'in, her ay yaptığı "Açlık ve Yoksulluk Sınırı Araştırması"nın 2023 yılı ocak ayı sonuçları açıklandı.

Araştırmaya göre, bu ay 4 kişilik ailenin sağlıklı, dengeli ve yeterli beslenebilmesi için yapması gereken gıda harcaması tutarını ifade eden "açlık sınırı" 8 bin 864 TL olarak belirlendi.

Gıda ile giyim, konut, ulaşım, eğitim, sağlık ve benzeri ihtiyaçlar için yapılması zorunlu diğer harcamaların toplam tutarına denk gelen "yoksulluk sınırı" ise 28 bin 874 TL'ye yükseldi. Bu rakam, geçen ay yapılan araştırmada 26 bin 483 TL olarak belirlenmişti.

Bekar bir çalışanın "yaşama maliyeti" de aylık 11 bin 557 TL olarak hesaplandı.

Ankara'da yaşayan 4 kişilik ailenin gıda için yapması gereken asgari harcama tutarı, bir önceki aya göre yüzde 9,02 oranında artış gösterdi.

Araştırmaya göre 'mutfak enflasyonu' ocak ayında yüzde 9,02, son 12 ayda ise yüzde 108,57 oranında artış gösterdi.

DIŞ TİCARETTE REKOR YILLIK AÇIKI

2022'de Türkiye ekonomisinde rekor yıllık dış ticaret açığı kaydedildi. Aralık ayında dış ticaret açığı yüzde 42 artarak 9,7 milyar dolara yükseldi. 2022 yılının tamamında ise dış ticaret açığı yüzde 137 artarak 109,5 milyar dolara yükseldi. Verilere göre yıllık bazda rekor açık kaydedildi.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verilerine göre aralık ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 42 artarak 6,83 milyar dolardan, 9,7 milyar dolara yükseldi. 2022 yılının tamamında ise dış ticaret açığı yüzde 137 artarak 46,2 milyar dolardan, 109,5 milyar dolara yükseldi. Böylelikle yıllık bazda rekor açık kaydedildi.

TÜİK, 2022 yılına ilişkin dış ticaret istatistiklerini açıkladı.

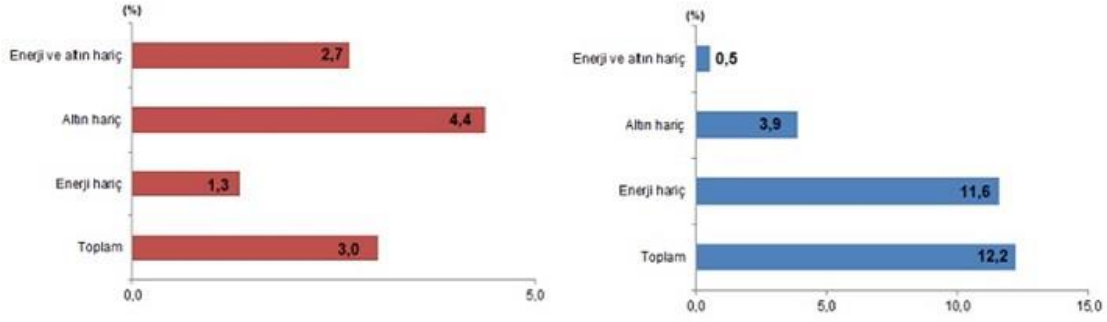
		(Milyon ABD \$)						
Aylar	Yıl	İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Dış ticaret dengesi		İhracatın ithalatı karşılama oranı (%)
		Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	
Ocak- Aralık	2021	225 214		271 426		- 46 211		83,0
	2022	254 172	12,9	363 711	34,0	- 109 539	137,0	69,9
Aralık	2021	22 233		29 065		- 6 832		76,5
	2022	22 910	3,0	32 612	12,2	- 9 701	42,0	70,3

Aylara göre dış ticaret, Aralık 2022 / Grafik: TÜİK

Türkiye İstatistik Kurumu ile Ticaret Bakanlığı iş birliğiyle genel ticaret sistemi kapsamında üretilen geçici dış ticaret verilerine göre; ihracat 2022 yılı aralık ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 3,0 artarak 22 milyar 910 milyon dolar, ithalat yüzde 12,2 artarak 32 milyar 612 milyon dolar olarak gerçekleşti. Genel ticaret sistemine göre ihracat 2022 yılı Ocak-Aralık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 12,9 artarak 254 milyar 172 milyon dolar, ithalat yüzde 34,0 artarak 363 milyar 711 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ihracat, 2022 Aralık ayında yüzde 2,7 artarak 20 milyar 875 milyon dolardan, 21 milyar 437 milyon dolara yükseldi. Aralık ayında enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç ithalat yüzde 0,5 artarak 21 milyar 591 milyon dolardan, 21 milyar 704 milyon dolara yükseldi.

Enerji ürünleri ve parasal olmayan altın hariç dış ticaret açığı aralık ayında 267 milyon dolar olarak gerçekleşti. Dış ticaret hacmi yüzde 1,6 artarak 43 milyar 142 milyon dolar olarak gerçekleşti. Söz konusu ayda enerji ve altın hariç ihracatın ithalatı karşılama oranı yüzde 98,8 oldu.

İhracat ve ithalat gelişim hızı, Aralık 2022 / Grafik: TÜİK

Dış Ticaret Açığı Aralık Ayında Yüzde 42,0 Arttı

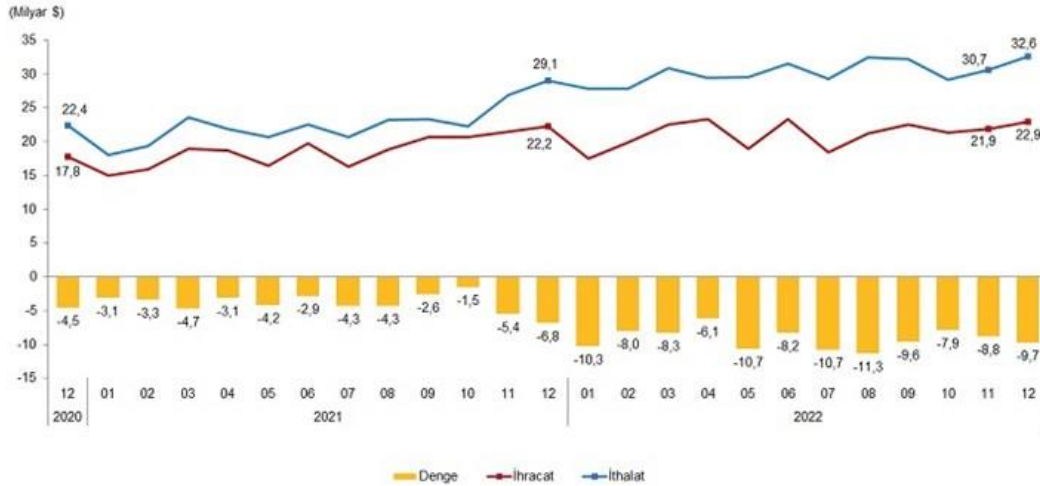
Aralık ayında dış ticaret açığı bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 42,0 artarak 6 milyar 832 milyon dolardan, 9 milyar 701 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2021 Aralık ayında yüzde 76,5 iken, 2022 Aralık ayında yüzde 70,3'e geriledi.

Ocak-Aralık Döneminde Yüzde 137,0 Artış

Veriler egöre, ocak-aralık döneminde dış ticaret açığı yüzde 137,0 artarak 46 milyar 211 milyon dolardan, 109 milyar 539 milyon dolara yükseldi. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2021 Ocak-Aralık döneminde yüzde 83,0 iken, 2022 yılının aynı döneminde yüzde 69,9'a geriledi.

Ekonomik faaliyetlere göre ihracatta, 2022 Aralık ayında imalat sanayinin payı yüzde 93,8, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı %3,9, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı yüzde 1,8 oldu. Ocak-aralık döneminde ekonomik faaliyetlere göre ihracatta imalat sanayinin payı yüzde 94,6, tarım, ormancılık ve balıkçılık sektörünün payı yüzde 3,1, madencilik ve taşocakçılığı sektörünün payı yüzde 1,8 oldu.

Geniş ekonomik gruplar sınıflamasına göre ithalatta, 2022 Aralık ayında ara mallarının payı yüzde 75,8, sermaye mallarının payı yüzde 13,8 ve tüketim mallarının payı yüzde 10,3 oldu. İthalatta, 2022 Ocak-Aralık döneminde ara mallarının payı yüzde 80,4, sermaye mallarının payı yüzde 11,1 ve tüketim mallarının payı yüzde 8,4 oldu.

İhracat, ithalat ve dış ticaret dengesi, Aralık 2022 / Grafik: TÜİK

Aralık Ayında En Fazla İhracat Yapılan Ülke Almanya

Aralık ayında ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 1 milyar 807 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 1 milyar 381 milyon dolar ile ABD, 1 milyar 313 milyon dolar ile Rusya Federasyonu, 1 milyar 149 milyon dolar ile Irak, 1 milyar 66 milyon dolar ile Birleşik Krallık takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın yüzde 29,3'ünü oluşturdu.

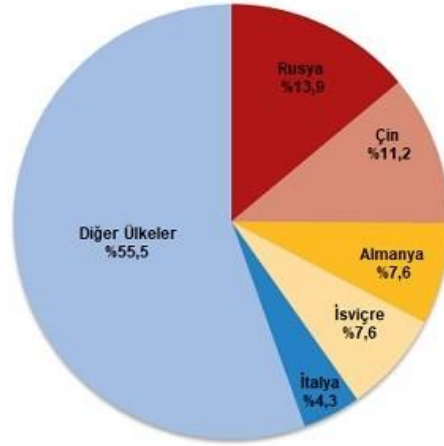
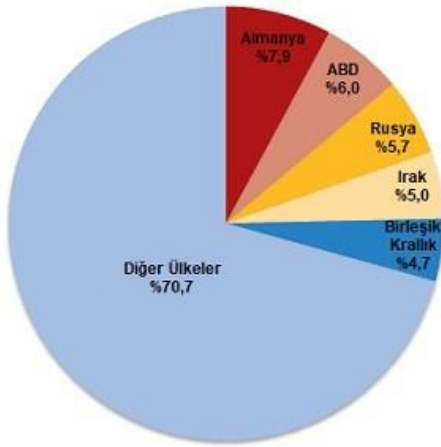
Ocak-aralık döneminde ihracatta ilk sırayı Almanya aldı. Almanya'ya yapılan ihracat 21 milyar 145 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 16 milyar 882 milyon dolar ile ABD, 13 milyar 751 milyon dolar ile Irak, 13 milyar 11

milyon dolar ile Birleşik Krallık, 12 milyar 354 milyon dolar ile İtalya takip etti. İlk 5 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın yüzde 30,4'ünü oluşturdu.

İthalatta İlk Sırayı Rusya Aldı

İthalatta Rusya ilk sırayı aldı. Aralık ayında Rusya'dan yapılan ithalat 4 milyar 546 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 3 milyar 642 milyon dolar ile Çin, 2 milyar 469 milyon dolar ile Almanya, 2 milyar 462 milyon dolar ile İsviçre, 1 milyar 409 milyon dolar ile İtalya izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın yüzde 44,5'ini oluşturdu.

Ocak-aralık döneminde ithalatta ilk sırayı Rusya aldı. Rusya'dan yapılan ithalat 58 milyar 853 milyon dolar olurken, bu ülkeyi sırasıyla; 41 milyar 354 milyon dolar ile Çin, 24 milyar 33 milyon dolar ile Almanya, 15 milyar 335 milyon dolar ile İsviçre, 15 milyar 229 milyon dolar ile ABD izledi. İlk 5 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın yüzde 42,6'sını oluşturdu.

Grafikteki rakamlar, yuvarlamadan dolayı toplamı vermeyebilir

göre ihracat ve ithalat, Aralık 2022 / Grafik: TÜİK

Ülkelere

KÖPRÜ DEĞİL YENİ KARADELİK AÇMIŞLAR!

Yeni kara delik: 1915 Çanakkale Köprüsü

1915 Çanakkale Köprüsü'nde devletin müteahhit firmalara geçiş garantisi adı altında 2022 yılı için ödediği toplam para belli oldu.

1915 Çanakkale Köprüsü 18 Mart 2022'de Çanakkale Zaferi'nin 107. yıldönümünde açıldı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan açılış töreninde köprü'nün açılış ücreti için "Otomobil geçişleri ile alakalı fiyatı, 200 lira olarak belirledik. Pahalı mı? 200 liracık" dedi.

Konuşmasının devamında Erdoğan, "Biliyorsunuz yap işlet devret ve yüklenici firma buradan aldığı parayla eğer buradaki aylık, yıllık bedel eğer onun aleyhineyse farkı kim ödeyecek? Onu bizler, devletin kasasından ödeyeceğiz" ifadelerini kullandı.

Günlük 45 Bin Araç Garantisi

Köprüyü, 16 yıl 2 ay 12 gün işletme süresi teklifiyle kazanan Türkiye ve Güney Koreli firmalardan oluşan 'Daelim-Limak-SK-Yapı Merkezi Ortak Girişimi' hayata geçirdi.

1915 Çanakkale Köprüsü için günlük 45 bin araç geçiş garantisi verildi. Verilen garantide araç başı ücret 15 Euro + KDV oldu.

1915 Köprüsü açıldıktan sonra yalnızca iki defa geçiş yapan araç sayısı hakkında bilgi verildi.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu köprü açıldıktan bir hafta sonra 1915 Çanakkale Köprüsü'nden bir günde 6 bin araç geçtiğini açıkladı.

Erdoğan 'Rakamlar Muhteşem' Demişti

Verilen araç garantisi ile geçen arasındaki muhalefetin yoğun ve uzun süreli eleştirilerine neden olurken Kurban Bayramı arifesinde bile köprüden sadece 14 bin 275 araç geçtiği paylaşıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan temmuz ayında "Dünya tarihinde ilk üçe giren Çanakkale'deki köprüyü hiçbir şeyle mukayese ettirmem. Rakamların hepsi muhteşem. Kimse bu denli rakamların gerçekleşeceğine ihtimal vermiyordu" dedi.

289 Günde 1.8 Milyon Araç

Öte yandan, Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu'nun bu ayın başında sosyal medya hesabından yaptığı paylaşıma göre 18 Mart'de açılan köprüden 2022 yılı sonu itibarıyla geçen araç sayısı 1.8 milyon oldu.

Günde Sadece 6 Bin 228 Araç...

Verilen günlük 45 bin araç geçiş garantisi dikkate alındığında Hazine'nin cebinden para çıkmaması için söz konusu 289 günde 1915 Çanakkale Köprüsü'nden 13 milyon 5 bin aracın geçmesi gerekiyordu.

Günlük 45 bin araç geçmesi garanti edilirken ortalama 6 bin 228 araç geçti. Söz konusu dönemde garanti edilen ama geçmeyen araç sayısı 11 milyon 205 bin oldu.

Garanti Ödeme 4 Milyar Lirayı Geçti

Hazine, 1915 Çanakkale Köprüsü için geçmeyen her araç başına 17.7 Euro ödüyor.

Buna göre, 9 ay 14 günlük süre boyunca Hazine, yüklenici firmalara geçmeyen araçlar için toplam 198 milyon 328 bin Euro ödedi. Bugünkü döviz kuruyla bu 4 milyar 53 milyon lira yapıyor.

Köprü açılışından yıl sonuna kadar devlet, geçiş garantisi adı altında günlük 14 milyon 24 bin lira müteahhit firmaya ödeme yaparken, geçiş ücreti 200 lira ile sabitlendiği için geçen 1.8 milyon araç için de ücret farkı ödemesi yaptı. Bu rakamın da 150 milyon lira civarında olduğu tahmin ediliyor.

YOLSUZLUK ALGI ENDEKSİ'NDE 48 SIRA GERİLEME!

9 yılda 48 sıra gerileyen Türkiye, son 10 yılın dibinde

Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün 2022 Yolsuzluk Algı Endeksi'nde 180 ülke arasında 101. sırada yer alan Türkiye, 2013'ten bu yana 48 basamak geriledi. Buna göre Türkiye, son 10 yılın en düşük puanını aldı. Türkiye 2020 Endeksi'nde yolsuzluk algısında 40 puanla 180 ülke arasında 86'ncı sırada yer alıyordu.

Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün (Transparency International) 2022 Yolsuzluk Algı Endeksi açıklandı. Türkiye, 36 puanla endekste yer alan 180 ülke arasında 101. sırada yer aldı. Açıklanan endeksle birlikte Türkiye, son 10 yılın en düşük puanını almış oldu.

Türkiye geçen yıl açıklanan 2021 yılına ait endekste, 38 puanla 96. sırada yer almıştı. Buna göre Türkiye son bir yılda iki puan kaybederken ülke sıralamasında beş basamak daha geriledi.

Yolsuzluk Algı Endeksi'nde, Danimarka 90 puanla birinci, Yeni Zelanda ve Finlandiya 87 puanla ikinci ve üçüncü, 84 puanla Norveç dördüncü, 83 puanla ise İsveç ve Singapur beşinci ve altıncı sırada yer aldı.

2013 yılına ait endekste 50 puanla dünya genelinde 53'üncü sırada yer alan Türkiye, 10 yılda 48 basamak birden düştü. Bu aynı zamanda endeks açıklandığından bu yana Türkiye'nin aldığı en düşük puan oldu.

Türkiye, endeksin ilk açıklandığı 2012'de 49 puanla 54. sırada yer alıyordu.

Lesoto Krallığı Türkiye'yi Geçti

Geçen yıl Türkiye ile aynı puanı paylaşan Sahra-Altı Afrika'da küçük bir krallık olan Lesoto, son bir yılda Türkiye'nin bir basamak üzerine çıkarken Arjantin ve Brezilya Türkiye'den iki basamak yükseldi. Türkiye sahip olduğu 36 puanla ayrıca Kosova, Kolombiya, Etiyopya, Tanzanya gibi ülkelerin de gerisinde kaldı.

Türkiye, Avrupa Birliği ülke sıralamasında sonuncu, OECD üyesi ülkeleri sıralamasında ise en düşük ikinci sırada yer alırken, G20 ülkeleri arasında ise sondan dördüncü sırada yer aldı. 2013 yılında Doğu Avrupa ve Orta Asya ülkeler grubunda lider konumda bulunan Türkiye, 2022 yılında yine sondan dördüncülüğe düştü.

Yolsuzluk Algı Endeksi uzmanlar ve iş insanlarının görüşlerine dayanarak 180 ülkeyi kamu sektöründe algılanan yolsuzluk düzeylerine göre sıralıyor. Toplamda 13 bağımsız veri kaynağına dayanan endekste yolsuzluk, 0 ila 100 arasında derecelendiriliyor. Buna göre, 0 yolsuzluğun çok yoğun olduğu, 100 ise tamamıyla yolsuzluktan arınmış ülkelere işaret ediyor.

BAKANLIK GARANTİLERE DÖVİZ KURU ÜZERİNDEN ÖDEME YAPILDIĞINI İTİRAF ETTİ...

Soru önergemiz üzerine “tek kuruş bile ödenmediği” belirtilen gelir garantili projelere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu; garanti ödemelerinin döviz kuru üzerinden yapılan hesaplamalar ile Türk Lirası olarak uygulandığını açıkladı. Bakan Karaismailoğlu bazı projelerde garanti tutarlarının yılda artık dört kez belirlendiği yönündeki iddialara ise sessiz kaldı. Sözde tek kuruş ödenmediği söyleyen iktidar garanti ödemelerinin döviz kuru üzerinden ödendiğini itiraf etti. İktidarımızda bütün yap-işlet-devret projelerinin sözleşmeleri, garantileri gözden geçireceğiz ve tamamını Türk Lirası’na çevireceğiz. Kamunun, vatandaşın parası garantilere akmayacak.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan başta olmak üzere iktidar sözcülerinin yap-işlet-devret (YİD) modeliyle yapılan projelere tek kuruş ödenmediği yönünde açıklamalar yapılmasına karşın; soru önergemize yanıt veren Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu ise garanti ödemelerinin hangi yöntemle yapıldığını yanıtladı. YİD projelerinde gelir garanti tutarlarının hangi kriterlere göre belirlenmektedir? Bazı YİD projelerinde gelir garanti tutarlarının yılda artık dört defa belirlendiği iddiaları doğru mudur? Garanti tutarlarının döviz kuru yerine Türk Lirası üzerinden belirlenmesi için herhangi bir çalışma yapılıyor mu? sorularını yöneltmiştik.

Bakan Karaismailoğlu; YİD modeliyle yapılan otoyol ve köprülere verilen garantilerin nasıl ödendiği konusunda; “Geçiş ücretleri ile garanti ödemeleri; uygulama sözleşmesinde yer alan hükümler çerçevesinde, döviz kuru üzerinden yapılan hesaplamalar ile Türk Lirası olarak uygulanmaktadır” diye yanıtladı. Bakan Karaismailoğlu’nun yanıtına göre tek kuruş ödenmediği belirtilen YİD modeliyle yapılan projelerdeki garantiler için döviz kuru üzerinden yapılan hesaplama göre ödeme yapıldığı görüldü.

İktidar sözcüleri kamu bütçesinde adeta kara deliğe dönüşen garanti ödemeleri için kamuoyunu yanıltan açıklamalar yapıyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan başta olmak üzere “Tek kuruş ödenmiyor” görüşünü ifade ediyor. 2022 yılında yaklaşık 23,6 milyar lira olan Karayolları Genel Müdürlüğü’nün garanti ödeneği 2023 yılında 53,7 milyar liraya çıkarıldı. Artış yüzde 125. Bu artışın sebebi garantilerin döviz üzerinden verilmesi ve Türk Lirası’ndaki değer kaybı. Üstelik her yıl belirlenen ödenekten daha fazla tutarda kamu parasının garantilere aktığını biliyoruz. Biz iktidara geldiğimizde bu israfı son vereceğiz. Mevcut YİD projelerinin tümünü teknik, idari, hukuki olarak denetleyeceğiz. Bu kapsamda gelir garantili projelerin uygulama sözleşmelerini inceleyeceğiz. Döviz üzerinden verilen garantileri Türk Lirası’na dönüştüreceğiz. Vatandaşın, kamunun parasının artık döviz üzerinden verilen garantilere verilmesini engelleyeceğiz.

YAP-IŞLET-HALKA YÜK ET

Bütçede karadelik oluşturan Yap-İşlet-Devret modeli otoyol projelerinin müşavirlik ve kontrollük hizmetleri için 206,2 milyon TL’lik harcama öngörüldü.

AKP iktidarında, “yakın sermaye gruplarını fonlama aracı olarak kullanıldığı” gerekçesiyle eleştirilen Yap-İşlet-Devret (YİD) modeli projeler için Karayolları Genel Müdürlüğü’nün (KGM) kasasından müşavirlik ve kontrollük hizmetleri için çıkan para hesaplandı. AKP döneminde en çok tercih edilen inşa modeli olan ve kamuya zararı her geçen gün artan YİD modeli otoyollar ile diğer otoyolları için bakanlığın harcadığı para 1 milyar TL’ye dayandı.

Karayolları Genel Müdürlüğü’nün 2023 yılı yatırımları için öngörülen ödenekler paylaşıldı. En dikkati çeken kalemlerden biri, “Yap-İşlet-Devret ve Diğer Otoyol Projelerinin Müşavirlik ve Kontrollük Hizmetleri” olurken yalnızca bu kaleme yönelik 2007-2025 döneminde 1 milyar 240 milyon 581 bin TL’lik harcama öngörüldü.

Para Dayanmıyor

KGM’nin YİD ve diğer otoyol projelerinin müşavirlik ve kontrollük hizmetleri için 2015 yılından 2022 yılının sonuna kadar yaptığı harcamaların toplamı da mali raporlara yansdı. Buna göre Karayolları Genel Müdürlüğü’nün kasasından otoyol projelerinin müşavirlik ve kontrollük hizmetleri için 709 milyon 941 bin 512 TL çıktı. İdarenin 2023 yılında harcaması planlanan paranın ise 206 milyon 230 bin 895 TL olduğu bildirildi.

Garantiye 8,9 Milyar TL

KGM’nin verilerine göre, garanti ödemelerinin yapıldığı kalem olarak bilinen, “Hane Halkı ve İşletmelere Yapılan Transferler” kalemine 2022 yılı için 20 milyar 378 milyon 15 bin TL para ayrıldı. İdare, 2022’nin ilk yarısında bu kalemden 8 milyar 901 milyon 420 bin TL harcadı. Mali raporlar henüz açıklanmazken 2022 yılının sonu

itibarıyla, "Hane Halkı ve İşletmelere Yapılan Transferler" kaleminden en az 25 milyar 978 milyon TL harcandığı tahmin ediliyor.

BALLI GARANTİLER YILDA DÖRT DEFA GÜNCELLENEREK Mİ ÖDENİYOR?

Hazineden tek kuruluş ödenmediği iddia ediliyordu, bakanlık garantilere döviz kuru üzerinden ödeme yapıldığını itiraf etti... İktidarımızda garantilerin tamamı gözden geçirilecek

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın'ın soru önergesi üzerine "tek kuruluş bile ödenmediği" belirtilen gelir garantili projelere ilişkin Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu; garanti ödemelerinin döviz kuru üzerinden yapılan hesaplamalar ile Türk Lirası olarak uygulandığını açıkladı. Bakan Karaismailoğlu'nun yanıtında bazı projelerde garanti tutarlarının yılda iki kez yerine artık dört kez belirlendiği yönündeki iddialara ise sessiz kalması dikkat çekti. CHP'li Akın, "Sözde tek kuruluş ödenmediği söyleyen iktidar garanti ödemelerinin döviz kuru üzerinden ödendiğini itiraf etti. Garanti ödemelerinin artık yılda 2 yerine 4 defa güncellenerek yapıldığına dair bilgiler duyuyoruz. Bu doğruysa kamu çalışanlarının maaşlarını yılda 2 defa enflasyona göre belirleyen iktidar; ballı kaymaklı garanti ödemelerini yılda 4 defa güncelleyerek mi yapmaya başladı? Bakanlığın sessiz kalması çok manidar" açıklamasında bulundu.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan başta olmak üzere iktidar sözcülerinin yap-işlet-devret (YİD) modeliyle yapılan projelere tek kuruluş ödenmediği yönünde açıklamalar yapılmasına karşın; CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın'ın soru önergesine yanıt veren Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Adil Karaismailoğlu ise garanti ödemelerinin hangi yöntemle yapıldığını yanıtladı.

CHP'li Akın; Türkiye genelinde gelir garantili projelerin garanti tutarlarının ödemeleriyle ilgili kamuoyunda zaman zaman gündeme gelen tartışmalar üzerine verdiği soru önergesinde "YİD projelerinde gelir garanti tutarlarının hangi kriterlere göre belirlenmektedir? Bazı YİD projelerinde gelir garanti tutarlarının yılda artık dört defa belirlendiği iddiaları doğru mudur? Garanti tutarlarının döviz kuru yerine Türk Lirası üzerinden belirlenmesi için herhangi bir çalışma yapılıyor mu?" sorularını yöneltmişti.

Döviz Kuru Üzerinden Yapılan Hesaplamayla Ödeniyor

Bakan Karaismailoğlu; YİD modeliyle yapılan otoyol ve köprülere verilen garantilerin nasıl ödendiği konusunda; "Geçiş ücretleri ile garanti ödemeleri; uygulama sözleşmesinde yer alan hükümler çerçevesinde, döviz kuru üzerinden yapılan hesaplamalar ile Türk Lirası olarak uygulanmaktadır" diye yanıtladı. Bakan Karaismailoğlu'nun yanıtına göre tek kuruluş ödenmediği belirtilen YİD modeliyle yapılan projelerdeki garantiler için döviz kuru üzerinden yapılan hesaplama göre ödeme yapıldığı belirtildi.

Hani Tek Kuruluş Bile Garanti Ödemesi Yapılmıyordu?

CHP Genel Başkan Yardımcısı Ahmet Akın, iktidar sözcülerinin tek kuruluş ödenmediğini iddia ettiği YİD modeliyle yapılan otoyol ve köprülerin kamu bütçesinde yıllardır adeta kara deliğe dönüştüğüne işaret etti. CHP'li Akın; şunları dile getirdi:

"İktidar sözcüleri kamu bütçesinde adeta kara deliğe dönüşen garanti ödemeleri için kamuoyunu yanıltan açıklamalar yapıyor. Cumhurbaşkanı Erdoğan başta olmak üzere "Tek kuruluş ödenmiyor" görüşünü ifade ediyor. 2022 yılında yaklaşık 23,6 milyar lira olan Karayolları Genel Müdürlüğü'nün garanti ödeneği 2023 yılında 53,7 milyar liraya çıkarıldı. Artış yüzde 125. Bu artışın sebebi garantilerin döviz üzerinden verilmesi ve Türk Lirası'ndaki değer kaybı. Üstelik her yıl belirlenen ödenekten daha fazla tutarda kamu parasının garantilere aktığını biliyoruz. Biz iktidara geldiğimizde bu israfı son vereceğiz. Mevcut YİD projelerinin tümünü teknik, idari, hukuki olarak denetleyeceğiz. Bu kapsamda gelir garantili projelerin uygulama sözleşmelerini inceleyeceğiz. Döviz üzerinden verilen garantileri Türk Lirası'na dönüştüreceğiz. Vatandaşın, kamunun parasının artık döviz üzerinden verilen garantilere verilmesini engelleyeceğiz."

Yılda İki Yerine Dört Kez Mi Güncelleniyor?

Bakanlığın CHP'li Akın'ın önergesinde bazı projelerde yıl içinde iki kez belirlenen garanti ödeme tutarının artık dört kez belirlendiğine ilişkin iddiasına sessiz kalması dikkat çekti. CHP'li Akın şunları dile getirdi:

"Garanti ödemelerinin artık yılda 2 yerine 4 defa güncellenerek yapıldığına dair bilgiler duyuyoruz. Bu doğruysa kamu çalışanlarının maaşlarını yılda 2 defa enflasyona göre belirleyen iktidar; ballı kaymaklı garanti ödemelerini yılda 4 defa güncelleyerek mi yapmaya başladı? Bakanlığın sessiz kalması çok manidar. Bu konuda derhal açıklama yapılması gerekiyor."

KARA DELİĞE DÖNEN SGK'DA 32 MİLYON LİRALIK TANITIM

İktidarın sık sık CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'nu batırmakla suçladığı Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) AKP döneminde adeta kara deliğe dönüştü.

2018 yılını 15.8 milyar TL, 2019'u 39.9 milyar lira, 2020'yi 67.5 milyar TL, 2021 yılını 21 milyar 613 milyon TL açıkla kapatan, 2022 yılı yıl sonu açığı ise 88 milyar TL olarak öngörülen SGK, tanıtım hizmetleri için kesenin ağzını açtı.

SGK, 2023 yılı için 32 milyon 80 bin 830 TL'yi tanıtım hizmetleri için ayırdı. Tanıtım kapsamında vatandaşa SMS atılacak, SGK yetkilileri TV'ye çıkacak, kamu spotları yayınlatılacak.

Kayıt Dışı İstihdam

Bununla beraber SGK'nın 2023 yılına ilişkin performans programı raporunda kayıt dışı istihdamla mücadele için 146 milyon 436 bin TL ayrıldığı belirtildi. 2021 yılında 77 bin 900 işyerinin kayıt dışı olduğu tespit edilirken, bu sayı 2022'de 25 bine düştü.

2023'te ise 26 bin olacağı tahmin edildi. 2021'de kayıt dışı çalıştığı tespit edilen kişi sayısı 455 bin 163 olurken, 2022'de bu sayı 115 bine düştü, 2023'te ise 120 bin olacağı öngörüldü.

KONUTLARDAKİ DOĞALGAZ TARİFESİNDE DERHAL İNDİRİM YAPILMALI

Avrupa'da doğalgaz fiyatları yüzde 84 oranında düşerken; Türkiye'de son 7 ayda konutlarda yüzde 56; sanayide 66 oranında artış gösterdi... Konutlardaki doğalgaz tarifesinde derhal indirim yapılmalı

Avrupa'da doğalgaz fiyatlarının rekor kırdığı söylemiyle Türkiye'deki enerji fiyatlarındaki fahiş artışı savunan AK Parti iktidarı son altı ayda Avrupa bölgesinde fiyatların yüzde 84,25 oranında gerilemesinin ardından konutlarda derhal indirim yapmalı. Ağustos 2022'den bu yana Avrupa'da doğalgaz fiyatları yüzde 84 oranında gerilirken, Türkiye'de ise konutlarda yüzde 56, sanayide ise yüzde 66 oranında artış gösterdi.

AK Parti iktidarının Türkiye'de fahiş oranda artan enerji fiyatlarıyla ilgili "Avrupa'da fiyatların rekor kırdığı" söylemi Avrupa bölgesinde fiyatları belirleyen Hollanda TTF borsasında son 6 ayda yaşanan düşüşle birlikte geçerliliğini yitirdi.

2022 Yılında Türkiye'de Konutlar 2,5, Sanayi 3,5 Kat Zamlandı

AK Parti iktidarı 2022 yılı içinde konut ve sanayi tarifesinde doğalgaza yaptığı dört zamlı vatandaşın temel ihtiyacı olan ısınmayı lüks haline getirirken, sanayide ise temel bir maliyet olan enerji giderlerinin katlanmasına neden olmuştur. 2022 yılında yapılan fahiş zamlar nedeniyle konutlarda doğalgaz fiyatları yüzde 164; sanayide ise yüzde 273 oranında artış göstermiştir. Başka bir deyişle vatandaşımızın faturası 2,5 kattan fazla, sanayicimiz ise enerji gideri 3,5 kattan fazla artmıştır.

'İktidar 'Avrupa'da Fiyatlar 5 Kat Arttı' Söylemini Kullanmıştır'

AK Parti iktidarı söz konusu fahiş zamları; Avrupa'da fiyatların en az 5-6 kat arttığı söylemiyle savunmuş ve Türkiye'deki zamların Avrupa'ya kıyasla çok az olduğu algısını yaratmaya çalışmıştı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan; Ekim 2022'de "Avrupa başta olmak üzere enerji fiyatları 5 katına kadar arttı. Biz vatandaşımızı korumak için her türlü fedakârlığı yapıyoruz" ifadesiyle Avrupa'da olağanüstü bir kriz yaşandığı algısı yaratmak istemişti. Ancak Avrupa'da doğalgaz 5 kat arttı yalanı kış bitmeden resmi verilerle bir kez daha ortaya çıktı.

'Avrupa'da Fiyatlar Yüzde 84 Geriledi, Türkiye'de Yüzde 66 Arttı'

Avrupa bölgesindeki doğalgaz fiyatlarını belirleyen Hollanda TTF borsasına göre Ağustos 2022'dan bugüne kadar doğalgaz fiyatlarında yüzde 84,25 oranında düşüş yaşandığı gözlemlenmektedir. Megavatsaat başına 343 Avro olan TTF borsa fiyatı 54 Avroya kadar gerilemiştir. Öte yandan Haziran 2022'den bugüne kadar Türkiye'de ise doğalgaz tarife fiyatları hem konutlarda hem de sanayide artmaya devam etmiştir. Söz konusu dönemde konut tarifesi yüzde 56; sanayi tarifesi ise yüzde 66 oranında yükselmiştir. Buna göre Avrupa'da doğalgaz fiyatları gerilerken, Türkiye'de ise artmaya devam etmiştir.

Konutlarda Kış Ayları Bitmeden Anlamlı İndirim Yapılmalı

AK Parti iktidarı dağıtım şirketinin sistem kullanım bedeli üzerinde yaptığı indirimle yalnızca İstanbul'da göstermelik bir indirim yapıldığı algısı yaratmaya çalışırken; şimdi de benzer bir algı oyununu sanayide yapmak istemektedir. Sanayide kullanılan doğalgazda yüzde 17 oranında indirim yapılacağı duyurulmuştur. Oysaki

yalnızca 2022 yılında sanayideki artış yüzde 273'ün üzerindedir. Dolayısıyla 3,5 kattan fazla artış söz konusuysen yüzde 17 oranındaki indirim tek başına anlamlı olmayacaktır. İktidar indirim yapmak istiyorsa derhal konut tarifesi başta olmak üzere doğalgazda anlamlı indirim yapmalıdır.

BORÇ GIRTAKTA, BANKALAR KAPIDA

Enflasyon altında ezilen yurttaşlar yaşamlarını kredi ve kredi kartı ile borçlanarak sürdürüyor. BDDK verilerine göre yaklaşık 1 ayda bireysel kredi kartı borçları yüzde 7,37, tüketici kredileri ise yüzde 3,32 arttı.

Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından her hafta yayımlanan bülten yurttaşın kredi ve kredi kartı borçlarının her geçen gün arttığını gözler önüne seriyor. Bültendeki verilere göre 30 Aralık'tan bu yana bireysel kredi kartı borçlarında yüzde 7,37'lik, tüketici kredilerinde ise yüzde 3,32'lik artış yaşandı. BDDK'nin haftalık verilerine göre ise halkın borcu giderek katlandı. Tüketici kredileri tutarı, 27 Ocak itibarıyla 13 milyar 692 milyon lira artışla 1 trilyon 119 milyar 587 milyon liraya çıktı. En çok artış taksitli ticari kredilerde görüldü. Buradaki artış 1 milyar 283 milyon lira oldu. Kredi borçları konularına göre şöyle:

Taksitli ticari kredi: 976 milyar 416 milyon lira

Konut: 362 milyar 201 milyon lira

Taşıt: 52 milyar 785 milyon lira

İhtiyaç: 704 milyar 601 milyon lira

Alacaklar Arttı

Kredi kartlarında da durum değişmedi. Bankaların bireysel kredi kartı alacakları da yüzde 4,1 artış görülürken borçların toplamı milyarlarca lira oldu. Bankaların bireysel kredi kartı alacakları 479 milyar 518 milyon liraya çıkarken bunların 238 milyar 359 milyon lirasını taksitliler, 241 milyar 159 milyon lirasını da taksitsizler oluşturdu.

BDDK'nin verilerine göre, bankacılık sektöründe takipteki alacaklar, 27 Ocak itibarıyla bir önceki haftaya göre 160 milyon lira azaldı ancak bu gerilemeye rağmen yurttaş takipte. Takipteki alacakların miktarı ise 161 milyar 822 milyon lira. Söz konusu takipteki alacakların 141 milyar 215 milyon lirasına özel karşılık ayrıldı. Sektörün kredi hacmi ise 85 milyar 651 milyon lira arttı. Söz konusu dönemde toplam kredi hacmi 7 trilyon 715 milyar 643 milyon liradan 7 trilyon 801 milyar 294 milyon liraya çıktı. Bankacılık sektöründeki toplam mevduat (bankalararası dahil), geçen hafta 71 milyar 474 milyon lira yükseldi. Söz konusu haftada yüzde 0,8 artan bankacılık sektörü toplam mevduatı, 9 trilyon 191 milyar 911 milyon lira oldu. Bankacılık sisteminin yasal öz kaynaklar 9 milyar 814 milyon lira artarak 1 trilyon 732 milyar 758 milyon lira.

BORÇLAR DAĞ OLDU

	27 Ocak 2023 (TL)	30 Aralık 2022 (TL)
Tüketici	1.119 trilyon	1.83 trilyon
Ticari	976.4 milyar	974.7 milyar
İhtiyaç	704.6 milyar	673.6 milyar
Konut	362.2 milyar	360.1 milyar
Taşıt	52.7 milyar	49.6 milyar
Bireysel k. kartı	479.5 milyar	446.6 milyar
Taksitli k. kartı	238.3 milyar	217.7 milyar
Taksitsiz k. kartı	241.1 milyar	228.8 milyar
Takipteki alacaklar	161.8 milyar	161.6 milyar

EYT, BİNLERCE YENİ MAĞDUR YARATTI

EYT ile ilgili teklifteki prim şartı binlerce yurttışı mağdur etti. Prof. Çelik "Teklif 90'ların yarısından sonra çalışmaya başlayanları etkileyecek" dedi. EYT Derneği Başkanı Özüpak, teklifin hayal kırıklığı yarattığını söylerken yurttışlar çektikleri kredilerin borçlarını nasıl ödeyeceğini düşünüyor.

Milyonlarca kişinin beklediği emeklilikte yaşa takılanlar (EYT) ile ilgili kanun teklifi hayal kırıklığı yarattı. EYT'lilerin büyük kısmı yüksek miktarda krediler çekip emekli olma hayaliyle doğum ve askerlik borçlanmalarını öderken düzenlemede daha önce duyurulan '5 bin prim gün' şartının kademeli olarak 5 bin 975 güne uzatılması binlerce yeni mağduriyet yarattı. Prof. Dr. Aziz Çelik, teklifin ayrıntılarını anlattı:

Nasıl Bir Değişiklik

EYT'lilerin talebi, 8 Eylül 1999 öncesi koşullarla emekli olmalarıydı. 8 Eylül 1999 öncesi koşullar işçiler için kadınlarda 20 yıl, erkeklerde 25 yıl çalışmak ve 5000 prim ödemiş olmaktı. Dolayısıyla EYT dediğimiz buydu. Bu konuda da EYT gündeme getirilirken hükümet de sonbahardaki çeşitli açıklamalarında yaş koşulunun kaldırılacağını ve prim gün sayısının da 5000 gün olacağını söylemişlerdi. Ancak TBMM'ye sunulan yasa teklifi şu şekilde: 'Yaş koşulu dışındaki özel kanunlarındaki hükümler geçerli olacak.' Bu da şu olacak; 1999'da yapılan değişiklikle sadece yaş koşulu getirilmedi, kademeli olarak prim koşulu da getirildi.

90'ların Yarısı Etkileniyor

İşe giriş tarihlerine bağlı olarak işçiler, 5000 gün ile 5975 gün arasında, bunu Eylül 99 öncesinde işe girenler için söylüyorum, prim ödemek şartını da yerine getirmeleri gerekiyordu. Dolayısıyla 3 koşul bir arada arandı. Yani yaş, prim ve 20-25 yıl koşulunu bir arada yerine getirecekler. Bu durumda prim koşulu zamana bağlı olarak değişiyordu. 1976 girişlilerde 5000 günden başlıyordu, 1999'da en son işe girenlerde 5975 gün olarak değişiyordu. Yasada prim günü koşulu kaldırılmadığı için EYT'lilerin bir bölümü 94-95 girişliler kaldı, ondan öncekilerin hemen hepsi emekli oldu. Dolayısıyla büyük ölçüde prim gün koşulu 90'ların ortasından sonra işe girmiş olanları ilgilendiriyor. Bunlar için de getirilen prim gün koşulu yaklaşık 5750 günden başlıyor, 5975 güne kadar devam ediyor. 5000 günle emekli olacağını bekleyenler açısından 750 ile 975 gün arasında ek prim ödeme koşulu korunmuş oldu. Kaldıracaklarını söylemişlerdi, Çalışma Bakanı Vedat Bilgin bütçe görüşmelerinde açık bir şekilde söyledi. Milletvekili 'Emeklilikte prime takılanlar olacak mı?' diye sordu, olmayacağını söyledi. TRT'de yapılan bir haberde de belirtildi. EYT'lilerin hemen hepsi borçlanmalarını buna göre yaptı. Ancak Meclis'e sunulan teklifte gördük ki prim koşulu kalkmadı. Yaşa takılma çözülmüş oldu ve emeklilikte prime takılanlarla yüz yüze kalmış olduk. Bu koşulu yerine getirenler hemen yararlanabilecekler ama yerine getiremeyenler, borçlanma yapabilecek, isteğe bağlı sigorta, çalışma gibi yolları deneyebilecekler. Bunların hepsinin bir zorluk olduğunu söylemek lazım.

Değişiklik Yok

Onlar için kadınlarda 7200, erkeklerde 9000 gün prim koşulu vardı. Bununla ilgili bir değişiklik yapılmadı. Burada çok ciddi bir eşitsizlik ortaya çıkıyor. Bir yanda 5000, 5700, 5900 günde emekli olabilenler var işçiler açısından. Öbür tarafta BAĞ-KUR ve Emekli Sandığı mensupları açısından 7200 ve 9000 var. Bir başka sorun da kısmi emeklilikle ilgili yaş koşulu kaldırılmadı. Bu önemli. Mesela işçiler, 3600 gün prim ödeyerek 58-60 yaşında emekli olabiliyorlardı, kısmi emeklilik diyoruz buna. Bu değiştirilmedi. Aynı şekilde BAĞ-KUR'lular 5400 prim gün sayısı ödeyip 56-58 yaşında emekli olabiliyorlar. Kısmi emeklilikte yaş koşulunda bir değişiklik olmadı. Kısmi emekli olmak isteyen EYT'liler yaş koşuluna takılmaya devam edecekler. Yasa teklifine baktığımız zaman özetlersek:

1. İşçiler için prim gün koşulunu sürdürmüş oldu.
2. BAĞ-KUR, Emekli Sandığı ve işçiler arasında eşitsizlik sürdü.
3. Kısmi emeklilik açısından yaş koşulu korundu.
4. Kademeli geçişe dair bir sistem getirilmedi. 9 Eylül 99 sonrasında sigortalı olanların çalışma süreleri, EYT'den yararlanacak olanlara göre erkeklerde 17, kadınlarda 20 yıl farklı olacak. Bu kademe düzenlemesi de yasa teklifinde yer almadı.

Prim Ödemesi Kaldırıldı Ama...

İşvereneler tarafından emekli işçiler çalıştırıldığında işverenler 5 puan daha fazla sosyal güvenlik destek primi ödüyor. İşverenlerin bu konuda bir talebi oldu, EYT kapsamına giren deneyimli işçiler için destek istediler.

Hükümet bunu yaptı fakat şöyle bir sınırlama getirdi. EYT kapsamına girip çalışmaya devam edecek işçilerin 10 gün içinde kendi işyerinde çalışması halinde bu destek verilecek. EYT'li bir işçi kendi işyerinden ayrılıp başka bir işyerinde daha iyi koşullarda çalışırsa sosyal güvenlik destek primi verilmeyecek. Dolayısıyla aslında sosyal güvenlik destek primi deneyimli, kıdemli, usta işçileri kendi işyerlerine hapsedmiş durumda. Bu işçilere sadece orada çalışma imkânı verildi. Bu çalışma özgürlüğü açısından bir sınırlama ve eşitsizlik getiriyor.

KADIN

İŞE BAŞLAMA TARİHİ	PRİM GÜNÜ
24.05.1984-23.05.1985	5000
24.05.1985-23.05.1986	5075
24.05.1986-23.05.1987	5150
24.05.1987-23.05.1988	5225
24.05.1988-23.05.1989	5300
24.05.1989-23.05.1991	5375
24.05.1990-23.05.1991	5450
24.05.1991-23.05.1992	5525
24.05.1992-23.05.1993	5600
24.05.1993-23.05.1994	5675
24.05.1994-23.05.1995	5750
24.05.1995-23.05.1996	5825
24.05.1996-23.05.1997	5900
24.05.1997-08.09.1999	5975

ERKEK

İŞE BAŞLAMA TARİHİ	PRİM GÜNÜ
24.05.1979-23.11.1980	5000
24.11.1980-23.05.1982	5075
24.05.1982-23.05.1983	5150
24.11.1983-23.11.1985	5225
24.05.1985-23.11.1986	5300
24.11.1986-23.05.1988	5375
24.05.1988-23.11.1989	5450
24.11.1989-23.05.1991	5525
24.05.1991-23.11.1992	5600
24.11.1992-23.05.1994	5675
24.05.1994-23.11.1995	5750
24.11.1995-23.05.1997	5825
24.05.1997-23.11.1998	5900
24.11.1998-08.09.1999	5975

Prime Takılan 1 Milyon Kişi Var

Emeklilikte Yaşa Takılanlar Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği Yönetim Kurulu Başkanı Gönül Boran Özupak, Meclis'e sunulan düzenlemenin hayal kırıklığını yarattığını söyledi. "Daha önce tüm açıklamalarda prim şartı olmadığı özellikle Bakan Bilgin tarafından da dile getirildi" diyen Özupak şöyle devam etti: Düzenleme açıklanınca büyük bir şok yaşadık. Bugüne dek prim gününün 5 bin olacağı söylendi. Şimdi prim şartı da getirildi.5 bin günü olmayıp borçlanan arkadaşlarımız var. Kimi arabasını sattı kimi alyansını sattı. Doğum ya da askerlik borçlanması yaptı. Eş dosttan borç aldı. Emeklilik maaşıyla nasıl olsa öderim diyerek. Şimdi emekli olabilmeleri için 2 yıl 7 ay çalışmak zorunda olanlar var. Bu kişiler nasıl iş bulacak? Aldıkları borçları nasıl ödeyecek? Bu durumda 1 milyon kişi olduğunu düşünüyoruz. Salı günü Meclis'teki komisyon toplantısına katılacağız. Mağduriyetleri anlatacağız. Mücadelemiz sürecek."

HİÇ HARCAMASAN 30 YILDA BİR EV ANCA!

2022 yılında yıllık asgari ücrete sadece 3,44 metre kare eve denk düştü. Asgari ücretli aylığının bir kuruşuna dahi dokunmasa 30 yılda 100 metrekare evi ancak alabiliyor.

2019 yılı sonu itibariyle yıllık asgari ücret 8,27 metre kare eve denk düşerken 2022 Kasım ayı itibariyle 3,44 metre kareye düştü. Yıllık asgari ücretin alım gücü sadece bir evin bir kanepesi sığabilecek kadarına denk düşmektedir. Bir asgari ücretli yemese, içmese, aylığına hiç dokunmasa 2019 yılında 100 metrekare bir evi 12 yıl çalışarak alacakken, 2022 yılında bu 30 yıla çıktı.

YIL	YILLIK ASGARİ ÜCRET	YILSONU KONUT BİRİM FİYATI METRE KARE	ASGARİ ÜCRET KAÇ METRE KARE EVE DENK GELİYOR
2019	24.240 TL	2.931 TL	8,27
2020	27.888 TL	3.886 TL	7,17
2021	33.900 TL	6.373 TL	5,31
2022	58.518 TL	16.984 (Kasım)	3,44

Kaynak: Merkez Bankası Konut Fiyat Endeksi

Asgari ücretli maaşına hiç dokunmasa bile 30 yılda ev sahibi ancak olabiliyor.

Merkez Bankası "Konut Fiyat Endeksi" verilerine göre 2019 yılsonunda 2931 TL konut metre kare birim fiyatı 2022 yılı Kasım ayında 16 bin 984 TL'ye yükseldi. 2019-2022 yılları arasında Konutların birim metre kare fiyatı yüzde 479 oranında artmış oldu. 2010 yılında 2020 TL olan net asgari ücret ise yüzde 172 oranında artış ile 5500 TL'ye yükseldi. Bu durumda yıllık asgari ücretin denk düştüğü konut birim metre kare fiyatı 2019'dan bugüne her yıl azalmaya devam etti.

Bu durumda 100 metrekare bir ev için bir asgari ücretli aylığının bir kuruşunu dahi harcamadan 12 yılda ev sahibi olabileceksen, 2020 yılında bu 14 yıla, 2021 yılında 18 yıla, 2022 yılında ise 30 yıla çıkmıştır.

2022 yılında yıllık asgari ücret 3,44 metre kare eve denk düştü.

Özellikle başkanlık sistemi ile birlikte Türkiye hem orta gelirli aileler hem de asgari ücretliler için barınmanın neredeyse imkânsız hale geldiği ülke konumuna dönüştü.

2019 yılının son ayı itibarıyla merkez bankası verilerine göre Türkiye genelinde konutların birim metre kare fiyatı 2 bin 931 TL olarak hesaplanmıştı. 2019 yılında net asgari ücret 2020 TL ve yıllık asgari ücret 24 bin 240 TL'ye denk gelmekteydi. Bu durumda 2019 yılında yıllık asgari ücret 8,27 metre kare eve denk gelmekteydi.

Merkez bankası Kasım ayı konut fiyat endeksi verilerine göre Türkiye genelinde konutların birim metre kare fiyatı 16 bin 984 TL olarak hesaplandı. 2022 yılında net asgari ücret önce 4253 TL daha sonra ise 5500 TL olarak belirlendi. Bu durumda 2022 yılında yıllık net asgari ücret 58 bin 518 TL'ye denk geldi. Bu durumda **2022 yılında yıllık net asgari ücret 3,44 metre kare eve denk gelmiş oldu. Bir başka deyişle 2022 yılında yıllık asgari ücret sadece bir evin bir kanepesini sığabilecek alana ancak denk geldi.**

SAHİBİNDEN KİRALIK DEPREM RİSKLİ BİNA

Barınma sıkıntısına yönelik yüzde 25 kira sınırı gibi, satılık toplu konutların da çare olması beklenmiyor. Dar ve orta gelirli, bu sorunun tam göbeğinde. İncelediğimiz emlak sitelerinde durum iç karartıcı. İstanbul'da bulunabilen en düşük 'barınma alanı'nın aylık kirası 2 bin liradan başlıyor. Barınma alanı dediğimiz, dört kişiyle paylaşılan bir oda.

Bağımsız bir daire olarak sunulan ve kirası 2 bin 500 lira olan Esenler Tuna Mahallesi'ndeki konutun durumu ise içler acısı. Depo olarak bile kullanılmayacak bu alanda düzgün bir mutfak tezgâhı dahi bulunmuyor.

Paylaşımlı bir dairede kiralanan bir oda ise sadece bir yatağın sığacağı büyüklükte. İstenen kira da 5 bin TL.

Kadıköy'de güvenli, temiz, yeni, 2 artı 1 daire aradığınızda karşınıza çıkan en düşük kira bedeli 17 bin lira.

Bütçesi sınırlı olanlar deprem açısından güvencesiz, eski, bakımsız hatta ısıtma sistemi olmayan konutları kiralamak zorunda kalıyorlar.

Banka Kredisi Zor Çıkıyor: Son iki yıldır kiralık konut sayısı çok az. Satılıkta ise bölge bölge değişiyor. Alıcısı da çok fazla değil çünkü kredi almakta güçlük çekiyorlar. Bankalar da krediyi çok güçlükte veriyor. Verseler bile çok az miktarda veriyorlar. Birikimi olmayanlar için ev almak artık hayal.

Kirada Sadece Bir Dairesi Olan Ev Sahibi De Zorda: Son 1 yıldır yatırım için ev alanlar azaldı. Ya kendisi oturmak için alıyor ya da bir tane daire alıp gelen kirayla geçimine katkı sağlamak için. Onun da sıkıntısı var. Yatırımcı diye nitelendirdiğimiz birden fazla gayrimenkulü olan, kira getirisi için yer alanlar.

Bir Artı Birler Daha Pahalı: Artan fiyatlar kiracıyı giderek 2 artı ve 1 artı 1 dairelere yöneltti. Eskiden yeni evli bir çift dahi 3 artı 1 arardı. Tabii eşyalı olan 1 artı 1'ler daha pahalıya geliyor. Çünkü bunlar daha çok rezidans.

Merkezi İlçelerde Güvenli Konut Sıkıntısı: Kadıköy, Beşiktaş, Üsküdar, Bakırköy eski ilçeler olduğu için zaten kiralık konut tek tük bulunuyor. Çoğunluğu eski, 2 artı 1'lerde dip rakam nerdeyse 12 bin oldu. 12 ile 18 bin arası, bunlar normal binalar yani rezidans falan değil. Binanın işte iyi olup olmamasına göre, Beşiktaş'ta 2 artı 1 eski binalar 12-15 bin, Kadıköy-Moda'da 15-20 bin lira. Acıbadem, Nişantaşı, Moda, Ulus, Etiler yani buralarda ayrı bir fiyatlama var. Kiracısı da alıcısı da ayrı.

Yüzde 25, Sadece Ortalığı Karıştırdı: Mal sahipleri ile kiracılar birbirine girdi. Yüzde 25 kiracı savunusu gibi görünse de kiracı şiddet gördü. Kimse de uygulamıyor gördüğümüz. Aralarında yüzde 50-60 civarında zamlarda anlaşılıyorlar mecburiyetten. Kiracı-ev sahibi davalarında aşırı bir patlama var. Zam konusundaki davalar bunlar.

Yatırım Amaçlı Konuta Sınır Gelmeli: Birden, ikiden fazla gayrimenkulü olanların kiralara baskı yapılması lazım. Artı her şeyden önemlisi, kira geliri için konut alımına zorluluklar getirilmesi lazım. Bir kira geliri için gayrimenkul alacaksan, ofis ya da dükkân al, işyeri al. Yatırım için ev almayı cazip olmaktan çıkaracak ek vergiler vs getirilmeli. Bugün İstanbul'da 750 bin boş konut var. Almış, kiraya da vermiyor. "Dursun, değeri arttı mı satarım" diyor.

YILLIK ORTALAMA KİRA ARTIŞI (ARALIK AYI)

ÜLKE GENELİ:	%172,9
ANTALYA:	%292,2
TRABZON:	%218,2
DENİZLİ:	%212,5
MERSİN:	%207,7
ADANA:	%181,3

KİRA ARTIŞININ EN DÜŞÜK OLDUĞU İLLER

ERZURUM:	%126,6
VAN:	%119,8
ANTEP:	%111,1
MARAŞ:	%108,3
DIYARBAKIR:	%100

Toplu Konut Amacına Uygun Değil: Bizde toplu konut denilerek 3+1, 4+1 lüks konut yapılıyor. Toplu konutun amacına uygun ev yapılmıyor. Oysa ulaşımın sağlandığı, 1 artı 1, 2 artı 1 dairelerin de aralarında olduğu ihtiyaca göre satılan konut üretilmeli. En az 5 yıl kiraya verme ya da satma sınırı getirilmeli. 20-40 yaş arası gruba öncelik verilmeli. Toplu konuttan rant elde edilmesi engellenmeli.

Şişli'deki bir başka emlak danışmanı Kemal Güven, büroya gelenlerin yüzde 80'inin kiralık ev sorduğunu belirtiyor. Ev sahiplerinin kira artışlarında yüzde 25 sınırına uymadığını belirten Güven, "2 bin liralık evine 10 bin lira isteyen de var. Başkası istiyor ben de alabilirim o kiraya diye düşünüyor" diye konuşuyor.

Ortalama kiralık konut ilanı m2 fiyatları:

İstanbul 100 TL

Ankara 47 TL

İzmir 68,2

TL

TAŞINMANIN BEDELİ 7 ASGARİ ÜCRET

Hüseyin Sezer, taşınma bedelinin alt limiti için şu fiyatlamayı yaptı (TL)

10^{bin}
İLK AYIN KİRASI

20^{bin}
DEPOZİTO

10^{bin}
EMLAKÇI BEDELİ

5^{bin}
NAKLIYE

5^{bin}
ELEKTRİK, SU, DOĞALGAZ ABONELİK

TOPLAM 55^{bin}

'HAYVANCILIĞIN BAŞKENTİ'NDE EKŞİ 5 DERECEDE UCUZ ET KUYRUĞU

Türkiye'nin her yerinde uzayan ucuz et kuyruklarına bir yenisi daha eklendi. Türkiye'nin 'et deposu' olarak nitelendirilen ve 'hayvancılığın başkenti' olarak nitelendirilen Erzurum'da yüzlerce kişi ucuz et kuyruğuna girdi.

Hükümetin uyguladığı ekonomi politikaları sonucu yaşanan ekonomik kriz her geçen gün etkisini artırıyor. Erzurum'da yurttaşlar ucuz et alabilmek için eksi 5 derece soğuk ve yoğun kar yağışı altında Et ve Süt Kurumu (ESK) mağazası önünde kuyruğa girdi.

Erzurum merkez Yakutiye İlçesi Gez Mahallesi'nde bulunan ESK mağazasının önünde soğuk hava ve kar yağışına aldırmadan kuyruğa giren vatandaşlar, "Milletvekilleri ne yapıyor. Aldıkları para zıkkım olsun onlara. Altı tane milletvekili çıkaran bu Erzurum'un hele haline bak?" diye tepki gösterdi.

"500 Metre Kuyruk Var"

Kuyrukta ucuz et sırası bekleyen yurttaşlar, "Bu kış vaktinde memlekette acımızdan öleceğiz. 8 bin lira maaş veriyorlar. Halimiz ortada. Hayvancılık, tarım bölgesi olan yerde etsizlik yaşıyoruz. Sabah 5'ten beri burada kar altında et kuyruğundayız. Vatandaşın hali işte bu. Türkiye'yi bu hale getirdiler. Bakın 500 metre kuyruk var" diye konuştu.

Nüfusunun yüzde 45'inin geçimini tarım ve hayvancılıktan sağladığı Erzurum'un yüzölçümünün yüzde 63'ü meralardan oluşuyor. Türkiye'nin 'et deposu' olarak nitelendirilen ve 'Hayvancılığın Başkenti' olarak bilinen Erzurum, 16 milyon dekarla Türkiye'nin yüzde 11'inden fazla mera alanına sahip.

DÜRÜST VATANDAŞI KERİZ DURUMUNA DÜŞÜRDÜNÜZ

Devlete 100 TL borç tak, 5 lira 20 kuruş öde kurtul!

Patron çıldırdı! Devlete 100 TL borç takanlar sadece 5.2 TL öderse 'dürüst' vatandaşlığa terfi edecek. Af teklifi Meclis'te, "Dürüst vatandaş keriz durumuna düşürdünüz" sözleriyle eleştirildi.

Devlete borç takanların seçim öncesinde affedildiği borç yapılandırılmalarının sonuncusu TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda sert tartışmalarla görüşülüyor.

TBMM'ye sunulan etki analizi raporuna göre, af kapsamına giren kamu alacağının toplam büyüklüğü 1.2 trilyon lirayı aştı.

Borç: 837 Milyar, Tahsilat: 43.5 Milyar

Ödenmemiş alacak büyük, ancak tahsilat beklentisi minik! İktidar, 837.3 milyar liralık vergi ve cezasından sadece 43.5 milyar liralık tahsilat bekliyor.

Bu hesaba göre devlete olan 100 lira vergi borcunun sadece 5.2 lirasını ödeyenler tıpkı borcunu zamanında ödeyen dürüst vatandaşlar gibi başı dik dolaşabilecek.

Düzenlemeyi eleştiren muhalefet milletvekilleri iktidarı, "Dürüst vatandaş keriz durumuna düşürdünüz" sözleriyle eleştirdi.

Seçim öncesi alelacele hazırlanan af yasa teklifini komisyona sunan AKP Grup Başkanvekili Mustafa Elitaş, devletin vazgeçeceği alacakları ve kapsamdaki borçluları 44 sayfalık etki analizi raporuyla açıkladı. Elitaş'ın verdiği bilgilere göre, 14 milyon 156 bin mükellef vergi dairelerine 521 milyar liralık borcu ödemedi.

7.7 Milyon Kişinin Borcu Direkt Silinecek

Maliye bu alacağına karşılık 326 milyar lira gecikme cezası kesti. Böylece Maliyenin toplam kamu alacağı 837.3 milyar liraya çıktı. Af yasa teklifiyle 7 milyon 692 milyon borçlunun borcu direkt silinecek. Geriye kalan 6.5 milyar borçlu ise sadece 43.5 milyar lira öderse temize çıkacak.

Elitaş, vergi dışında SGK'nın da 196 milyar lira alacak aslı olduğunu, bu alacağa 166 milyar lira gecikme cezası uygulandığını, toplam alacağın 362 milyar lira olduğunu söyledi. Buna göre af kapsamına sadece vergi ve SGK alacağı olarak 1 trilyon 199 milyar lira giriyor.

Af paketiyle SGK'nın 362 milyar liralık alacağının sadece 47.8 milyar lirasının tahsil edileceği hesaplanıyor. Bu da SGK'ya 100 lira borç takanlardan sadece 13.2 lira tahsilat yapılabileceğini gösteriyor.

"Enayi Gibi Hissediyoruz"

CHP'li Süleyman Girgin de dürüst bir mükellefin gönderdiği mektuptaki, "Devlete borcunu ödemeyenler sürekli affediliyor. Borcunu zamanında ödemediğimiz için kendimizi sürekli enayi gibi hissediyoruz" eleştirisini komisyona okudu.

"Devletin Anasını Ağlattılar"

CHP'li Bülent Kuşoğlu, "Devletin anasını ağlattılar" sözleriyle eleştirisini dile getirirken CHP'li Akif Hamzaçebi, affedilen alacakların çok azının sıradan vatandaşlara ait olduğunu, asıl affın büyük şirketlere yapıldığını ifade etti.

'PARAN YOKSA ADALET YOK'

2023 yılı için yüzde 122,93 olarak yürürlüğe konulan Yeniden Değerleme Oranı (YDO) çerçevesinde, yargı harçlarında fahiş artışlar yapılması, adalete erişim ve hak aramayı geniş kesimler için olanaksızlaştıracaktır. İktidar, bu yargı harcı zamlarıyla mazlum ve mağdurlara adeta 'paran yoksa adalette yok' demektedir!

Cumhurbaşkanı Erdoğan, **Yeniden Değerleme** oranındaki (YDO) yüzde 50 indirim veya sıfırlama yetkisini kullanmadı ve adalet arayışı fahiş ölçüde zamlandı. Yargı harcı zamlarıyla zaten tartışılan adalet, neredeyse sadece parası olanların kullanabileceği bir imtiyaza dönüştü, ayrıcalık haline geldi.

Memurlara, emeklilere yüzde 30 zammı 'müjde' diye sunan iktidar, 2023 yılı için yüzde 122,93 olarak belirlenen YDO'yu yargı ve adliye harçlarına da uyguladı. İstinaf, temyiz, kira, alacak, çalışma hayatı, iş, ticaret hayatı vb. tüm davalar için yatırılması zorunlu harçlarda yüzde 123'e varan artışlar, haksızlığa uğrayan, adalet arayanların önünde en önemli maddi engel haline geldi. Yürürlüğe konulan 'Harçlar Kanunu Genel Tebliği' ile pek çok kamu hizmetinin bedeli olağanüstü düzeyde artırılırken, ülkemizde zaten bağımsızlığı ve tarafsızlığı sorgulanan yargı hizmetleri ise geniş kesimler için neredeyse olanaksız ve erişilemez bir noktaya ilerledi. **Fahiş zamlı yeni harçlara göre,**

- ✓ İlk derece mahkemesine sadece dilekçe verme harcı 180 TL'ye,
- ✓ İtiraz için istinafa başvuru harcı ve idari kararlara karşı bölge idare mahkemesine başvuru harcı 492 TL'ye,
- ✓ Danıştay ve Yargıtay'a temyiz başvurusu harcı 886,80 TL'ye,
- ✓ Ticari davalarda, başvuru ve tescil harç tutarı yüzde 123 zamlı 8.688 TL'ye yükseldi.
- ✓ Anayasa Mahkemesi (AYM) Başkanının başvuru sayısının 450 bini aşmasından yakındığı, hak ihlali, adil yargılanmanın ihlali kapsamındaki AYM'ye bireysel başvuru davalarının yargı harcı ise 664 TL'den 1.480 TL'ye yükseldi.

İnsanların adil, hukuka uygun şekilde yargılanmadıkları, haklarının ihlal edildiği düşüncesiyle hak arayabilecekleri son adalet kapısı olan AYM'ye başvuru için 1500 TL yatırmak zorunda bırakılmaları hak ve adalet tecellisinin ticarileşmesinin ötesinde, mağdurlara 'Paran yoksa adalet yok!' demektir! Adil yargılanmanın temel unsurlarından birisi olan savunma hakkı ve bu hakkı sağlayacak avukat tutma konusunda da yeni zamlı harçlar bu hakkın kullanımını zorlaştıracak düzeye yükseldi. Nitekim İstanbul Barosu, gerek yargı harçlarına yapılan fahiş zam ve artışlar gerekse aynı listede 3.855,30 TL'ye yükseltilecek Avukatlık ruhsat harcının iptali ve yürütmenin durdurulması için Danıştay'a dava açtı. Baronun iptal davası başvurusunda 'yargı harçlarında yapılan fahiş artışlarla, hak arama ve mahkemeye erişim hakkının ihlal edildiği' belirtildi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Yeniden Değerleme Oranı kapsamındaki vergi, harç ve cezalarda dilediği takdirde bazı kalemlerde yüzde 50 indirim veya sıfırlama yetkisi olmasına rağmen, hiç değilse yargı harçları için bu yetkisini kullanmaması, mevcut ekonomik koşullarda adalet arayışının yüksek maliyetli hale gelmesine izin vermesi **iktidarın hak, hukuk, adalete bakışının ve zihniyetinin göstergesidir.**

YÜKSEK YARGIDA SİYASİ PAZARLIK!

Yüksek Seçim Kurulu'nda (YSK) 24 Ocak'ta boşalan beş üyelik için Danıştay ve Yargıtay'da yapılan seçimlerde, Türkiye'nin en yüksek iki yargı kurumunda YSK üyeliği seçiminde yürütülen siyasi pazarlıklar, iktidar ittifakının kendi içinde yüksek yargıların partisel yakınlıkları, tarikat-cemaatlerin güç mücadelesi çerçevesinde yaşananlar, ülkemiz ve demokrasimiz adına ve yüksek yargının getirildiği yer açısından kaygı verici!

YSK'da (**Yüksek Seçim Kurulu**) mevcut başkan da dahil olmak üzere Danıştay kontenjanından gelen iki ve Yargıtay kontenjanından gelen üç üyenin görev süreleri 24 Ocak itibarıyla doldu. Boşalacak bu üyelikler için ocak ayı başından bu yana her iki yüksek yargı kurumunda, yüksek yargıçlar arasından seçim yapılıyor.

Yönetimin idari karar ve eylemleriyle ilgili nihai temyiz ve karar organı olan Danıştay ile adli yargının temyiz nihai karar kurumu olan Yargıtay'daki YSK üyeliği seçimlerinde ortaya çıkan tablo ülkemiz ve demokrasimiz adına, bağımsız-tarafsız olması gereken yargı kurumlarından yansıyanlar açısından kaygı verici, üzücü ve düşündürücü.

Haftalardır seçime yönelik olarak gerek iktidar mediasında gerekse diğer medya organlarında yazılanlar, yer alan haberler, adayların ve seçimlerde yürütülen mücadelelerin, pazarlıkların dile getirildiği vahim süreçlerin sessizlikle karşılanması, Yargıtay ve Danıştay başkanları ile bu kurumların üyesi YSK üyeliğine aday olan yüksek yargıçlar tarafından yalanlanmaması çok dikkat çekici!

İktidar ittifakını oluşturan AKP ve MHP arasında kendi partilerine yakın yüksek yargıçların YSK üyeliğine seçilmesi mücadelesi yanında daha vahim ve ürkütücü olan tarikat ve cemaatlerin yüksek yargıda ve YSK üye seçimlerinde güç ve paylaşım pazarlıkları yürütmesi.

Danıştay iktidarın, bürokrasinin karar ve uygulamalarının yargısal denetimini yapan, idare mahkemelerine içtihat üreten en yüksek idari yargı organı. Yargıtay ise adliyelerdeki yargılamaların, haksızlık ve mağduriyetlerin nihai karara bağlandığı en yüksek yargı kurumu. Buralarda görev yapan yüksek yargıçlar aldıkları kararlarla, alt derece mahkemelerinin kararlarını bozarak veya onaylayarak son sözü söyleme konumundalar.

YSK üye seçimlerinde adayların İskenderpaşa Cemaati, İsmailağa Cemaati, Hak Yolcular vb. cemaat mensubiyetlerine, AKP-MHP yakınlığı ve siyasi çizgisine göre parti desteklenmesi ve bunların apaçık yazılıp çizilmesi, kimsenin bundan rahatsızlık duymayıp sessizlikle geçiştirilmesi ne adalet ne vicdani olarak kabul edilemez.

Mesleki deneyim, kıdem ve hukuki bilgelikleriyle yüksek yargıçlık görevine gelmeleri gerekenlerin, parti tercihi, cemaat-tarikat bağlantılarıyla öne çıkarak atamalarda tercih edilmesi, iktidarın 'Aldatıldık Rabbim affetsin' çizgisinden ders almadığını, aynı anlayışı sürdürdüğünü gösteriyor.

Böyle seçilmiş bir YSK'dan, dürüst, adil, tarafsız ve eşit bir seçim yöneteceğine inanmamız isteniyor. İnanmıyoruz! Seçim ve sandık güvenliğini kendi gücümüzle sağlayacağız! **Sandıkları ve oyları patlatarak tüm hukuksuzlukları, adaletsizlikleri, planları ve oyunları bozacağız!**

ERZURUM'DA TÜM YOLLAR TAŞKESENLERE ÇIKIYOR

'Rüşvet ağı' tartışmalarıyla gündeme gelen AKP Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu'nun birçok akrabasının kentteki kamu kurumlarında görev yaptığı belirlendi. Bölgedeki yurttaşlar liyakat çağrısı yaptı.

AKP iktidarı döneminde devlet kurumlarına yapılan atamalar yıllardır tepki çekiyor. "Rüşvet ağı" tartışmasıyla gündeme gelen AKP Erzurum Milletvekili Zehra Taşkesenlioğlu'nun akrabalarının kentteki kamu kurumlarında görev yaptığı belirlendi.

Taşkesenlioğlu'nun ismi organize suç örgütü lideri Sedat Peker'in "rüşvet ağı" iddialarıyla gündeme gelmişti. Peker, eski Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Başkanı Ali Fuat Taşkesenlioğlu ve kardeşi Zehra Taşkesenlioğlu'nun Marka Yatırım Holding'in sahibi Mine Tozlu Sineren'den sermaye artırımını için 12 milyon TL rüşvet istediğini iddia etmişti. Rüşvet tartışmaları yargı gündemine taşınırken Taşkesenlioğlu soyadını taşıyan çok sayıda kişinin Erzurum'da kamu kurumlarında görev yapması dikkat çekti.

Adını Tekman ilçesine bağlı Taşkesen köyünden alan Taşkesenlioğlu ailesi kentte önemli bir itibara sahip. Taşkesenlioğlu ailesinin aynı zamanda Taşkesenligil aileleriyle de akraba olduklarını kaydeden bir yurttaş, "Baba tarafından akrabalar. Hatta kentte Taşkesenli ailesi olarak tanınıyorlar. İki aile de Tekman ilçesinden gelen bir aile" dedi. Aileden çekindiği için isminin açıklanmasını istemeyen diğer yurttaş da, "Taşkesenlioğlu ailesi çok kalabalık ve sözü geçen bir aile. Daha önce de siyasi kimlikler yer aldı ama AKP döneminde çok fazla aynı soyadından kişiler görmeye başladık. Etkili ve yetkili makamlarda görev alıyorlar" ifadelerini kullandı.

İddiaya göre, kentte Taşkesenlioğlu ve Taşkesenligil soyadlarını taşıyan kamu görevlileri şöyle:

Necmettin Taşkesenlioğlu: Erzurum Belediyesi Çevre Koruma ve Kontrol Şube müdürü

Zeynep Taşkesenlioğlu: Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Bilgi İşlem Daire Başkanlığı'nda çalışıyor

Doçent Muhammed Yasin Taşkesenlioğlu: Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde öğretim görevlisi

Nagihan Aksakal Taşkesenlioğlu: Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde Uluslararası Dil Sınavları Koordinatörlüğü'nde personel

Yaser Taşkesenlioğlu: Erzurum Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'ne bağlı Aziziye Gençlik Merkezi'nde yönetici

Prof. Yavuz Taşkesenligil Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde öğretim görevlisi

Adem Taşkesenligil: Erzurum Gençlik ve Spor İl Müdürlüğü'ndeki Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü'nde elektrik teknisyeni

Muhammed Taşkesenligil: Erzurum Atatürk Üniversitesi'ndeki Edebiyat Fakültesi'nde öğretim üyesi

Koltuklar Tanıdığa

Eski Erzurum Gençlik Hizmetleri ve Spor İl Müdürü Fuat Taşkesenligil'in Zehra Taşkesenlioğlu ile uzaktan kuzen oldukları da ileri sürüldü. Fuat Taşkesenligil ile Erzurum Atatürk Üniversitesi'nde Profesör Doktor Yavuz Taşkesenligil'in kardeş olduğu belirlenirken, Adem Taşkesenligil'in de Fuat Taşkesenligil'in yeğeni olduğu iddia edildi.

AKP'Lİ BELEDİYEDEN ARSA DOLANDIRICILIĞI

AKP'li Güngören Belediyesi, "Belediye hizmet alanı yapılacağı" gerekçesiyle kamulaştırdığı arsaya konut projesi yapıp daireleri milyonlarca liraya satışa çıkardı. Arsanın eski sahibi, "Belediye eliyle dolandırıldım" dedi.

İstanbul'daki AKP'li Güngören Belediyesi, "Belediye hizmet alanı yapılacağı gerekçesiyle" kamulaştırdığı araziye yaptığı konut projesiyle milyonlarca lira kazanacak. Arazisi kamulaştırılan yurttaş, "Belediye eliyle dolandırıldım" diyerek hem yaşadıklarına isyan etti hem de belediyeye dava açtı.

Güngören Belediyesi, 2011 yılında aldığı encümen kararıyla, Gençosman Mahallesi'ndeki toplam 2 bin 700 metrekare büyüklüğündeki iki araziye "Belediye hizmet alanı yapılacağı" gerekçesiyle sahiplerine 5 milyon 454 bin TL ödeyerek kamulaştırdı. Ancak daha sonra Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından arazilerin imar planı konut ve ticaret alanı olarak değiştirildi. Planların değiştirilmesinden sonra da Güngören Belediyesi, araziye, "Belediyeye gelir sağlamak için" 96 daire ve 9 dükkânın yer aldığı Semt Güngören isimli bir proje inşa etmeye başladı. Konut ve dükkânların 16 Şubat'ta düzenlenecek ihaleyle satılacağı açıklandı.

'Resmen Dolandırıldım'

Belediyenin kamulaştırdığı arazinin sahiplerinden biri de AKP'li Güngören Belediyesi'ne, 4 Temmuz 2022 tarihinde Bakırköy Asliye Hukuk Mahkemesi'nde dava açtı. Dava dilekçesinde, AKP'li belediyenin 5 milyon 454 bin TL'ye kamulaştırdığı araziye yaptığı konut projesinden en az 428 milyon TL gelir elde edeceği açıklandı. Açılan davayla, satışa çıkarılan daire ve dükkânlar için "davalıdır şerhi işlenmesi" ve "ihtiyati tedbir şerhi konularak satılması ve devredilmesinin engellenmesi" talep edildi. Ayrıca "Mülkiyet hakkına haksız müdahale" edildiği ifade edildi. İsmi açıklanmasını istemeyen ve belediyeye dava açan arazinin eski sahibi ise yaptığı açıklamada, "Ben yıllarca AK Parti'yi destekledim. Ancak AK Partili Güngören Belediyesi, beni, yani AK Partili bir vatandaşı bu şekilde dolandırmıştır. Arazimi hem bedelinin çok altında kamulaştırdılar hem de milyonlarca lira gelir elde edecekler. 'Araziye belediye hizmet alanı yapacağız' dediler ama konut projesi inşa ediyorlar. Ben bu şekilde resmen belediye eliyle dolandırılmış oluyorum. Arazinin imar planları değiştirilirken İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) de devre dışı bırakıldı. Bu kıymetli arazi üzerinden milyonlarca lira rant sağlayacaklar" dedi. Güngören Belediye Meclisi'nin önceki dönem CHP'li Meclis Üyesi Ergün Edepali ise yaptığı açıklamada, "Söz konusu arazi 2011 yılında, önceki AKP'li Belediye Başkanı Şakir Yücel Karaman tarafından kamulaştırıldı. Ardından arazi bakanlık tarafından rezerv alan ilan edildi. İlk başta belediye yetkilileri 'bu alanı kentsel dönüşümde kullanacağız' dediler sonra 'kaynak geliştirme projesi yapacağız, bu projeye ilçedeki yatırımları finanse edeceğiz' dediler. Söz konusu arazi taşkın alanı ve zeminde sivilaşma var" diye konuştu.

İBB: Zemin Bataklık

İBB Deprem ve Zemin İnceleme Müdürlüğü'nün yaptığı çalışmalara göre, konut projesi yapılan arazi gevşek bir zemine sahip. Bu nedenle alan "zemin sivilaşması ve heyelan" riski taşıyor. Ayrıca arazinin yeraltı su seviyesi, yüzeye çok yakın. Bu da projenin hayata geçirilmesi durumunda, olası bir depremde büyük can ve mal kayıplarının yaşanabileceği anlamını taşıyor.

ASKERİ ARAZİ TALANINA YENİ FORMÜL!

ŞPO, büyük kısmı yeşil ve ağaçlık alan olan Maltepe Kışlası'nın yapılaşmaya açılmasını mahkemeye taşıdı. Bakanlık, "Halkın kullanıma kapalı olan askeri alanın konut projesiyle halkın kullanıma açıldığını" savundu.

AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, "yapılaşmaya açılmayacak" dediği İstanbul'un askeri arazileri rant uğruna birer birer yapılaşmaya ve imara açılıyor. İstanbul'un en önemli yeşil alanlarından biri olan Maltepe'deki Kenan Evren Kışlası'nın 500 bin metrekarelik bölümü yapılaşmaya açılıyor.

ŞPO Yargıya Taşdı

Büyük kısmı yeşil ve ağaçlık alan olan askeri araziye Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na bağlı Toplu Konut İdaresi (TOKİ) Başkanlığı tarafından binlerce konut inşa edilecek. Etaplar halinde yapılacak konut projenin çevresel etki değerlendirmesi (ÇED) başvurularına da birer birer 'ÇED gerekli değil' kararı veriliyor. Askeri araziye yapılaşmaya açan imar planlarını TMMOB Şehir Plancıları Odası (ŞPO) İstanbul Şubesi yargıya taşıdı. ŞPO İstanbul 12. İdare Mahkemesi'ne açtığı davayla, geçen yıl değiştirilen imar planlarının hukuka ve mevzuata aykırını olduğunu belirterek iptal edilmesini ve yürütmesinin durdurulmasını talep etti. Mahkeme, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'ndan savunma istedi. Bakanlık mahkemeye gönderdiği savunmada, arazinin "100 Bin Sosyal Konut Projesi" kapsamında yapılaşmaya açıldığı açıkladı. Bakanlığın yanıtında, "Filiyatta askeri olması sebebiyle kentlilerin kullanımına kapalı ve aktif olarak kullanılmayan alan, büyük bir bölümü eğitim, sağlık, sosyal kültürel, yol ve açık yeşil alana dönüştürülmüştür. Yapılan plan değişikliğiyle vatandaşlar için barınabilecekleri ve sosyal-kültürel ihtiyaçlarını giderebilecekleri ilave alanlar oluşturulmuştur" denildi. Bakanlık, davanın reddedilmesini talep etti. Arazideki ağaçlar da TOKİ'nin konut projesi için sökülecek veya kesilecek.

Parça Parça İmara Açıldı

Öte yandan Maltepe Kışlası arazisinin bir kısmı da daha önce Marmara Üniversitesi'ne tahsis edilerek yapılaşmaya açılmıştı. Üniversitenin İstanbul içindeki dağınık durumda olan kampüslerinin bir arazide toplanması karar verilmişti. TOKİ, Maliye Bakanlığı, Milli Savunma Bakanlığı, Marmara Üniversitesi arasında 2016'da imzalanan protokol ile Marmara Üniversitesi'nin Kenan Evren Kışlası'nın arazisine taşınmasına karar verildi.

BOĞAZ'I BETONA GÖMECEK PROJE!

Erdoğan'ın arkadaşı Aziz Torun, özelleştirmeye aldığı İstanbul Boğazı'ndaki eski TEKEL arazisine yapacağı 129 odalı otel ve rezidans projesinin inşaatına başlıyor. Projenin ruhsatı ise İBB'den AKP döneminde alındı.

Daha önce TEKEL fabrikasının yer aldığı Boğaz'daki arazi kentin en kıymetli noktalarından biri. (Fotoğraf: Torunlar GYO)

AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 2017 yılında yaptığı bir açıklamada, "Biz bu şehrin kıymetini bilmedik, biz bu şehre ihanet ettik, hâlâ da ihanet ediyoruz, ben de bundan sorumluyum" şeklindeki sözleri hafızlardaki yerini koruyor. Şimdi de Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın imam hatipten arkadaşı olan ve İstanbul Mecidiyeköy'deki Ali Sami Yen Stadyum arazisi üzerine yaptığı inşaat 10 işçinin hayatını kaybetmesiyle bilinen Aziz Torun, İstanbul Boğazı'nı katledecek bir rant projesine başlıyor.

Aziz Torun'un sahibi olduğu Torunlar Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı (GYO), Beykoz Paşabahçe Mahallesi'nde bulunan ve İstanbul Boğazı'nın en kıymetli bölgeleri arasında sayılan eski Tekel Fabrikası arazisini 2012 yılında özelleştirmeye aldı. Torunlar GYO şimdi de İstanbul Boğazı'ndaki bu araziye milyonlarca lira değerinde otel, rezidans ve yalılar inşa edecek.

Torunlar GYO'nun hazırladığı rapora göre arazinin güncel değeri yaklaşık 2 milyar TL olan araziye en çok üç katlı yapılar inşa edilecek. Torunlar'ın yakın zamanda inşaat çalışmalarına başlayacağı arazi ise toplam 70 bin metrekare büyüklüğünde. Araziye yaklaşık 45 bin metrekare alanlı bir otel inşa edilecek.

Şirketin hazırladığı raporda, "Konut olarak tasarlanan bloklardan Boğaz'a cepheli 5 adedinin bir bütün halinde yalı olarak, diğer 5 blokun ise kat bazında rezidans daireler şeklinde pazarlanacak. Arazinin Boğaz kenarında olması, manzaralarının bulunması ve yüzölçümü büyüklüğü dikkate alındığında 'otel' projesi geliştirilmesinin en uygun strateji olduğu düşünülmektedir" denildi. Böylece proje kapsamında yalı ve rezidansların dışında bir de 129 odalı bir otel yapılacaktır.

Ruhsat AKP Döneminden

Proje inşaatının 2 buçuk yıl süreceği, bu yıl yüzde 30'unun, 2024 yılında yüzde 40'ının, 2025 yılında ise geri kalan yüzde 30'unun yapılacağı, otelin 2025 yılı ortasında hizmete gireceği ifade edildi. Boğaz'ı betona boğacak bu projenin inşaat ruhsatlarının ise İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden (İBB) AKP döneminde alındığı öğrenildi.

Kazık Çakmasına İzin Verildi

Torunlar GYO, 2019 yılında da söz konusu arazinin deniz kıyısına kazık çakmak için de Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'ndan onay almıştı. Şirket, İstanbul Boğazı'nda yer alan arazisinin önüne 170 adet çelik borudan oluşan kazık çakılacağı belirtmişti. Eski Tekel Fabrikası'na ait mevcutta 2 bin 888 metrekare büyüklüğünde alana sahip iskele ve rıhtım alanı olduğu belirtilerek ilave kazıklar ile bin 46 metrekarelik alan artışı yapılacağı, bu şekilde iskele ve rıhtım alanının toplam 3 bin 935 metrekareye çıkarılacağı açıklanmıştı.

ÇANAKKALE'DE ALTIN MADENİ İÇİN 158 BİN AĞAÇ KESİLECEK

Çanakkale'nin Lapseki ilçesinde Nurol Holding'in açmayı planladığı altın gümüş madeni için 158 bin ağacın kesileceğini duyuran Kazdağlı Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Derneği bölgenin su kaynaklarına maden için el konulacağını belirterek projenin durdurulması için imza kampanyası başlattı.

Kazdağlı Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Derneği Çanakkale'nin Lapseki ilçesinde Nurol Holding'in açmayı planladığı altın gümüş madeni için 158 bin ağacın kesileceğini duyurdu.

Bölgenin su kaynaklarına da maden için el konularak köylülerin susuz kalma tehlikesi altında olduğu belirtilerek projenin durdurulması için "Çanakkale'de, Ormanı, Tarımı, Yaşamı Yok Eden Altın Madenlerine Hayır" denilerek imza kampanyası başlatıldı.

"Nurol Holding'i ekolojik yıkımlara yol açan altın madencilik projelerinden vazgeçmeye çağırıyoruz" diyen Kazdağlı Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Derneği'nin 15 bin istemli imza kampanyasında 3 günde 10 binin üzerinde imza toplandı.

"Nurol Holding'e Sesleniyoruz! Altın Madencilik Projelerinden Vazgeç"

Nurol Holding'in Çanakkale Lapseki'de açmayı planladığı yeni altın madeni neleri olumsuz etkileyecek?

- * 4 milyon 269 bin 100 metrekarelik (426,91 hektar) orman ekosistemini yok edecek.
- * Köylere, yaşam alanlarına (1500) metre, içme ve sulama suyu amaçlı Bayramdere Barajı'nın mutlak koruma sınırına yalnızca 750 metre.
- * Bölgenin su kaynaklarına maden için el konulacak, tarım ve hayvancılık ile uğraşan köylüler susuz kalacak.
- * Kuş cenneti olan Çardak lagünü, projenin yer aldığı Dumanlıdağ'dan gelen su kaynakları ile besleniyor, dolayısıyla tehlike altında.
- * Bölgenin kültürel varlıklarını ve somut olmayan kültürel mirasını tehlikeye atan ve 13 yıl sürecek olan proje kapsamında sadece 80 kişi istihdam edilecek.

"Şirket Üçüncü Madeni Açmak İstiyor"

Açıklamada, "Nurol Holding'e bağlı TÜMAD Madencilik A.Ş. tarafından Çanakkale ili Lapseki ilçesinde ve Balıkesir ili İvrindi ilçesinde 2017 yılından bu yana altın madeni projeleri yürütüyor. Her iki proje kapsamında da çok geniş orman ekosistemleri yok edildi, yer altı ve yüzey sularının akışları değişti, hava, su ve toprak kirlendi.

Bu iki proje yetmezmiş gibi Nurol Holding, Eczacıbaşı'ndan devir aldığı ruhsat ile Lapseki'de üçüncü bir altın madeni ocağını açmak istiyor. Projeye Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı tarafından 'Çevre Etki Değerlendirme (ÇED) Olumlu' kararı verildi, karar sivil toplum örgütleri ve yörede yaşayan vatandaşlar tarafından 06 Ocak tarihinde dava edildi" denildi.

"Bu Proje Dışında Aynı Bölgede 4 Ayrı Metalik Madencilik Ruhsatına Daha Sahipler"

Şirketin yeni finansmanını Temmuz 2020 tarihinde Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (AİKB), Akbank ve Ziraat Bankası konsorsiyumu ile 255 milyon ABD Doları tutarında refinansman anlaşması ile sağladığının da belirtildiği açıklamanın devamı şöyle:

"Şirket, aynı bölgede 4 ayrı metalik madencilik ruhsatına daha sahip. Tüm bu projelerin hayata geçmesi halinde tarımın gözbebeği olan Lapseki Bölgesi devasa maden çukurları, pasa dağları ile dolu bir cehennemeye dönecektir. Lapseki'nin kirazı, şeftalisi, Bayramdere Barajı, Çardak Lagünü tehdit altındadır.

1980'li yıllardan ve özellikle de 2002'den itibaren sayısız kez değiştirilerek, sömürge madenciliğinin önünü açan kamusal düzenlemeler, ülkemizin yer altı kaynaklarını yerli ve ulus ötesi şirketlerin talanına açmıştır. Avrupa'nın çoğu ülkesinde yasaklanan siyanürlü altın madenciliği ne yazık ki ülkemizde serbesttir. Ülkemizde de acilen yasaklanmalıdır.”

“Alamosgold'u Gönderdiğimiz Gibi, Diğer Şirketleri De Göndereceğiz”

“Bizler, sivil toplum örgütleri ve yöre halkı olarak sömürge madenciliğine ve bu projelere karşı mücadelemize devam edeceğiz” denildi.

Açıklama da ayrıca, “Alamosgold'u gönderdiğimiz gibi, diğer şirketleri de göndereceğiz. Nurol Holding'i ekolojik yıkımlara yol açan altın madenciliği projelerinden vazgeçmeye çağırıyoruz. Bu çağrımız aynı anda Nurol Holding nezdinde altın-gümüş olmak üzere tüm diğer vahşi metalik madencilik şirketlerinedir.

Kazdağları'nın üstü altından değerlidir. Altın madenciliğinin kamu yararı yoktur, altında ölüm vardır. Altın madenciliğinden vazgeçin” ifadeleri yer aldı.

GAP KAPSAMINDAKİ HARRAN OVASI, BETONLAŞTI

İktidarın inşaat ve rant hırsıyla Türkiye'nin en büyük entegre kalkınma projesi Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP) kapsamındaki Harran Ovası betonlaştı. Edirne, Amasya, Adana, Balıkesir vb. pek çok ilde üreticiler, besiciler meraların, otlakların, verimli tarım arazilerinin yapılaşmaya, imara açılmasına direnirken GAP'ın omurgası Harran Ovası'nın betona boğulması ülkenin gıda güvenliğinin ve üretiminin yok edilmesidir!

Türkiye'de Tarım Eğitimi ve Öğretiminin 177'nci yılı ve Ziraat Mühendisleri Günü nedeniyle Şanlıurfa Harran Üniversitesi Ziraat Fakültesi'nin açıkladığı bilimsel çalışmalar, Şanlıurfa Ziraat Mühendisleri Odası'nın hazırladığı raporlar ülkemizin en verimli ve dört mevsim üretim yapılabilen yegâne ovalarından Harran Ovası'nda 100 bin dekar tarım alanının betonlaştığını ortaya çıkarttı. 1970'lerin başında ülkeyi yönetenlerin derin gelecek öngörüsüyle başlatılan ve bölgedeki 9 ili, ovaları, Fırat ve Dicle nehirlerinin bereket getirdiği Mezopotamya'yı kapsayan Türkiye'nin en büyük entegre kalkınma projesi olan Güney Doğu Anadolu Projesinde (GAP) bu iktidar döneminde izlenen ihmal ve umursamazlıklar tarım alanlarının betonlaşmasını, kırsal alanların ranta-imara açılmasını, üreticinin yoksullaşmasını beraberinde getirdi. Türkiye'nin tarımsal-hayvansal üretimini 4'e katlaması hedeflenen GAP, aynı zamanda bir tarımsal endüstri, gıda sanayii, enerji ve istihdam projesi idi. 50 yılı aşan GAP sürecinin son 20 yılında tek başına iktidar olan AK Parti, GAP'ın yanı sıra Doğu Anadolu Projesi (DAP), Konya Ovası Projesi (KOP) gibi diğer tarımsal-kırsal kalkınma projelerine de üvey evlat muamelesi yaptı.

43 Ziraat Fakültesinin yılda 5 bin mezun verdiği Türkiye'de kırsal kalkınma ve çiftçiye bilgi-üretim-eğitim desteği için en az 170 bin Ziraat Mühendisine ihtiyaç olmasına karşılık mevcut mühendis sayısı 120 bin ve bunların 30 bini işsiz atama bekliyor. Tarım ve Orman Bakanlığı yıllardır Ziraat Mühendisi alımı, ataması yapmıyor. Ziraat Mühendisleri, Veterinerler işsiz ve atama beklerken, imara açılan tarım arazilerinde müteahhitler ihya ediliyor. Harran ovasında sulu tarımı ve üretim artışını önceleyen GAP'a rağmen sulama ücretleri, sulamada kullanılan elektriğe gelen faturalarla üretici icra-hacizlerle, üretim sezonunda elektriğinin, suyunun kesilmesiyle karşı karşıya kalıyor.

Zeytinlikleri madenciliğe açmak için yargının iptal kararlarına rağmen 20 yılda 8 kez meclise yasa teklifi getiren iktidar, ülkemizin tarım arazilerini, ormanlarını, meralarını, yaylalarını imara ve ranta açarak tarım ve hayvancılığa ağır hasar verdi. Sadece son birkaç ayda Malatya Kürecik, Balıkesir-Karaayıt, Adana-Kaşoba, Edirne-Uzunköprü-Kavacık köylüleri meralarının ellerinden alınıp, imar ve inşaaata açılması kararlarına karşı direniyor. En son Amasya Taşova'da Yeşilirmak kıyısında et-süt üreten, dünyaca ünlü bamya ekip hasat eden Çambükü köyünün uçsuz bucaksız meraları, arazileri Organize Sanayi Bölgesi'ne verildi. Köylüler haftalardır direniyor. İktidar kulak tıkıyor!

20 yıldır üretime, üreticiye, besiciye destek verilmediği gibi, üretmek isteyen de tarlası, merası, yaylası beton uğruna elinden alınıyor. Üretici, çiftçi tarımın, gıda üretiminin en az savunma sanayii kadar stratejik bir sektör olduğunu kavrayamayan, beton ve ranttan başka gözü bir şey görmeyen bu iktidara cevabını sandıkta oylarıyla verecektir!

YURTTAŞIN ARSASINA GÖZ DİKTİLER

Manisa'da büyük bir kısmı yurttaşlara ait 190 bin metrekarelik arazi, kamulaştırma yapılmadan OSB'ye dahil edilmek isteniyor. Konuyu yargıya taşıyan avukatlar “Muradiye OSB, kanunları hiçe sayıyor” diye konuştu.

Manisa'nın Yunusemre ilçesinde yönetim kurulu başkanlığını AKP Manisa milletvekili Semra Kaplan Kıvırcık'ın eşi Osman Kıvırcık'ın yaptığı Muradiye Organize Sanayi Bölgesi (OSB), gözünü yurttaşın arazisine dikti. Muradiye OSB, büyük bir kısmı yurttaşlara ait 190 bin metrekarelik araziye herhangi bir kamulaştırma kararı olmadan OSB sınırlarına dahil etmek için çalışma başlattı. Karara tepki gösteren yurttaşlar, OSB'nin haksız ve hukuksuz bir şekilde iş makineleriyle girdiği arazilerini işgal ettiğini belirtti.

İş Makineleriyle Girildi

Mağdur yurttaşlar adına avukatlar Ömer Talha Oğan, Süleyman Özgür Kale, Berk Bozkurt Muradiye OSB hakkında Manisa Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunarak, imar planlarının iptali için dava açtı.

Avukat Oğan, Muradiye OSB'nin talebi üzerine 2021 haziran ayında Sanayi Bakanlığı tarafından mahallenin imar planlarını değiştirdiğini anımsatarak "İmar planlarının değiştirilmesiyle her şeyin bittiğini sanan Muradiye OSB, müvekkilimizin parsellerine hiçbir mahkeme kararı olmadan, hiçbir şekilde müvekkilimizin rızası olmadan iş makineleri ile girerek fiilen işgal etmiş bulunmaktadır" diye konuştu. Arazinin OSB sınırlarına dahil edilmesinin şehircilik ve planlama esaslarına da aykırı olduğunu belirten Oğan, "Muradiye OSB, yaptıkları işgale kılıf hazırlamak için imar planları değiştirilmiş olan bu 190 bin metrekarelik alanla ilgili kamulaştırma davaları açmıştır. Bu işlem acele kamulaştırma davaları değil, normal kamulaştırmadır. Normal kamulaştırmalarda mahkeme sonuçlanmadan idare tarafından parsellere fiilen girilememektedir. Ama Muradiye OSB, kanunları hiçe sayarak hiçbir mahkeme kararı, hiçbir el koyma kararı, hiçbir malik muvafakati olmadan 190 bin metrekarelik alanda 17 parselde işgali başlatmışlardır" dedi.

Müvekkillerinin parsellerine mahkeme kararı olmadan girildiğine dikkat çeken avukat Oğan, şöyle devam etti:

"Hiçbir güç odağı kendisini kanunlardan üstün göremez, tapulu bir arsaya mahkeme kararı olmaksızın giremez. Ayrıca planlama açısından da pek çok sıkıntı olduğunu düşündüğümüz imar planlarına karşı da iptal davası ve yürütmenin durdurulmasını talep etmiş bulunmaktayız. Konuk alanlarının kullanımına tahsis edilen 190 bin metrekarelik alanın Muradiye OSB sınırlarına dahil edilmek istenilmesini hukuka ve şehircilik planlama esaslarına uygun bulmuyoruz."

Avukat Berk Bozkurt ise 190 bin metrekarelik aralarda yüzlerce kişinin malik olduğunu belirterek "OSB, yurttaşlara ait yere girip inşaat başlattı. Bölgede valilik tarafından alınmış bir kamulaştırma kararı var, fakat henüz mahkeme kararı yok. Bu durum yurttaşların arazisinin işgali" değerlendirmesini yaptı.

TASARRUF GENELGESİ YENİ YILA GİREMEDİ

'Tasarruf tedbirleri' genelgelerini kağıt üzerinde bırakan harcamalar sürüyor. Ülkedeki 349 kamu idaresi, ocak ayında 4,2 milyar TL'lik taşıt kiraladı. Kiralık taşıtlara bu ay harcanan para, geçen seneye oranla yüzde 216 arttı.

Kamu kurumlarının taşıt kiralamalarına kısıtlama getiren Tasarruf Tedbirleri Genelgeleri, hemen her yıl kağıt üzerinde kaldı. AKP'li belediyeler ve bakanlıklar başta olmak üzere, çok sayıda kamu kurumu, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla yayımlanan genelgeleri yok saydı. Kamu idarelerinin 2023 yılının ilk ayında kiralık taşıtlar için harcadığı paralar da "Tasarruf genelgelerine uyulmuyor" eleştirilerinin haklılığını bir kez daha gözler önüne serdi.

Elektronik Kamu Alımları Platformu'ndan alınan bilgilere göre, Ocak 2023'te taşıt kiralamaya yönelik toplam 402 ihale sonuçlandırıldı. Taşıt kiralama için ihale düzenleyen kurum sayısı ise 349 ile ifade edildi. İhaleler kapsamında sözleşme imzalanan yüklenici sayısı 388 oldu.

Rekabet Ortamı Yok

2023 yılının ocak ayında imzalanan 486 taşıt kiralama sözleşmesinin bedeli kayıtlara, 4 milyar 217 milyon 426 bin TL olarak geçti. İhalelerde rekabet ortamının sağlanmadığını ortaya koyan veriye göre, ihalelerdeki kamu lehine indirim oranı yalnızca yüzde 14 olarak kaydedildi. Ocak 2023'teki taşıt kiralama ihalelerinin ortalama katılımcı sayısının ise "Mal alımı" kategorisinde bir, "Hizmet alımı" kategorisinde dört ve "Kiralama" kategorisinde dört olduğu bildirildi.

2022'de 1,3 Milyar TL'lik Sözleşme

Kamu idareleri Ocak 2022'de ise 1 milyar 333 milyon TL'lik taşıt kiralama sözleşmesine imza attı. 2022'nin ilk ayında imzalanan taşıt kiralama sözleşmesi sayısının 414 olduğu öğrenildi. Küçükçekmece Belediyesi, Tuzla

Belediyesi ve Kartal Belediyesi, Ocak 2022'de en maliyetli taşıt kiralama sözleşmesine imza atan ilk üç belediye olarak öne çıktı.

Ocak ayında en maliyetli taşıt kiralama sözleşmesine imza atan bazı belediyeler ise şöyle sıralandı:

WUSHU'DA AİLE İÇİ SEÇİM

Wushu Federasyonu'nun 2021'de düzenlediği seçimlerde Başkanvekili Akyüz'ün akrabaları ve yakınları delege olup oy kullandı. Delegeler arasında iktidara yakın birçok bürokrat da bulunurken varlığı ispatlanamayan kulüplere oy hakkı verildi.

Türkiye Wushu Federasyonu'nun (TWF) 2021 yılının Kasım ayında düzenlenen seçimli olağan genel kurulundaki delege listesinde birçok usulsüzlüğe rastlandı. Seçimde Mehmet Zeki Akıncı yeniden başkan seçilirken delege listesinde Akıncı'nın yönetiminde yer alan Başkanvekili Abdurrahman Akyüz'ün akrabalarının oy kullanması ve oy hakkı verilen bazı kulüpler dikkat çekti.

Bürokrat Akrafa El Ele Hep Beraber Yönetime

Federasyonun internet sitesinde yer alan 163 kişilik delege listesinde Abdurrahman Akyüz'ün eşi Fatma Akyüz'ün kardeşleri Muhammet Çapoğlu, Fatih Çapoğlu, Melike Çapoğlu İlkiz, kardeşlerinin eşi Hasret Çapoğlu, Melahat Çapoğlu, kuzenleri Sevgi ve Yasemin Sarı da bulunuyor.

Listede ayrıca kulüp temsilcisi birçok bürokrat da var. Delege listesinde TWF'nin mevcut yönetim kurulunda yer alan Çevre ve Şehircilik Bakan Yardımcısı Mücahit Demirtaş, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakan Yardımcısı Rıdvan Duran, RTÜK Başkanı Ebubekir Şahin, Ticaret Bakanlığı Genel Müdürlüğü Yardımcısı Eyüp Aksoy, Tarımsal Kalkınmayı Destekleme Kurulu Başkanı Muhammed Adak da bulunuyor.

Listede tanıdık isimler bunlarla da sınırlı değil. TÜGVA Mamak ilçe sorumlusu Taha Kapsal ve bir dönem AKP'de danışmanlık ve gençlik kolları üyeliği yapmış Mesut Özdemir'in de yer aldığı delegasyonda İslamcı Toplumsal Diriliş Derneği Onursal Başkanı Osman Hacıoğlu da var.

Aynı Adrese Kayıtlı Kulüpler

Delege listesindeki usulsüzlükler sadece bununla da sınırlı değil. Listede oy verme hakkı verilen kulüplerden 10'u aynı adrese kayıtlı ve iletişim bilgilerine kadar her şey aynı. Aynı adrese kayıtlı olup oy verme hakkı olan kulüpler şu şekilde: Dünya Şampiyonları Spor Kulübü, Dünyanın En İyileri Spor Kulübü, Elif Akyüz Spor Kulübü, Sakarya Şampiyon Kardeşler Spor Kulübü, Sakarya Şampiyonlar Spor Kulübü, Sakarya Şuurlu Gençlik Spor Kulübü, Sakarya Wushu Gençlik Spor Kulübü, Sakarya Wushu Kung Fu Spor Kulübü, Sakaryalı Korumalar Spor Kulübü, Wushu Şampiyonları Spor Kulübü. Bu kulüplere dair belirtilen adreslerde kulüplere ait bir ofis bulunmuyor. Kulüplerle ilgili bilgi almak için aradığımız Gençlik ve Spor Bakanlığı'nda yetkili kişiye ulaşamadık.

İstanbul'a 8 Sakarya'ya 68 Oy

Federasyon seçimde ayrıca bakanlığın belirlediği yönetmeliği de hiçe saydı. İlgili yönetmeliğin 8'inci maddesinde yer alan bilgiye göre delege listesi belirlenirken kulüplerin uluslararası, ulusal veya bölgesel faaliyetlere katılma yoğunluğu ele alınmak zorunda. TWF seçimlerinde ise 32 bine yakın lisanslı sporcusu olan İstanbul kentinin kulüplerine seçimde sadece sekiz oy hakkı verilirken, 300 sporcusu bulunan ve Akyüz'e yakınlığıyla bilinen Sakarya kulüpleri 68 oy kullandı.

ÜMRANIYE BELEDİYESİ

651,8 milyon TL

ONİKİŞUBAT BELEDİYESİ

177,7 milyon TL

YUNUSEMRE BELEDİYESİ

94,7 milyon TL

50 FUTBOL SAHASI BÜYÜKLÜĞÜNDE TALAN

İktidar, Muğla'nın Dalaman ilçesinde yaklaşık 50 futbol sahası büyüklüğünde millet bahçesi yapmak için harekete geçti. Projenin ise doğal sit alanı ile önemli doğa ve sulak alanı sınırı içerisinde kaldığı ortaya çıktı.

AKP iktidarı, 'Yeşil alan kazandırıyoruz' dediği millet bahçeleri için halkın yıllardır kullandığı parklar ve ormanlık alanlar ile sit alanlarını seçiyor. İktidar şimdi de Muğla'nın Dalaman ilçesine bağlı Kapıkargın mahallesinde millet bahçesi yapmak için harekete geçti.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, 25 Ocak 2023 tarihinde millet bahçesi projesi için imar planlarını askıya çıkardı. Toplam 37 hektar alandan oluşan planlama bölgesi; Çevre ve Orman Bakanlığı'nın 9 Mart 2011 tarihinde onadığı planda; doğal sit alanı, önemli doğa alanı sınırı ve sulak alan sınırı içerisinde yer alıyor. Bölge ayrıca doğal karakteri korunacak ve sazlık bataklık alan olarak belirlendi. Yapılan plan değişikliği ile alanın millet bahçesi olarak kullanılması planlanıyor. Alanın millet bahçesi kullanımının yanı sıra 12 metre ve 10 metre genişliğinde taşıt yolları, 194 araç kapasiteli otopark, bisiklet park alanı ve trafo alanları da yer alıyor.

Öte yandan proje alanı, Karasu Çayı- Kükürtlü Göl ve çevresindeki önemli sulak alanları içeriyor. Bölgenin güneyinde yer alan Kayacık- Dalaman sahil hattı ise Bern

Sözleşmesi ve Nesli Tehlike Altındaki Türlerin Ticaretine İlişkin Sözleşmesi ile koruma altına alınmış olan türlere ait kaplumbağa yuvalama kumsalı niteliğini taşıyor.

Rant Pahasına Katliam

Projeye tepki gösteren CHP Muğla Milletvekili Süleyman Girgin AKP iktidarının çevre politikasını eleştirerek şunları söyledi: "Adında 'kalkınma' olan parti; doğanın, insanın ölümü pahasına sürdürülen bir 'sözde' kalkınma yaşıyor ülkeye. Sadece 'İstanbul'a ihanet ettik' itirafı gelse de, ülkemizin her yerinde bu ihanet devam ediyor. Çevre politikası neyi ne kadar koruduğu kadar, neyi korumadığı bakımından da değerlendirilmelidir. Yirmi yıllık dönemin çevre politikasının ilk özelliği çevrenin ve doğa varlıklarının korunmasının istisna, korunmamasının kural hâline gelmesidir. Dalaman'a 50 futbol sahası büyüklüğünde bir millet bahçesi yapılması, korunması gereken alanları yok edecek bu proje kimin talebidir? Halkın, çevre örgütlerinin, odaların yerel yönetimlerin görüşü alınmış mıdır? Hepsinin cevabını AKP'nin çevre karnesinden biliyoruz. O karnede şu yazıyor: rant pahasına doğa katliamı."

AMASRA FACİASI DAHİ DERS OLMADI

2023 yılı yatırımlarından Türkiye Taşkömürü Kurumu'na 'cep harçlığı' düştü. İletişim Başkanlığı'na binasının kapasite artırımı için 47 milyon TL ayrılırken TTK'ye iyileştirme çalışmaları için 7,3 milyon TL öngörüldü.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın projeleri başta olmak üzere, artı değer üretmeyen çok sayıda projeye yüz milyonlarca lira ayrılan 2023 yılı yatırımlarından Türkiye Taşkömürü Kurumu'nun (TTK) payına düşen tutar, "Bu kadarı da olmaz" dedirtti. Sonucusu Bartın Amasra olmak üzere, ölümlü maden kazalarında sorumluluğu sorgulanan kuruma 2023 yılında gerçekleştirmesi planlanan madencilik altyapı ve iyileştirme çalışmaları için adeta cep harçlığı verildi.

Güvenlik Zafiyeti

AKP'li Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın imzası ile yayımlanan ve merkezi yönetim kapsamındaki idarelere 2023 yılı için ayrılması öngörülen ödeneklere yer verilen Yatırım Programı, madencilik sektöründeki iş güvenliğine yönelik zafiyetin süreceğini gözler önüne serdi. Türkiye Taşkömürü Kurumu'na, "Madencilik Altyapı ve İyileştirme" kalemi için yalnızca 7 milyon 350 bin TL'lik ödenek ayrıldığı öğrenildi. TTK'nin 2021 yılına yönelik verileri de maden kazalarının göz göre geldiğini ortaya koyuyor. 2021 yılında, "Madencilik Altyapı ve İyileştirme" amacıyla yalnızca 480 bin TL harcayan kurumun, "İş Güvenliği ve Eğitim Kampüsü" için ise hiçbir adım atmadığı biliniyor.

Fatih Projesi'ne 2,2 Milyar TL

Cumhurbaşkanlığı 2023 Yılı Yatırım Programı'nda Diyanet ve İletişim Başkanlığı için ayrılan ödenekler ise dikkat çekiyor. Katma değer üretmediği gerekçesiyle eleştirilen ve maliyetleri itibarıyla tartışma yaratan bazı projeler ve ödenekleri ise şöyle sıralanıyor:

- İzmir Dini Yüksek İhtisas Merkezi: 67 milyon 300 bin TL
- Hizmet binasının kapasitesinin artırılması (İletişim Başkanlığı): 47 milyon TL

•FATİH Projesi: 2 milyar 210 milyon TL

HASTANELER BUGÜNE KADAR HEKİMSİZ Mİ ÇALIŞMIŞ!

Sağlık Bakanlığı Yönetim Hizmetleri Genel Müdürlüğü, 4924 Sözleşmeli Personel Genelgesi yayınladı. CHP Genel Başkan Yardımcısı Dr. Gamze Akkuş İlgezdi, Sağlık Bakanlığı'nın yayınladığı genelgenin itiraf niteliğinde olduğunu ifade ederek, "Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesine 92, Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne 91, Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne 72, Şanlıurfa Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne 66 uzman tabip alınacağını, Sağlık Bakanlığı sözleşmeli personel genelgesiyle duyurdu. Sağlıkta sözleşme olmaz demekten dilimizde tüy bitti fakat AKP iktidarı yine bildiğini okumaya devam ediyor. Sağlıkta çöküşün mimarı AKP, küçük devlet hastanelerinin neredeyse tamamını sözleşmeli hekimle dolduruyor" dedi.

Uzman Tabip Kadro Sayıları Şoke Etti

Sağlık Bakanlığı, sözleşmeli personel düzenlemeleri içeren bir genelge yayınladı. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca imzalı genelgede küçük devlet hastanelerine ve doğu illerine açılan sözleşmeli uzman tabip kadro sayıları şaşkınlık yarattı. Hekimlerin serbest çalışma haklarının elinden alınması, muayenehanelere mühür vurulmasının yanı sıra sağlık sistemi şimdi de sözleşmeli sağlık personeli sayılarının artması sorunu ile karşı karşıya. CHP'nin Sağlık'tan Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı ve İstanbul Milletvekili Dr. Gamze Akkuş İlgezdi, Sağlık Bakanlığı tarafından yayınlanan uzman tabip sözleşmeli personel alımı listesine ilişkin şunları söyledi:

İtiraf Gibi Genelge...

"Biz sağlık çalışanlarımızın sözleşmeli personel statüsünde olmalarına karşı çıktık ve bugüne kadar hep sağlıkta sözleşme olmaz görüşünü savunduk. Fakat sağlıkta çığır açtıklarını iddia eden AKP ve yönetenleri sağlık sistemini her geçen gün daha da geriye götürmekte yeminli gibiler. Hekimleri sözleşmeyle hâkimiyeti altında tutan bir anlayışla, vatandaşa nitelikli sağlık hizmeti verilemez. Sağlık Bakanlığı'nın yayınladığı sözleşmeli personel listesi de bunun adeta bir itirafı niteliğinde. Mersin Şehir Hastanesi'ne 93, Diyarbakır Gazi Yaşargil Eğitim ve Araştırma Hastanesine 92, Van Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne 91, Konya Şehir Hastanesi'ne 90, Kayseri Şehir Hastanesi'ne 88, Şanlıurfa Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne 73, Erzurum Bölge Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne 72, Şanlıurfa Mehmet Akif İnan Eğitim ve Araştırma Hastanesi'ne 66 uzman tabip alınacak. Bu demek oluyor ki; kadro sayılarının fazlalığına baktığımızda bu hastaneler adeta hekimsiz çalıştırılıyor. Buradan bunu anlıyoruz."

Sağlıkta Çöküşün Mimarı AKP

Bu genelgenin sağlığa değil sağlıkta çöküşe hizmet eden bir genelge olduğuna değinen Dr. Akkuş İlgezdi, "Sağlıkta çöküşün mimarı AKP, küçük devlet hastanelerinin neredeyse tamamını sözleşmeli hekimle dolduruyor. Erdoğan'ın hayali olan devasa şehir hastaneleri de sözleşmeli mantığından nasibini alıyor. Van, Erzurum, Diyarbakır illerimize baktığımızda bu illerdeki hastanede hiç uzman tabip yokmuşçasına sözleşmeli sağlık personeli kadrosu belirlenmiş. Bu kadar yüksek sayıda sözleşmeli hekime ihtiyaç duyulmasını hangi gerekçe ile açıklayabilirler" diyerek sözlerini tamamladı.

RANT UĞRUNA İKİ HASTANENİN DAHA KAPISINA KİLİT

Başkent'teki Dışkapı Yıldırım Beyazıt ile Dr. Sami Ulus Eğitim ve Araştırma hastaneleri 'yenileme' gerekçesiyle ay sonu kapatılacak. Hekimler tepkili. Meslek örgütleri, "Seçim öncesinde yangından mal kaçıran gibi en önemli hastanelerimizi yıkmanızı iyi niyetli bulmuyor ve reddediyoruz" açıklaması yaptı.

Ankara'da Bilkent ve Etlik Şehir hastaneleri açılırken, bazı eğitim araştırma hastaneleri ile devlet hastaneleri ya kapatıldı ya da işlevsiz hale getirildi. Şimdi de yüz binlerce hastaya hizmet veren Dışkapı Yıldırım Beyazıt Eğitim ve Araştırma Hastanesi ile Dr. Sami Ulus Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kadın Doğum Hastanesi'nin kapatılması gündemde. İki hastanenin ay sonunda yıkılacağı iddia edilirken, sağlık meslek örgütü temsilcileri "Yenilenecek denilen hastaneler 2023 yılı Cumhurbaşkanlığı Yatırım Programı'nda da görünmüyor. Hastaneleri yıkmak demek hastaların ortada kalması demek" diye tepki gösterdi.

Etlik Şehir Hastanesi'nin 4 ay önce açılmasının ardından işlevsiz hale getirilen Dışkapı Eğitim ve Araştırma Hastanesi'nde hasta ve ameliyat sayısında ciddi azalma meydana gelirken, benzer durumun yaşandığı Sami Ulus Çocuk Sağlığı ve Kadın Doğum Hastanesi'nde doğum ve ameliyatların yapılmadığını kaydedildi.

Yatırım Planında Yok

Sağlık ve Sosyal Hizmet Emekçileri Sendikası (SES) Ankara Şube Başkanı Kubilay Yalçinkaya, yaptığı değerlendirmede, her iki hastanenin de tıbbi cihazlarının taşınması için çalışmalar yapıldığını, 15'inde boşaltılacağını ve ay sonunda da yıkımın yapılacağı duyumunu aldıklarını söyledi. Yalçinkaya, Etlik Şehir Hastanesi açılmadan önce Ankara'daki 5 hastanenin kapatılmasının gündeme geldiğini ve Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın kamuoyu baskısı nedeniyle "Hastaneleri kapatmayacağız" dediğini anımsatarak "Bakan, daha sonra Meclis'te yaptığı konuşmada 'Bu hastaneleri kapatmayacağız. Sami Ulus ile Dış Kapı hastanesini yıkıp yeniden yapacağız, Onkoloji Hastanesi'nin ek binasını da yeni bina yapacağız' dedi. Ancak geçen bu süre içerisinde hastanelerin yıkılmasıyla ilgili işlemler hızlanırken, yeni binanın ihalesiyle ilgili, yatırım programıyla ilgili bir girişimde bulunulmadı" diye konuştu. Yalçinkaya, şöyle devam etti: "Ülkede yapılacak tüm yatırımlar Cumhurbaşkanlığı Yatırım Programlarında olur ve Resmi Gazete'de yayımlanır. 2023 yılı Cumhurbaşkanlığı Yatırım Programı'na bakınca bu üç hastanenin yatırım programında olmadığını görüyoruz. Ayrıca Sağlık Bakanlığı'na bağlı Yatırımlar Genel Müdürlüğü var. Genel müdürlüğün geçmiş ihaleler ve önümüzdeki ihaleler listesinde de bu hastanelerin yapım ihalelerinin olmadığını görüyoruz. Sadece Altındağ Belediyesi'nde imar değişikliği olduğunu biliyoruz. Bakanlık bugüne kadar yenileme projelerini böyle yapmadı. Yani bir hastaneyi yenilemek istediğinde ya o kampus içerisinde yeni binayı yapar, eski binayı öyle yıkar ya da eski peyderpey yenileme yapıldı. Sami Ulus ve Dışkapı yıkıldığı takdirde yeniden inşası ve hizmete açılması için 8 yıl gibi bir süre gerekiyor. Bu sürede hastalar ne yapacak? Bakanlık seçime giderken yangından mal kaçıran gibi bu hastaneleri yıkmak istiyor."

Doluluk Yüzde 30

Eylül ayında açılışı yapılan Etlik Şehir Hastanesi'nin yatak doluluk oranının kasım ayı sonu itibarıyla yüzde 30'larda kaldığına dikkat çeken Yalçinkaya "Yataklarını dolduramıyor. Bu yataklarını doldurması için diğer hastanelerin hastalarını oraya transferi gerekiyor" dedi. Bakanlığın samimi olmadığını söyleyen Yalçinkaya "Bakanlık, Bilkent Şehir Hastanesi açılırken de 6 hastaneyi yapacağız diye boşalttı ve o hastaneler çürüyor. Samimi ise onları yapsın" dedi. 6 yıl önce kapatılan ve Sağlık Bakanlığı'na bağlanan askeri hastanelerin Milli Savunma Bakanlığı'na (MSB) devrinin yeniden gündeme geldiğini de anımsatan Yalçinkaya, şunları kaydetti: "Ankara'da üç tane askeri hastanemiz var. Gülhane Hastanesi bir şehir hastanesi kadar hizmet veriyor. Önümüzdeki süreçte bu askeri hastanelerin de MSB'ye devri söz konusuysen, Sami Ulus, Dışkapı gibi hastaneleri ihalelerini yapmadan, bütçe ayırmadan yıkmak gerçekten sağlık açısından ciddi zarar verecek. Ankara'da kaos yaratacaktır."

Her İşin Başarı Rant Değil, Sağlık Olsun

Hastanemi Açın Platformu üyeleri, yıkılacağı belirtilen Dışkapı Eğitim ve Araştırma Hastanesi önünden dün eylem yaptı. Açıklamada "Dışkapı ve Sami Ulus Hastanelerinin kapatılmasını ve yıkılmasını kabul etmiyoruz" denildi. Etlik Şehir Hastanesi'nin açılmasıyla birlikte Ankara'da hastanelerin işlevsiz hale getirildiği belirtilen açıklamada, özetle şu ifadeler yer verildi: "Sami Ulus Çocuk Hastanesi'nde aylık 300'ün üzerinde üst düzey ameliyat yapılırken kasım ayından bu yana ameliyatlar yapılamaz oldu. Bu iki hastanemizin 15 Şubat'a kadar boşaltılacağı ifade ediliyor. Hastanelerimizin yıkılma gerekçesi olarak 'eski' oldukları dillendiriliyor. Binaların eskimiş ve bakımsız olması tabii ki hastaların, sağlık çalışanlarının, halkın değil, yıllardır 'nasıl olsa şehir hastanesi yapıyoruz, buraları yıkacağız' diyen siyasi iktidarın suçudur. Hep söyledik, hastanelerimize yatırım yapılmasını ve yenilenmesini istiyoruz. Aynı zamanda bunun için hastanelerin yıkılmasının gerekmediğini, tarihi kimlikleri korunarak restore edilebileceklerini, bunun çok daha az maliyetle yapılabileceğini de biliyoruz. Altındağ Belediye Meclisi'nden bu hastanelerin yerleri için olağanüstü yükseklik ve emsal artışları yapıldı, 16 kat yüksekliğe kadar çıkabilecek. Seçim öncesinde yangından mal kaçıran gibi en önemli hastanelerimizi boşaltıp yıkmanızı iyi niyetli bulmuyoruz. Her işin başı rant değil sağlık olsun."

KAYYUMUN ZEHİR DEPOSU BÜYÜYOR

Koza Altın'a 2 milyon metreküp büyüklüğündeki tehlikeli kimyasal atık deposu yetmedi. Cevherlerin siyanürle zenginleştirildiği madenin atık depolama tesisinin kapasitesi 5 milyon metreküpe yükseltildi.

Gümüşhane'deki altın madenini siyanür merkezine çeviren Koza Altın, atık depolama tesisini büyütecek. Kapasitesini 2 milyon metreküpten 5 milyon metreküpe çıkartmak isteyen şirkete, Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı onay verdi.

2015 yılında kayyum atanan ve ardından maden faaliyetlerine hız veren Koza Altın İşletmeleri ülkenin dört bir tarafında zehir çukurları açıyor. Giresun'da ve Gümüşhane'de maden faaliyetlerini sürdüren şirket, Mastra Altın Madeni'ni siyanür cehennemine çevirmiş durumda. Geçen ay, Giresun'da altın madeni için başvuran şirket,

yerleşim yerlerine 700 metre uzaklıkta, yılda 312 dinamit patlatacak. Beş yıl olarak belirlenen üretim süresi boyunca 567 bin ton cevher ve 592 bin ton pasa çıkartılması bekleniyor. Projenin bedeli ise 360 bin TL. Şirket, tamamı ormanlık alan içerisinde bulunan 20,65 hektarlık alan için başvurdu. Toplamda bin hektardan fazla ruhsatı alan şirketin ÇED onayından sonra projeyi büyütmesi bekleniyor.

Koza, Giresun'da ve bölgedeki diğer maden ocaklarından çıkarılan cevheri Mastra Altın Madeni Ocağı'nda siyanürle işliyor. 2017 yılında faaliyete başlayan maden ocağı saate 56 ton altın ve gümüş zenginleştirilerek üretimi yapıyor.

Atık Merkezi

Tesiste, cevher zenginleştirme sırasında, başta siyanür olmak üzere kullanılan kimyasal atıkların depolandığı tesisler yer alıyor. Bölgede, işletme aşaması boyunca bölgede 2 milyon tona yakın tehlikeli kimyasal depolandı. Depolama kapasitesini tamamen kullanan şirket, kapasitesini 5 milyon tona çıkarmak için Çevre Bakanlığı'na başvuruda bulundu. Çevresel etki değerlendirme (ÇED) dosyasını inceleyen Bakanlık, projeye onay verdi. Şirket böylece bölgede 5 milyon tehlikeli kimyasal atık depolayacak.

Evlerin Dibinde

Proje alanına en yakın yerleşim birimleri, 1 kilometre uzaklığında bulunan Ekmekçili ve Kuzeyikisu mahalleleri. Ayrıca proje sahasına sadece 120 metre mesafede, kadastro kayıtlarına göre Dibekli köyü sınırları içerisinde yer alan evler bulunuyor.

Şirket Kâr Şampiyonu

Kayyumdan sonra faaliyetlerine hız veren ve siyanürle bölgeyi zehirleyen şirketin kârı dudak uçuklatıyor. Koza Altın yılın 3'üncü çeyreğinde 1,3 milyar TL ile beklentilerin üzerinde kâr açıkladı. Koza Altın 2021'in ilk dokuz aylık döneminde 192,812 ons toplam altın üretimi yaparken 2022 yılının aynı döneminde üretim 162,455 ons oldu.

DIYANET PERSONELİ SAYISI DUDAK UÇUKLATTI

Diyanet'in personel sayısı 137 bin 563'e yükseldi. Yalnızca müftülüklerde çalışan dini personel sayısı, kamu hastanelerindeki uzman hekim sayısını ikiye katladı.

Dev bir orduyu anımsatan personel sayısı nedeniyle eleştirilen Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Aralık 2022 itibarıyla personel sayısı belli oldu. 15 Temmuz 2016 tarihinde yaşanan darbe girişiminin ardından ihraçlar nedeniyle personel sayısı 2017'de 117 bine kadar gerileyen idare, yıllar itibarıyla kadrosunu daha da genişletti. Başkanlık, 2023 yılına tam 137 bin 563 personel ile girdi.

Diyanet İşleri Başkanlığı'nın personel sayısında yıllar itibarıyla yaşanan patlama da dikkat çekti. Buna göre, Diyanet'in 2011 yılında 103 bin 350 personeli, 2022 yılının sonuna kadar 34 bin 213 artırdı. Türkiye'de Diyanet'e bağlı görev yapan din görevlisi sayısı, kamu hastanelerindeki uzman tabip sayısını ikiye katladı.

Sağlık Bakanlığı'nın verilerine göre, Diyanet'in toplam 137 bin 563 personel ile çalıştığı 2022 yılında, Türkiye'deki uzman hekim sayısı 95 bin 943 olarak kaydedildi. Kamu hastanelerindeki uzman hekim sayısı ise 65 bin 426'da kaldı. Türkiye'deki uzman hekim ve hekimlerin 2022 yılındaki toplam sayısı ise 169 bin 598 oldu.

Patlama Yaşandı

Diyanet'e bağlı görev yapan din personeli sayısı ise yıllara göre şöyle:

- 2012: 114 bin 882
- 2014: 120 bin 28
- 2016: 120 bin 651
- 2018: 124 bin 407
- 2020: 127 bin 892
- 2022: 137 bin 563

Çoğu Müftülüklerde

Diyanet'in 2022 yılında 137 bin 563'e ulaşan personelinin 133 bin 851'i müftülüklerde çalışıyor. Merkez teşkilattaki Diyanet personeli sayısı ise bin 752 ile ifade ediliyor. Dini ihtisas merkezlerinde 515, yurtdışı teşkilatlarında ise 520 Diyanet personeli görev yapıyor.

'Giderlerse Gitsinler'

AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın doktorlar için sarf ettiği, "Açık konuşuyorum, açık konuşmayı severim. Varsın gidiyorlarsa gitsinler" sözlerinin ardından binlerce hekim, görevinden istifa etti. Sağlık Bakanı Fahrettin Koca'nın açıkladığı verilere göre, 1 Ocak 2020 tarihinden 2022'ye kadar 13 bin 557 hekim görevinden ayrıldı.

DİYANET PARA 'BASTIRDI'

Dev bütçesiyle tartışmaların odağındaki Diyanet, 2023 yılına yönelik dergi basım anlaşması imzaladı. İdare 5 dergisinin basımı için toplam 34,6 milyon TL harcadı.

Yoksulluk ile boğuşan yurttaşın vergileriyle oluşturulan dev bütçe nedeniyle tartışılan Diyanet İşleri Başkanlığı, 2023 yılında satışa çıkaracağı dergilerin basım anlaşmasını tamamladı. Hemen her yıl on milyonlarca liralık matbaa harcamasına imza atan başkanlık, 2023 yılı için bastıracağı beş dergi için de kesenin ağzını açtı. Diyanet İşleri Başkanlığı Dini Yayınlar Döner Sermaye İşletmesi, "Aylık", "Aile", "Çocuk", "Okul Öncesi" ve "Gerçekten" isimli dergilerin basımı için Kasım 2022'de ihale düzenledi. İki kısma bölünen ihaleler kapsamında iki farklı şirket ile sözleşme imzalandı.

İhale sözleşmelerine göre, Diyanet Aylık Dergi ile Diyanet Aile dergisinin basımını Başak Matbaacılık isimli şirket üstlendi. Şirket ile Diyanet İşleri Başkanlığı arasında imzalanan sözleşmenin bedeli kayıtlara, 16 milyon 848 bin TL olarak geçti. Diyanet Çocuk dergisi, Diyanet Okul Öncesi dergisi ve Geçerken dergisinin basım işi ise İhlas Gazetecilik'e verildi. Şirket ile Diyanet arasında 17 milyon 790 bin TL'lik anlaşma yapıldı. Böylelikle Diyanet İşleri Başkanlığı'nın dergilerinin 2023 yılı basımı için harcanan miktar 34 milyon 638 bin TL'ye ulaştı.

MEB Reklamını Yapıyor

Diyanet'in dergileri öngörülen satış sayısına ulaşamayınca kamu idarelerince hemen her yıl adeta seferberlik ilan ediliyor. Diyanet İşleri Başkanlığı, aralarında Diyanet Çocuk dergisi ile Diyanet Arapça İlim dergisinin de yer aldığı, yayıncısı olduğu toplam beş derginin tanıtımı için MEB'den yardım isterken; İlçe müftülükleri, dergilerin ismini ve yıllık abonelik fiyatını içeren listeyi Milli Eğitim müdürlüklerine göndererek okullarda tanıtım yapılmasını talep ediyor.

DİYANET 114 ÜNİVERSİTEYİ SOLLADI

Diyanet, 2023 yılı için öngörülen eğitim yatırımları ödeneği ile üniversitelerin yüzde 90'ını geride bıraktı. Başkanlığın ödeneğini solladığı 114 üniversite arasında Anadolu ve Ege gibi köklü üniversiteler var.

Türkiye'de giderek derinleşen yoksulluğa karşın yurttaşın vergileriyle oluşturulan dev bütçesiyle tartışılan Diyanet İşleri Başkanlığı, eğitim yatırımları ödeneği ile de farkını ortaya koydu. Başkanlığa 2023 yılı için Türkiye'deki 127 üniversitenin 114'ünden daha fazla eğitim yatırımı ödeneği ayrıldı. Diyanet, "Mesleki ve Teknik Eğitim" başlığı altında aldığı ödenek ile Anadolu, Ege ve Kocaeli gibi köklü üniversiteleri de geçti.

2023 yılına yönelik eğitim sektörü yatırımlarının kuruluşlara göre dağılımı belli oldu. Diyanet İşleri Başkanlığı'na, "Mesleki ve Teknik Eğitim" kalemine yönelik eğitim yatırımları için 112 milyon 300 bin TL'lik yatırım ödeneği verildi. Başkanlığın toplam 112,3 milyon TL'lik eğitim yatırımları ödeneğinin 67,3 milyon TL'sinin devam eden projeler, 45 milyon TL'sinin ise yeni projeler için kullanılacağı bildirildi.

Üniversiteler Yetişemedi

Diyanet'e 112,3 milyon TL olarak öngörülen eğitim yatırımları ödeneklerinden Türkiye'nin en iyi üniversiteleri arasında yer alan Çukurova Üniversitesi'ne ayrılan pay 90 milyon TL, On Dokuz Mayıs Üniversitesi'ne ayrılan pay ise 65 milyon TL olarak kaydedildi. Diyanet'in eğitim yatırımı ödeneği ile geride bıraktığı üniversitelerden Anadolu Üniversitesi'ne öngörülen yatırım ödeneği 75 milyon TL, Ege Üniversitesi'ne öngörülen yatırım ödeneği 95 milyon TL, Kocaeli Üniversitesi'ne öngörülen yatırım ödeneği ise 45 milyon TL ile ifade edildi. Diyanet İşleri Başkanlığı'nın geride mesleki ve teknik eğitim yatırımları için aldığı pay, toplam 114 üniversitenin, "Yükseköğretim" kalemi için aldığı payın üzerine çıktı.

Üç Projeye 324,1 Milyon TL

Yatırım Programı'na göre, Diyanet'in mesleki ve teknik eğitime yönelik üç projesi bulunuyor. Eğitim yatırımı projeleri kapsamında 2021 yılında 118,2 milyon TL, 2022 yılında 18 milyon TL harcayan başkanlığın, 2023 yılı için öngörülen harcama ile birlikte 2021-2023 döneminde toplam 324 milyon 185 TL harcaması planlanıyor.

Diyanet'i Geçebilenler

Yatırım ödeneği itibarıyla Diyanet'i geçebilen bazı üniversiteler ve ödenekleri ise şöyle sıralandı:

ANKARA ÜNİVERSİTESİ

151,5 milyon TL

BOĞAZIÇI ÜNİVERSİTESİ

150 milyon TL

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ

181 milyon TL

**İSTANBUL TEKNİK
ÜNİVERSİTESİ**

175 milyon TL

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

190 milyon TL

SINAVLARIN GÖLGESİNDE EĞİTİM SİSTEMİ

95 yıldır toplumun ortak paydası olan eğitim alanında gelişmeleri takip etmenin yanı sıra eğitim sistemimizin sorunları ve çözümleri üzerine toplumu bilinçlendirerek, Türk eğitim politikaları oluşturulmasında söz sahibi olmayı amaç edinen Türk Eğitim Derneği'nin düşünce kuruluşu **TEDMEM tarafından, hazırlanan ve geçtiğimiz günlerde paylaşılan Sınavların Gölgesinde Eğitim Sistemi Raporu**, yaşanan sistemsel sıkışmaları ele alarak, kademeler arası geçiş sistemlerinin varsayımları ve uygulama süreçleri içinde yarattığı çelişkileri ortaya koymayı ve bu çelişkilerin giderilmesi için gerekli önerileri kapsamlı bir şekilde inceliyor.

Bu sayede **eğitim sisteminin kademeler arası geçiş sınavlarına feda edilmediği, gençlerimizin ve ülkemizin geleceğinin riske atılmadığı, ülkemizin tüm okullarında sağlanan eğitimin kıymetlendirildiği, okullar arası başarı farklarının azaltılarak "her okulda nitelikli eğitim" anlayışının hâkim olduğu, başta öğrenci ve veliler olmak üzere eğitimin her paydaşının nitelikli eğitime erişim konusundaki kaygılarının giderildiği bir eğitim sisteminin oluşturulmasına katkı sağlamayı arzu eden TEDMEM'in Raporundan özet tespitler ise şöyle:**

- Bugün eğitim sisteminin denge noktası; kademeler arası geçiş lehine bozulmuş, eğitim sistemini "sınav sonucu ezberci bir eğitim" ile "yüksek rekabet sonucu sınava hazırlık kursları" ekseninde işlemeye mahkûm eden bir ağırlık noktasında sabitlemiştir. Ancak bu denge noktası, eğitimin asıl varlık amacı ve işlevlerinin yerine getirilmesi önünde büyük engeller teşkil etmektedir.
- **Kademeler arası geçiş uygulamalarının varsayımları ve ürettiği sonuçların özü "daha nitelikli bir eğitim için sınav", "sınavı kazanmak için rekabet ve ezberci bir eğitim" ve bunun sonucu olarak da "daha iyi bir iş", "daha iyi bir ücret", "daha iyi bir yaşam" koşullanmasını dayatmaktadır.**
- **Mevcut durumda eğitim sistemi bireylerin bütünsel gelişimini desteklemekten yoksun, iyi olma halini geliştirmekten uzak, kendini gerçekleştirme ve içinde yaşadığı toplumu dönüştürme potansiyelini açığa çıkarma noktasında sınırlayıcı ve toplumsal alanda her tür değer üretimi için önkoşul kabul edilen bilgi, beceri, tutum ve yeterlikleri ikinci plana atan, anlamdan koparılmış ezberci bir hale evrilmiştir.**

- Eğitim sisteminin; bütünselliğini, temel amaç ve işlevlerini yerine getirebilmesini sağlamada ve “nitelikli eğitime erişim hakkı” üzerinden yeniden denge noktasına kavuşturulmasında kademeler arası geçiş uygulamalarında yapılacak düzenlemelerin önemli bir payı olacaktır.
- **Kademeler arası geçiş uygulamaları ve sınav odaklı eğitim sistemi var olan fırsat eşitliklerini derinleştirmektedir.** Çünkü kademeler arası geçiş sınavları nitelikli eğitime erişim için anahtar rolü oynamaktadır. Nitekim öğrencilerin ortaöğretim ve yükseköğretime geçişteki başarıları da devam edecekleri okullarla yakından ilişkilidir.
- Sınava hazırlık için gereken ek kaynaklara, özel derslere ve kurslara erişim ise, bu maliyeti karşılayabilecek olan ailelere mensup çocuklar için mümkündür. **Bu durum, sınavlar aracılığıyla nitelikli eğitime erişebilecek olan öğrencilerin sosyo-ekonomik olarak avantajlı ailelerden geliyor olmasını gerektirmektedir.**
- Sınav odaklı bir eğitim sistemi, öğrencilerin yalnızca ölçülebilir olan ve ezberlenmiş bilgilerini kıymetlendirmektedir. Oysa eğitimin amaç ve görevleri, öğrencilerin bütünsel gelişimini ve iyi olma halini hedeflemektedir.
- Kademeler arası geçiş uygulamaları, öğrencileri yalnızca akademik başarılarına göre sıralayarak ortaöğretim kurumlarına yerleştirirken, **eğitimin içeriğini ve ölçme değerlendirme yaklaşımlarını da test çözme başarısına indirgemektedir.**
- Sekiz yıllık ilköğretim eğitiminin sonunda öğrenciler temel becerilerden yoksun bir şekilde ortaöğretim kademesine devam etmekte, **temel beceri ve yeterliklerinde yaşanan sorunlar üst kademelere doğru birikimli bir şekilde taşınmaktadır.**
- **Yükseköğretime geçiş sınavlarının araç ve yöntemleri defalarca kez değiştirilmiş ancak ortaöğretim ve yükseköğretim arasında güçlü bir ilişki kurmak için bu değişiklikler yeterli olmamıştır.**
- Yükseköğretime geçişte program bazlı olarak yeterlik ve hazırbulunmuşluğun dikkate alınmaması **düşük performans gösteren adayların yükseköğretim programlarına yerleştirilmesine neden olurken aynı zamanda yükseköğretim mezunlarının diplomalarını da değersizleştirmektedir.**
- Farklı ortaöğretim geçmişleriyle farklı yükseköğretim programı hedefleri olan öğrenciler, **aynı sınavla ve aynı yöntemle yerleştirilmektedir.**
- Kitlesele rekabet, öğrencileri özel derslere ve özel öğretim kurslarına mecbur bırakmaktadır. Ancak varlıklı ailelerin çocukları nitelikli eğitime erişim ve sınava hazırlık bağlamında sosyo-ekonomik avantajlarını kullanırken, **dezavantajlı bölgelerde yaşayan ve yetersiz kaynaklara sahip ailelerin çocukları için fırsat eşitliği sınava girme noktasında eşitlenmekle sınırlı kalmıştır.**
- Fen liseleri ve sosyal bilimler liseleri nitelikli eğitime erişimin ve “iyi bir üniversitenin” garantisi olarak görülmektedir. **Ancak bu liselerden mezun olmuş her iki adaydan biri bir lisans programına yerleşmemektedir.**
- **Yükseköğretime yönelik talep yıllar içinde artarken yükseköğretim mezunlarının işsiz nüfus içindeki payı da giderek artmaktadır.**
- OECD tarafından gerçekleştirilen Uluslararası Yetişkin Becerilerinin Ölçülmesi Programı (PIAAC) verilerine göre, diğer katılımcı ülke ve ekonomilerle kıyaslandığında **Türkiye’de yetişkinler “sözel, sayısal ve teknoloji yoğun” ortamlarda problem çözme becerilerinin her birinde ortalamanın altındadır. Eğitim düzeyi ve sözel beceriler arasındaki ilişkinin en zayıf olduğu ülke ise Türkiye’dir.**

TEDMEM'in kademeler arası geçiş uygulamalarının tüm eğitim sistemini esir almasının önüne geçilmesi için geliştirdiği **zm önerilerinden bir bölümü ise şöyle:**

- **Ortaöğretime geçişte sınav sistemini değiştirerek ortaöğretimdeki sorunların zleceği varsayımından vazgeçilmelidir.**
- "Lise diploması" sahibi olmak hayata etkin katılım için yeniden "yeterli" ve anlamlı hale getirilmelidir.
- **Okulda verilen eğitim sınavların gerektirdiği şekilde ezbere değil, çağın gerektirdiği becerilere odaklanmalıdır.**
- Öğretim programları ve ders işleyiş biçimleri anlamlı bir öğretme-öğrenme yaklaşımı çerçevesinde tasarlanmalı, ezbere dayalı içeriğin aktarılması yerine erken yaşlardan itibaren çocuklara yaşam becerilerinin kazandırılması önceliklendirilmelidir.
- Yalnızca ğretim programları değil, öğretmenler de eleştirel düşünme, sorgulama ve problem zme gibi st düzey düşünme becerilerini kazandırmada yetkin hale getirilmelidir.
- Her eğitim kademesi sonunda elde edilmesi beklenen temel yeterliklerin belirlenmesinin yanı sıra öğrencilerin bunlara sahip olma durumunun da değerlendirildiği ulusal izleme ve değerlendirme çalışmaları gerçekleştirilmelidir.
- **Ortaöğretime geçiş sınavı, tüm öğrencilerin odağı olmaktan çıkarılmalıdır.**
- Yükseköğretim kurumlarının sayısı, bu kurumlardaki bölümler ve ğrenci kontenjanları bölgesel/kentsel ihtiyaçlar ve işgücü arz-talep dengesi gözetilerek planlanmalıdır. Bu planlamada "geleceğin işleri" göz önünde bulundurulmalı, işgücü piyasasının gelecekteki ihtiyaçlarını öngörecek analizlere yer verilmelidir.
- Ulusal ve uluslararası eğilimler incelenerek "geleceğin meslekleri" belirlenmelidir. Mesleki eğitim programları, geleceğin meslekleri odağında sürekli olarak güncellenmelidir.

KOŞULLAR VATANDAŞLARIMIZI İNSAN KAÇAKÇILARININ ELİNE MAHKUM EDİYOR

AB yesi ülkelere ilticada nclğe yükselen Türk vatandaşları, Meksika zerinden ABD'ye kaçak girişlerde de rekora gidiyor. ABD Sınır Koruma Dairesi, 2022 yılında aralarında doktor, mühendis, akademisyen, yazılımcıların olduğu yaklaşık 25 bin T.C. yurttaşının sığınmacı olarak geldiğini açıkladı. 2020'den bu yana ABD'den sığınma talep edenler 31 bin 485 kişiye ulaştı!

AB komisyonu, Türkiye'den yasal ve kaçak yollarla sığınmacı girişlerinde patlama yaşandığını, 2022 yılında ye ülkelere yapılan sığınma ve iltica başvurularının 1 milyon kişiye yaklaştığını, açıkladı. ABD Gümrük ve Sınır Koruma Dairesi, Türkiye'den kaçak sığınmacı girişlerinin olağanüstü boyutta arttığını duyurdu. 2022 yılsonu itibarıyla 24 bin 362 Türk vatandaşının Meksika üzerinden kaçak giriş yaparak sığınma başvurusunda bulunduğunu açıkladı. Bu sayı 2020'de 1944, 2021'de 4989 iken, 2022'de bir önceki yıla göre yaklaşık yüzde 500 arttığı, Türkiye'den sığınma başvurularının patlama yaptığı görülüyor. Son üç yılda Meksika üzerinden kaçak giriş yaparak ABD'den sığınma talep eden Türk vatandaşlarının sayısı 31 bin 485'e ulaştı. ABD Sınır Koruma Dairesi'nin açıkladığı resmi rakamlarda 253 çocuğun ailesiyle, 23 çocuğun da yalnız başına Meksika sınırından kaçak giriş yaparken yakalandığı belirtiliyor.

Meksika ve diğer güney Amerika lkelerinden ABD'ye g ve sığınmacılar sorunu yıllardır gündemde. Ancak ilk kez neredeyse dünyanın bir ucundan okyanusları açarak önce Meksika'ya ve oradan da Meksikalı insan tüccarları ve kaçakçılar tarafından kaçak şekilde ABD'ye geçirilen T.C. vatandaşlarının son yıllarda katlanarak artması ABD'de de şaşkınlıkla karşılanıyor. Yakalanan, sığınma başvurucuları arasında hukukçu, mühendis, yazılımcı, doktor, akademisyen vb. eğitimi, meslek sahibi çok sayıda kişi yer alıyor. ABD yasaları uyarınca Arizona ve Teksas'taki cezaevlerine, yabancı kamplarına yerleştirilen binlerce Türk'n çıkarıldıkları mahkemelerde ağırlıkla siyasi olmak üzere, dini ve cinsel yönelimleri nedeniyle yaşamlarının tehlikede olduğunu belirterek iltica talep ettikleri resmi verilere yansıyor.

✓ Bu kişilerin serbest kalabilmesi, cezaevinden çıkabilmesi için bir ABD vatandaşının sponsor olması, mahkemeye güvence vermesi gerekiyor.

ABD medyasına yansıyan haberlere göre Türkiye'den Meksika'ya giden ve buradan da ABD'ye geçerek sığınma-iltica başvurusunda bulunanlar, bunun için Meksika mafyasına, insan ticareti yapan yasa dışı organizasyonlara kişi başına en az 10 bin dolar ödüyor. Bu kişilere şayet ABD'de sponsor olabilecek tanıdıkları, yakınları yoksa, cezaevinden çıkmaları, ABD'de serbestçe kalabilmeleri için bu kez Türk çeteleri devreye giriyor. Bunlar kurdukları paralı sponsor sistemiyle, sığınma-iltica başvurusunda bulunanlara 5 bin dolara varan ödeme karşılığında, 'ABD vatandaşı sponsor' ayarlıyor.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, 'İngiltere, Fransa, Almanya zorda Türkiye Elhamdülillah iyi durumda' derken, dünyanın gözü önünde on binlerce yurttaşın yaşadığı insanlık dramını örtüyor. Onları özgür, güvenli, refah içinde ve insanca yaşama olanağından yoksun bırakarak, gerçek dramı görmezden geliyor! **İnsanımıza ülkesinde özgür ve insanca yaşamayı çok gören iktidar, vatandaşlarımızı insan kaçakçılarının eline mahkum ediyor!**

MÜZELER MÜZELİK OLMUŞ!

Müzelere ve müzecilere üvey evlat muamelesi yapıyor

CHP Genel Başkan Yardımcısı Dr. Gamze Akkuş İlgezdi, Kurtuluş Savaşı zamanı Büyük Millet Meclisi'nin, müze envanterlerinin korunmasına yönelik karar aldığını hatırlatarak, "Bir tarafta Kurtuluş Savaşı verilirken bile tarihi eserleri korumak için karar alan yönetim, diğer tarafta müzeler ve müzecilere üvey evlat muamelesi yapan yönetim. Müzelerde yaşanan usulsüzlükler, ihmaller ve mobbingler yüzünden intihar eden, kanser olan, ötekileştirilen personellerin tek sorumlusu AKP'dir" dedi.

CHP Kültür Sanattan Sorumlu Genel Başkan Yardımcısı Gamze Akkuş İlgezdi, müzelerin ve müze çalışanlarının yaşamış olduğu sorunların artık katlanılamaz hale geldiğini ortaya koyarak, "Kültür ve Turizm Bakanlığı tarihimizi, tarihi eserlerimizi korumak, müzelerimizi daha iyi hale getirmek için canla başla uğraşan emekçilerimizin çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirmek yerine, mobbinglerle istifaya, hatta intihara sürüklüyor. Uzman personel için 3600 ek gösterge talebinde bile bulunmayan Bakanlık, kimyasallarla çalışan ve kanser riski ile karşı karşıya olan personelinin sağlığını da hiçe sayıyor" diye konuştu.

Balık Çiftlikleri Bile Var!

Görev alanlarının genişliğinden örnekler veren CHP'li Dr. Akkuş İlgezdi, "Balık çiftliklerinin kurulmasından, su altı kazalarına kadar arkeologların görev alanına girmeyen şey yok, ancak bu kadar hayati iş yapan müze personeli için bir yönetmelik dahi çıkarılmamış. Mevzuata aykırı olarak bakan oluru ile çalışıyorlar. İş güvenliği konusunda bir denetim maalesef yok. Can güvenliği sorunu yaşayan su altı personele görev tazminatı bile ödenmiyor" dedi.

250 Lira Giyim Parası

Arazide çalışan uzmanlara yıllık 250 lira civarında giyim yardımı yapıldığını açıklayan Dr. Gamze Akkuş İlgezdi, "2022 yılında yapılan giyecek yardımı 250 lira gibi bir rakam. Müze çalışanlarının yaz ve kış ayları boyunca farklı ortamlardaki çalışmaları ve günümüz ekonomik şartları değerlendirildiğinde bu rakam ile tek bir pantolon dahi alınmaz. Bakanlığın müze personeline reva gördüğü budur" diye konuştu.

Zimmet Ve Döner Sermaye Sorunu!

Dr. Akkuş İlgezdi müzelerde birçok eseri zimmetinde bulunduran ve korunmasından sorumlu olan uzmanlara 100 lira civarında bir zimmet tazminatı ödendiğini de anımsatarak, "Müzelerimizdeki çok değerli eserlerin zimmetlerinin karşılığının 100 lira civarında olması yapılan görevlendirmeye çelişkili bir durumdur. Zimmet tazminatının günümüz ekonomik koşulları ve eserlerin değerlerine göre yeniden belirlenmesi gerekir. Müze ve ören yerlerinden elde edilen döner sermaye (DÖSİMM) gelirlerinden de çalışanlara herhangi bir katkı yapılmamaktadır. Bu durum da haksızlıktır" dedi.

Personel Kanserle Yüz Yüze Bırakılıyor!

Laboratuvarlarda farklı alanlarda eser bakım ve onarım yapan uzmanların kullandıkları kimyasal malzemeler nedeniyle kanser riski ile karşı karşıya olduğunu da kaydeden Dr. Akkuş İlgezdi, "Bu birimlerdeki uzmanların görev tazminatı ile ilgili bir düzenleme yapılması ve yıpranma haklarının olduğu kaçınılmaz bir gerçektir ve bununla ilgili çalışmaların bir an önce yapılması gerekir" dedi.

AKP'Lİ VEKİLLERİN YASAMA KARNESİ KIRIK

AKP'liler, yasa tekliflerinin oylamasına da katılmamaya başlayınca Erdoğan'dan fırça yedi. Kanunlarda kademeli düşüş oldu. Sekiz AKP'li, beş yıl kürsüye çıkmadı. 77 bin önergeden sadece 15'ini AKP'liler hazırladı.

AKP'li Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın önceki gün devamsızlık yapan milletvekillerini azarlaması Başkanlık rejimi ile birlikte Meclis'in tamamen etkisizleştirilmesinin sonucunu yansıtıyor. Görevleri Cumhurbaşkanlığı'ndan gelen teklifleri el kaldırıp indirerek yasalaştırmakla sınırlandırılan, denetim görevini akıllarına bile getirmeyen milletvekilleri, oylamalara da katılmamaya başlayınca Erdoğan'dan tepki gördü. AKP'liler soru önergesi bile hazırlamazken TBMM'de yasalaşan kanun sayısı da 21 yılda yüzde 73 azaldı. İktidar, TBMM'yi 12 yıldır önemli konularda görüşmek için toplantıya bile davet etmiyor.

Kanunlarda Kademeli Düşüş

Meclis kayıtlarına göre, 2002 yılında başlayan 22'nci dönemde bin 95 kanun teklifi yasalaştı. Bu sayı, daha sonra kademeli olarak düşüş gösterdi. 23'üncü dönemde 759, 24'üncü dönemde 751, seçimlerin yenilediği 25'inci dönemde sıfır, 26'ncı dönemde 527 kanun teklifi yasalaştı. 27'nci dönemde ise önemli bir bölümü uluslararası anlaşmalardan oluşan 293 kanun teklifi hayata geçirilebildi. AKP'nin iktidara geldiği 2002 yılından bugüne kadar TBMM Başkanlığı'na toplam 258 genel görüşme önergesi sunuldu. Bu önergelerin dokuzunu AKP'li isimler hazırlarken iktidar partisi, en son 2011 yılında genel görüşme açtı. TBMM'nin 25'inci döneminde beş, 26'ncı dönemde 34 ve 27'nci dönemde şimdiye kadar 72 genel görüşme önergesi hazırlandı. Önergelerin tümü muhalefet milletvekillerinin imzalarıyla TBMM Başkanlığı'na sunuldu.

Bu Dönemin Suskunları

2018 yılında başlayan TBMM 27'nci yasama döneminde bugüne kadar TBMM Genel Kurul kürsüsünü sadece yemin etmek için kullanan AKP'lilerin sayısı sekiz olarak kayıtlara geçti. Meclis Başkanlığı'nı Mustafa Şentop'a devretmesinin ardından bir daha Genel Kurul'da konuşma yapmayan Binali Yıldırım ile sayı dokuza yükseliyor. Ayrıca birçok milletvekili de yaklaşık iki yıldır Genel Kurul'da tek laf etmedi. 2018'den bu yana Genel Kurul'u sadece yemin etmek için kullanan AKP milletvekilleri şöyle:

- AKP Genel Sekreteri Fatih Şahin
- AKP Yerel Yönetimler Başkanı Mehmet Özhasseki
- 23'üncü dönemden beri beş dönemdir milletvekilliği yapan eski AKP Grup Başkanvekili İlknur İnceöz
- Eski Cumhurbaşkanı Danışmanı Ali İhsan Arslan
- Ankara Milletvekili Barış Aydın
- Eski AKP MKYK Üyesi Harun Karacan
- Eski AKP İstanbul İl Başkanı Aziz Babuşcu
- MHP'den ayrılarak AKP'ye transfer olan Tuğrul Türkeş

77,9 Bin Önergeden 15'i AKP'nin

2018'den bu yana TBMM Başkanlığı'na 77 bin 911 yazılı soru önergesi sunuldu. Bu önergelerin tamamına yakını, muhalefet milletvekilleri tarafından hazırlandı. AKP'li isimlerin hazırladığı önerge sayısı 15 olarak kayıtlarda yer aldı. Mehmet Şükrü Erdiñç, İlyas Şeker, İshak Gazel, Sabahat Özgürsoy birer, Hüseyin Şanverdi üç, Necip Nasır ve Bekir Kuvvet Erim ise dörder soru önergesi hazırladı. Yasama dönemine CHP ve İYİ Parti'de başlayan ancak daha sonra AKP'ye katılan Mehmet Ali Çelebi, İsmail Ok, Tamer Akkal ve Tuba Vural Çokal, iktidar saflarına geçtikten sonra soru sormadı.

İTTİFAKININ 'SİYASİ İSTİSMAR VE MAĞDURİYET' PLANI

Başörtüsüne anayasal güvence için anayasa değişikliği teklifini TBMM gündemine getiren iktidar, anayasanın açık ve somut hükmüne rağmen Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın üçüncü kez adaylık tartışmalarıyla gerçekte 'anayasayı çiğnemekte sakınca görmediğini ve siyasi samimiyetsizliğini' sergiliyor. Her iki konu da iktidar ittifakının 'siyasi istismar ve mağduriyet' planının parçalarıdır!

Cumhurbaşkanı (CB) Erdoğan ve ittifak ortağı bir yılı aşkın süreden bu yana erken seçim çağrısı yapan muhalefet partilerine ısrarla 'seçimlerin zamanında yapılacağı, erken seçimin gündemlerinde olmadığı' karşılığını verirken şimdi siyasi literatüre 'seçimin güncellenmesi' diye anlamsız bir kavram ilave ederek cumhurbaşkanı ve milletvekili seçiminin 14 Mayıs'ta yapılmasını savunuyor. CB Erdoğan bununla ilgili kararı 10 Mart'ta alacağını ve 60 günlük seçim takviminin başlayacağını söylüyor.

✓ Öncelikle olağan günden önce yapılan her seçim, erken seçimdir.

Seçimin güncellenmesi diye bir kavram olmadığı gibi, CB Erdoğan'ın 'mevsimsel nedenlerle' seçimin haziran ayından mayısa çekilmesini gündeme getirmesi de çaresizliğin ve kamuoyunu aldatma çabasının ifadesidir. CB Erdoğan'ın ilk kez Cumhurbaşkanı seçildiği 2014 seçimi ağustos ayında, ikinci kez seçildiği 2018 seçimi 24 Haziran'da yapıldı. Üstelik normal zamanında olsaydı 3 Kasım 2019'da yapılacak cumhurbaşkanı seçimini 24 Haziran 2018'e erkene alan da mevcut ittifak ortakları idi.

TBMM'nin erken seçim kararı alması dışında üçüncü kez aday olamayacağı anayasada apaçık yazıldığı halde, 2017'deki anayasa değişikliği referandumunda söz konusu maddenin bir kelimesini bile değiştirmeyen ve şimdi hukuksuz şekilde, anayasayı çiğneyerek yeniden aday olmaya çabalayan AKP Genel Başkanı ve CB Erdoğan'ın bu ısrarının ardındaki gerçek niyeti, buradan bir siyasi mağduriyet devşirmektir. Yüksek Seçim Kurulu'nun (YSK) üçüncü kez adaylığını onaylayacağından böylesine emin olmasının ardında da YSK'da boşalan üyelükler için yapılan seçimlerde göreve gelen yeni üyeler ve bunlar arasından başkanlığa seçilen yeni başkanın iktidarla yakın olması yatmaktadır.

Anayasaya aykırı ve anayasayı çiğneme pahasına adaylık tartışmalarından siyasi mağduriyet beklentisini ötesinde buna paralel olarak siyasi istismar ve mağduriyet planıyla öne sürülen bir başka adım başörtüsüne ve aile kurumuna anayasal güvence teklifidir. CB Erdoğan bir yandan sürekli ve ısrarlı şekilde bu konuyu kendilerinin çözdüğünü, iktidarlarında başörtüsü mağduriyetine son verdiklerini söylerken diğer yandan bu anayasa teklifiyle, başörtüsü mağduriyetine son vereceklerini öne sürmektedir. Hangisi yalan hangisi gerçek?

Gerçek olan, tıpkı üçüncü kez adaylık tartışmalarıyla yaratılmak istenen siyasi mağduriyet senaryosu gibi, anayasayı değiştirmek için sayısal yeterlilikleri olmadığı halde başörtüsüne anayasa düzenlemesini meclise getirmeleri de aynı şekilde 'başörtüsü istismarıyla mağduriyet' amacına yöneliktir.

Artık seçimi kaybetme paniğiyle her türlü algı senaryosuna saldıran **Cumhurbaşkanı Erdoğan ve iktidarın istismar ve mağduriyet planları**, amaçları, kamuoyunda ve seçmen nezdinde inandırıcı olmadığı gibi oy karşılığı da yoktur.

TÜRKİYE-SURİYE İLİŞKİLERİ ZOR VE BELİRSİZ BİR DÖNEMEÇTE!

Türkiye-Suriye Dışişleri Bakanları toplantısı şubat ayı içinde Moskova'da yapılacak. Esad'ın Cumhurbaşkanı Erdoğan ile bir araya gelmek için TSK'nın Suriye topraklarından çekilmesi ve Kuzey Suriye'deki operasyonların durması koşulunu öne sürmesi, liderler zirvesinin belirsiz olduğunu gösteriyor!

Suriye ile normalleşme girişimleri çerçevesinde Savunma Bakanları ve İstihbarat Başkanlarının Moskova'da Rusya koordinasyonunda bir araya gelmesinden sonra, Dışişleri Bakanlarının ocak ayında yapılması beklenen buluşması gerçekleşmedi. Türkiye-ABD Dışişleri Bakanlarının 18 Ocak'ta Washington'da yaptıkları toplantı öncesinde Türkiye-Suriye-Rusya arasında bir müzakere sürecinin başlatılmasına sıcak bakmayacağını ilan eden ABD yönetiminin bu tavrından ötürü Dışişleri Bakanları toplantısı ileriye ertelendi.

Toplantının önce Türkiye'de yapılması gündemde iken Şam yönetimi bunu kabul etmeyeceğini bildirince Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) devreye girdi. BAE hem müzakere sürecinde gözlemci olarak yer almak hem de Esad-Putin-Cumhurbaşkanı Erdoğan zirvesine ev sahipliği yapmak istiyordu. Türkiye buna ılımlı bakmasına karşılık Şam yönetimi üzerindeki nüfuzunu kullanan İran'ın devreye girmesiyle BAE seçeneği de ortadan kalkmış görünüyor. Geçtiğimiz hafta Rusya Dışişleri Bakanlığı'nın Rus devlet medyasına aktardığı haberlere bakılırsa Suriye ve Türkiye Dışişleri Bakanları, Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov'un davetiyle şubat ayı içinde Moskova'da bir araya gelecek.

Cumhurbaşkanı Erdoğan daha önce Rusya Devlet Başkanı Putin'den kendisini Esad ile bir araya getirmesini istediğini ifade etmiş, Dışişleri Bakanları buluşmasından sonra da Putin'in aracılığında üçlü liderler zirvesinin olacağını belirtmişti.

Ancak Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın birkaç kez Esad ile bir araya gelme isteğini dile getirmesine karşılık Suriye Devlet Başkanının bu konuda ağırdan almayı tercih ettiği bazı ön koşullar talep ettiği görülüyor. Son olarak kısa süre önce Putin'in Suriye özel temsilcisi Aleksandr Lavrentyev ile görüşen Esad'ın Cumhurbaşkanı Erdoğan ile görüşmenin Rusya-Suriye koordinasyonunda hazırlanmasını istediği, ayrıca TSK'nın Suriye topraklarından çekilmesi, Türkiye'nin Suriye'nin kuzeyindeki operasyonları durdurması, teröre desteğin (Şam yönetimi, Türkiye destekli ÖSO ve SMO'yu terör örgütü sayıyor) kesilmesi koşullarını vurguladığı açıklandı.

Cumhurbaşkanlığı Sözcüsü İbrahim Kalın'ın Kuzey Suriye'ye operasyonun hâlâ gündemde olduğunu söylemesine karşılık, SDG-YPG-PYD heyetinin Şam'da üst düzey görüşmeler gerçekleştirmesi ve Esad'ın Türkiye ile

normalleşmenin ön koşulları arasında kuzey Suriye'ye operasyonların durdurulmasını da sayması, Esad yönetiminin Kürt oluşumlarını yanına çekme ve uzlaşma arayışlarının işareti.

İran'ın da Türkiye-Suriye normalleşmesinde dışarıda kalmaktan rahatsızlık duyduğu son dönemde atılan adımlardan anlaşılıyor. İran Genelkurmay Başkanının Şam ziyareti ve Suriye ordusu ile ortak tatbikat görüşmeleri bu açıdan dikkat çekici. İran bu hamlelerle hem Şam'ın yalnız olmadığını hem de İran'ın Şam yönetimi üzerindeki etkisini göstererek Türkiye'ye, 'Suriye ile normalleşme sürecinde İran'ın yok sayılmayacağı' mesajını veriyor.

ÜÇLÜ MUTABAKAT MÜZAKERE SÜRECİ, 'SÜRESİZ' OLARAK KESİLDİ

İsveç ve Finlandiya'nın NATO üyeliği için Türkiye ile kurulan üçlü mutabakat müzakere süreci süresiz olarak kesildi. İsveç'te fanatik faşist siyasetçi Rasmus Paluban'ın Kur'an yakma eylemi üzerine Türkiye, İsveç Savunma Bakanının Ankara ziyaretini iptal etti. İsveç, eylemi NATO üyeliğini engellemeye yönelik 'provokasyon' diye nitelendirirken, Erdoğan İsveç'in üyeliğini onaylamalarının söz konusu olamayacağını belirtti.

İsveç ve Finlandiya'nın NATO'ya üyelik başvurusunda öncelikle bu ülkelerdeki Türkiye aleyhine terör örgütlerinin faaliyetlerine izin verilmemesi ve bazı kişilerin iadesi talebiyle vetosunu devreye sokan iktidar, geçen hafta Stockholm Büyükelçiliğimiz önündeki Kur'an yakma eyleminden sonra, üçlü mutabakat-müzakere sürecinin süresiz ertelendiğini duyurdu. İsveç Savunma Bakanının Ankara ziyareti iptal edildi.

İsveç hükümeti fanatik İslam ve yabancı düşmanı, ırkçı, neo nazi faşist siyasetçi Rasmus Paluban'ın eyleminin İsveç'in NATO üyeliğini engellemeye yönelik provokasyon olduğunu savundu. İsveç Başbakanı Ulf Kristersson, Twitter paylaşımında, 'İfade özgürlüğü demokrasinin temel bir parçasıdır. Ancak bir şeyin yasal olması mutlaka uygun olduğu anlamına gelmez. Pek çok kişi için kutsal olan bir kitabı yakmak son derece saygısız bir davranıştır' açıklamasını yaptı.

Cumhurbaşkanı Erdoğan, NATO ittifakına girmek isteyen İsveç'in bu eyleme 'ifade özgürlüğü' kapsamında izin vermesinin ittifak üyeliği ve müttefiklikle bağdaşmadığını belirterek, İsveç'in üyeliğine onayın bu aşamada söz konusu olamayacağını söyledi. Finlandiya ise üyelik sürecini İsveç ile yürütme politikasını gözden geçirebileceğini, tek başına yola devam etmeyi değerlendirebileceğini açıklamasına karşılık şu anda böyle bir adım atmayacaklarını vurguladı. **Gelinen aşama, daha önce ifade ettiğim öngörülerimi teyit etti.** İktidarın İsveç ve Finlandiya'nın NATO'ya üyelik sürecini, yürütülen müzakere ve pazarlıkları; ABD'den F-16 alımı, AB'den bazı taleplerin karşılanması, NATO içinde yalnızlıktan kurtulma vb. amaçlarla koz olarak kullanmayı hedeflediğini, ayrıca bu konuyu seçim sürecinde iç politika amaçlı değerlendirmek isteyebileceğini dile getirdim ve iki İskandinav ülkesinin NATO üyeliğinin seçime kadar TBMM onayına sunulmasını beklemediğimi vurguladım.

Nitekim daha önce TBMM Başkanı, PKK yanlılarının Cumhurbaşkanı Erdoğan posterini yakmaları ve protesto eylemleri nedeniyle İsveç meclis başkanının ziyaretini iptal etmişti. Şimdi de kabul edilemezliği apaçık ortada olan Kur'an yakma eylemi üzerine müzakereler kesildi. Bu noktada NATO üyeliği konusunun faşist bir siyasetçinin provokasyonuna, PKK mensuplarının tahrik amaçlı eylemlerine endekslenmesi yerine iktidarın, öncelikle bu ülkelerin üyeliğinin Türkiye'nin çıkarı ve güvenliği, NATO'nun güvenliği ve yararı açısından desteklenip desteklenmemesi konusunda karar vermesi gerek.

Bir yandan üyeliği destekler görünüp, mutabakat ve müzakere yürütmek diğer yandan bir provokasyon gerekçesiyle, konuyu süresiz olarak gündemden çıkarmak akılcı ve öngörülü bir politika değildir. Bu tür provokasyonlar, protestolar, eylemler daha önce de oldu, yine olacaktır. Buna resmi refleks ve tepkiler gösterilir. **Bunları neden gösterip dış politikada tavır ve tutum belirlenmesini akılcı ve doğru bir yaklaşım görmediğimi belirtmek isteriz.**

MİDENİN GURULTUSU SARAYIN KURU GÜRÜLTÜSÜNÜ BASTIRIYOR

Hazine ve Maliye Bakanı Nebati'nin dünyada doğal gaz fiyatlarının düştüğü yönündeki açıklamaları unutmazın. Dünyada düşen bu fiyatları milletimize yansıtmak için elinizi tutan mı var ne bekliyorsunuz? Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun dün grup toplantısında yaptığı çağırışı buradan bir kere daha tekrarlıyoruz: Doğalgaz fiyatını, sadece sanayici ve elektrik üreticileri için değil, esnaf için, vatandaş için de düşürün. Bütçede görünen faiz harcamalarına, Kur Korumalı Mevduat hesaplarına, devletin Hazinesinden ödediği, ama Saray'ın 'Adına faiz demeden verdiği faizi' eklersek, Nebati Bakanın anlattığı hikaye tamamen yalan oluyor. Övünerek, 'Önceki yıla göre düştü' dediği faizin; milli gelire oranı 0,5 puan artıyor, faizin bütçe harcamalarına oranı 2,4 puan artıyor, vergi gelirlerine oranı ise 1,6 puan artıyor.

Saray Hükümetleri ülkeye ve millete, hayatın her alanında, daha önce görülmemiş bir buhranı yaşatıyor. Bugün Saray da seçim yaklaşırken sebebi olduğu eşi benzeri görülmemiş buhranı gizlemek için aynı 'Potemkin Köyleri' gibi milletin önüne sahte mutluluk hikayelerini koyuyor. Ama midenin gurultusu Saray'ın kuru gurültüsünü bastırıyor.

Ucube Rejim Beka Sorunudur

Bundan 33 yıl önce, hain bir suikastla yitirdiğimiz, çağdaş Türkiye idealinin savunucusu, Prof. Dr. Muammer Aksoy'u, dün bir kez daha andık. Rahmetli Aksoy yıllar önce, "Devlet Hukukla Yaşar" başlıklı yazısında; "Sınırsız hâkimiyet, kime ait olursa olsun ve kimin tarafından kullanılırsa kullanılsın istibdat ve zulme götürür" demişti. Hukuk ve adalet, devletin temel direğidir. Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi denen, ucube yönetim, devletin temel direğini hızla çökme noktasına sürüklüyor. İşte biz bu nedenle, "Ucube tek kişilik rejim, devletimiz için artık bir beka sorunudur" diyoruz.

Yaş Mağduriyetini Bitiriyorum Derken Prim Mağduriyeti Yaratmayın

Sözde bu sistem sayesinde, hızlı karar alınacaktı. Ama bu ucube rejimde, bıraktık hızlı karar almayı, hükümet doğru düzgün karar alamaz hale geldi. Hatasız, eksiksiz bir Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi yayınlanamıyor. Bir rektör atamasını bile doğru düzgün yapamıyorlar. "Seçim kaybedeceğimi bilsem de yapmam" diye, büyük laflar edip, sonra da seçimi kaybedeceğini anlayınca, tükürdüklerini yalamak zorunda kalanlar, EYT düzenlemesini yaptık yapacağız diyerek mağdurları aylarca beklettiler. Sonunda da Meclis'e bir düzenleme sundular. Ama bu düzenlemede evlere şenlik... 2 milyondan fazla EYT'li Mart'ta emeklilik beklerken, ancak yarısının bu düzenlemeden yararlanabileceği anlaşılıyor. Emeklilikte Yaşa Takılan mağdurlar gitti Prim Gün Sayısı Mağdurları geldi. Sözüünüzü yerine getirin, EYT'yi bitiriyoruz deyip EPT mağduru yaratmayın. İnsanları Emeklilikte Prime Takmayın. Vatandaşlarımızın haklarını tam olarak verin. Nasıl olsa ödemeleri siz yapmayacaksınız. Parayı biz vereceğiz. Hep söylüyoruz; bütçe bir tercih meselesidir. Bizim tercihimiz yandaştan yana değildir, hep milletimizden, hep mağdurdan yana olacaktır.

Kronometreyi Sıfırlamanın Tek Yolu Var: 2 Nisan'da Sandığı Getirin

Bu ucube sistem, millete daha fazla refah vadetti. Ama olan refahı da alıp götürdü. Milli gelirimiz, bu rejimin düğmesine basıldığında 958 milyar dolardı. Bugün 840 milyar dolara düştü. Bu ucube sistem, OHAL şartlarında, mühürsüz oylarla yapılan ve yüzde 50'den biraz fazla oyla kabul edilerek, milleti ortadan ikiye bölen, yalan ve dolanın başrolde olduğu bir referandumla kabul edildi. Erdoğan, 2017'de referandum öncesinde, "Cumhurbaşkanının Meclis'i fesih yetkisi yok" demişti. Şimdi aynı Erdoğan, "14 Mayıs'ta seçim için yetkisini kullanacağını" söylüyor. Hangi yetkisini? Adına fesih demeden, tek kişinin kararıyla, koskoca Meclis'i seçime götürme yetkisini. 2017'de, tarihin en düşük oy oranıyla kabul edilen, mevcut Anayasa değişikliğinde, Cumhurbaşkanının, ancak iki dönem seçilebileceği hükmünü değiştirmediler. O dönemde Cumhurbaşkanlığı koltuğunda oturan Erdoğan'ın bu hükme tabi olmayacağını, yapılan değişikliğin, mevcut dönemi kapsamayacağını, bir dönem sonra uygulanmaya başlayacağını millete söyleyen herhangi bir geçici maddeyi bu anayasa değişikliğinin içine koymadılar. Peki, Sarayın anayasa uleması ne yaptı? Anayasa'nın 116. Maddesine, "Cumhurbaşkanının ikinci döneminde, meclis tarafından seçimlerin yenilenmesine karar verilmesi halinde Cumhurbaşkanı bir defa daha aday olabilir" diye açıkça yazdı! Kim yenileyecekmiş meclis tarafından karar verilecekmiş. Yani kendi ifadeleriyle, bu "Kronometreyi sıfırlamanın" tek yolu var. O da seçimin, Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından yenilenmesi. O halde izlenecek yol bellidir, açıktır. Hodri meydan! Partiniz Meclis'e, Milletvekili Genel Seçimini ve Cumhurbaşkanlığı seçimini, 6 Nisan'dan önceki son pazar olan, "2 Nisan 2023 günü" yapmak için teklif getirsin. Biz de destekleyelim. Hukukun dolambaçlı yollarından medet ummayın. Mağdur yaratmaya kalkmayın. Kaybedeceğinizi anladığınız seçimden, kaçmanın yollarını aramayın. Kendi çıkarttığınız Anayasaya uyun. Ağız tadıyla yarışalım. Milletin mihenk taşına hep beraber vurulalım, ak koyun, kara koyun belli olsun. Erdoğan'ı milletimizin oylarıyla, evine göndermenin bir keyfini yaşayalım.

Elinizden Geleni Yapın, Biz Hak-Hukuk-Adalet Diyeceğiz

Seçimler yaklaşırken, Saray, milli iradeyi hiçe sayarak, Millet İttifakı'nın belediyelerine çökme operasyonlarını yürütüyor. Bir yandan da TBMM'de dokunulmazlık kaldırma süreci işletiyor. Tuhaf bir dokunulmazlık kaldırma süreci. Eski Ülkü Ocakları Başkanı Sinan Ateş'in Başkent'in göbeğinde güpegündüz katledilmesi olayına karışan milletvekilinin dokunulmazlığının kaldırılmasına dair herhangi bir talep yok. İçişleri Bakanı'nın söylediği mafyanın 10 bin dolar maaşa bağladığı milletvekilinden, onun dosyalarından bir haber yok. Borsa İstanbul'daki milyonlarca dolarlık rüşvet ağında ismi geçen kendi milletvekillerinin dokunulmazlığının kaldırılmasına dair herhangi bir dosya yok. FETÖ borsalarına karışan milletvekillerine ait bir dosya yok. Bunların hiç biri hakkında bir dokunulmazlık süreci işlemiyor. Ama 2 bine yakın dokunulmazlık dosyası içinden Millet İttifakı'na mensup iki

milletvekilinin dosyası çekiliyor. Dokunulmazlıklarının hızla kaldırılması için düğmeye basılıyor. Bizim milletvekilimiz ne yapmış? Cinayet mi işlemiş, haram mı yemiş, rüşvet mi almış, mafyadan 10 bin dolar mı almış? Hayır! Ya ne yapmış? Mahkemenin, belediye başkanımıza yaptığı haksızlığa isyan etmiş. Siz, elinizden geleni ardinıza koymayın. Biz hak, hukuk, adalet demekten hiç korkmayacağız. Milletimiz sizin ne yaptığınızı görüyor, notunuzu veriyor. Tasdiknamenizi elinize tutuşturmak için artık dört gözle sandığı bekliyor.

Ne Kadar Sıralama Varsa Hepsinde Dibi Gördük

Ucube rejim ülkede hukuku ve adaleti yok edince, hırsıza, yolsuza, arsıza gün doğdu. İşte daha dün Yolsuzluk Algı Endeksi'nin 2022 yılı sonuçları açıklandı. Türkiye'nin Yolsuzluk Algı Endeksi'ndeki yeri son 9 yılda 48 sıra birden kötüleşmiş. Yolsuzlukta, dünyada 180 ülke arasında 101. Sıraya düşmüyoruz. Ekvador, Sri Lanka, Panama gibi ülkelerle sıralamada aynı yeri paylaşıyoruz. Bunca haksızlığa, hukuksuzluğa, yolsuzluğa millet ses çıkarmasın diye, yaptıklarının hesabı sorulmasın diye, bir yandan büyük bir hızla ceberrutlaşıyorlar. Milletin gülümsemesini çalışıyorlar. Saray Türkiye'yi, Dünya Mutluluk Endeksi'nde 9 yılda 35 sıra gerilettiler. Bu endekste 163 ülke arasında 145. sıradayız. Ucube Saray rejiminde, Dünyada ne kadar endeks, ne kadar sıralama varsa hepsinde dibi gördük. Bu yapılanlar bu millete hak mıdır, bu yönetim bu millete hak mıdır, reva mıdır?

Zam Yasağı Bitti, Allah Hepimize Kolaylık Versin

85 milyonun bileklerine bir pranga gibi takıldı bu ucube rejim. Tek kişi, Sarayın başı, aldığı ipe sapa gelmez ekonomik kararlarla, vatandaşlarımızı eziyor. Saray hükümeti ülkemizde çalışanların yarısından fazlasını, asgari ücrete mahkum etti. Ondan sonra geçtiğimiz Aralık ayında artırdıkları asgari ücret, bu yılın ilk ayında, yani tek bir ayda, enflasyon karşısında eridi gitti, açlık sınırının altına düştü. Evladına bir parça et yedirebilmek için insanlar, gün doğmadan kuyruklara giriyor. Türkiye'de besiciyi bitirdiler. Marketlere getirdikleri zam yasağına rağmen, sütün litresi raflarda 30 liraya gidiyor. Hatta bazı markalarda 30 lirayı da aşmış, 40 liraya koşuyor. Normal bir yağurdun kilosu 30 liradan başlıyor, 45-50 liraya kadar çıkıyor. Peynirin fiyatı etle yarışıyor. Bir kilo değil, kahvaltaya bir kalıp peynir alıyorsunuz, kasada 120 lirayı bırakıyorsunuz. Peynir ekmek bile bu iktidarın döneminde, Cumhuriyet döneminde, saray rejiminde artık lüks oldu. Memurun avuntusu bir simit Ankara'da 7 liraya satılıyor. Bugün marketlerde zam yasağı da bitti. Önümüzdeki günlerde Allah hepimize kolaylık versin.

Nebati'nin Dediği Keşke Doğru Olsa Ama Külliye Yanlış

"Faiz sebep, enflasyon netice" safatası peşinde koştu, enflasyonu azdırdılar. "Nassımıza uymaz" dedikleri faiz ödemeleri de katlandı. Faizciler ihya oldu. Sadece geçen yıl bütçeden, bir avuç faizciye ödedikleri para 19 milyar dolar. Devri Hükümetlerinde milletten alıp faiz lobilerine aktardıkları para, 532 milyar 529 milyon dolar. Vatandaşın kesesinden, faizcilerin kasasına boru döşediler. Her ay 2 milyar 219 milyon dolar, her Allah'ın günü 72 milyon 949 bin doları her saat 3 milyon 39 bin doları, milletin cebinden aldılar, faiz lobilerine verdiler. Şimdilerde Nebati Bakanları çıkmış, "Ödediğimiz faize bakmayın, Milli Gelire oranına bakın" diyor. Bakıyoruz. Milletin hazinesinin maliyesinin başına atadıkları, bakanın hesabıyla son bir yılda faiz harcamalarının milli gelire, bütçe harcamalarına ve vergi gelirlerine oranı ona göre güya azalmış. Keşke doğru olsa, ama külliye yanlış...

Faiz Demedikleri Faizi Ekleyince Hesap Terse Dönüyor

Bütçede görünen faiz harcamalarına, Kur Korumalı Mevduat hesaplarına, devletin hazinesinden ödediği, ama Saray'ın "Adına faiz demeden verdiği faizi" eklersek, Nebati Bakanın anlattığı hikaye tamamen yalan oluyor. Övünerek, "Önceki yıla göre düştü" dediği faizin; milli gelire oranı 0,5 puan artıyor, faizin bütçe harcamalarına oranı 2,4 puan artıyor, vergi gelirlerine oranı ise 1,6 puan artıyor.

Böylesine Devlet Hazinesi Değil, Bakkal Kasası Bile Emanet Edilmez

Dahası da var. Nebati Bakan, rakamları eğip bükerken kantarın topuzunu bayağı bir kaçırmış. Milli Gelirin büyük kısmının, artık "faize değil yatırıma" gittiğini söylemiş. Güzel. Bizde bütçe okumayı biliyoruz, bütçeyi açık bakıyoruz. 2022'de; yatırım harcamalarına giden para 276 milyar lira bütçeden. Faiz harcamaları ise kur korumalı mevduata verilen faiz hariç, 311 milyar lira. Şimdi Nebati bakanın bu hesabına göre 276 milyar lira, 311 milyar liradan daha büyük. Bu adam ya sayı saymayı bilmiyor, ya da kendi bütçesinden haberi yok. Böylesine, bırakın devlet Hazinesini, bakkal kasası emanet etmezler.

Madem Doğal Gazda Fiyatlar Düşüyor, Siz De Düşürün

Bir de Nebati Bakan, son bir röportaj vermiş dünyada gıda fiyatlarının, emtia fiyatlarının, konteyner fiyatlarının nasıl düştüğünü böyle allandıra ballandıra kalem kalem anlatmış. "Doğalgaz fiyatları da 700 dolar seviyesine inmiş durumda. Bütün bunlar, Türkiye'ye olan enflasyon baskısını hafifletti" diyor. Peki, Sayın Bakan, enflasyonu

düşürmek için siz ne yapıyorsunuz? Dünyada düşen bu fiyatları milletimize yansıtmak için elinizi tutan mı var ne bekliyorsunuz? Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu'nun dün grup toplantısında yaptığı çağırışı buradan bir kere daha tekrarlıyoruz: Doğalgaz fiyatını, sadece sanayici ve elektrik üreticileri için değil, esnaf için, vatandaş için de düşürün. Hem de öyle yüzde 13, yüzde 18 değil. Dünyada doğalgaz fiyatları yüzde 80 düştü diyorsanız, siz de faturalarda buna göre bir indirim yapın. Kışın en çetin, en soğuk günleri geldi kapıya dayandı. Bu indirimi yapacaksınız şimdi yapacaksınız. Vatandaşımızı biraz olsun rahatlatın bu soğuk kış günlerinde.

Kendini Keman Sanan Oduna Yazık

Nebati Bakan, sonunda kendi söyledikleriyle mest olmuş, Millet İttifakı'nın ekonomi kurmaylarına da akıl vermeye kalkmış... Ünlü bir yazar, "Kendini keman sanan oduna yazık..." diyor. Biz Nebati Bakan'ı da, onu o koltuğa oturtan sarayın kibirlisini de, çektirdiklerinin hesabını sandıkta sorması için, milletimize havale ediyoruz.

Türkiye'nin Daha Önce Görmediği Bir Buhran

Saray Hükümetleri, ülkemize ve milletimize, hayatın her alanında, daha önce görülmemiş bir buhran dönemini yaşattı. "Daha önce görülmemiş bir buhran dönemi" derken, bunu lafın gelişi söylemiyorum. Tam da kelime anlamıyla söylüyorum. Türkiye, hayat pahalılığının bu kadar hızlı arttığı bir dönemi daha önce hiç yaşamadı. Merkez Bankası'na faiz indir talimatı verdiklerinde, faiz de, enflasyon da yüzde 19'du. Bir yıl içinde, faiz yüzde 9'a düştü ama makyajlı resmi enflasyon yüzde 83'e fırladı. Tabi milletimizin yaşadığı gerçek enflasyonun bundan çok daha farklı olduğunu biliyoruz. Yok daha yukarıda. Böylesine hızlı bir enflasyon artışı, tarihimizde "daha önce hiç görülmemişti." Sarayın sözde modeline göre, milletimizin çektiği bu ıstıraba karşılık, ekonomide çok büyük kazanımlar bekleniyordu. Paramız tamam başta değer kaybedecekti ama ihracat artacaktı, dış ticaret açığı da kapanacaktı. Cari fazlayla büyüyen bir ekonomi olacaktık. Ülkenin döviz kasası dolacaktı. Döviz kurları önce düşmeye başlayacaktı, sonunda enflasyonda düşecekti. Ama olmadı... Dış ticaret açığı 110 milyar dolarla, tüm zamanların en kötü seviyesine yükseldi. Milli paramız pul oldu. Geçtiğimiz yıl Merkez Bankasının arka kapısından yapılan ve uzmanların en az 108 milyar dolar olarak hesapladığı döviz satışlarına rağmen, dolar kuru 18 lira 80 kuruş civarında.

Tüm Tuşlara Aynı Anda Basıyorlar

Gömleğin ilk düğmesini yanlış ilikleyenler, şimdi panik içinde tüm tuşlara aynı anda basıyorlar. Dövizde sıkıştılar, katlı kura geçtiler. Dövizini bozduran iş insanıysa ona primli kur, dövizini bozduran vatandaşa ona primsiz kur uygulamaya başladılar. Yetmedi aynı gün, Kur Korumalı Mevduatta faiz üst limitini kaldırdılar. Dövizde biriken basınca dayanacak halleri kalmadı, şimdi zorla tuttukları o faizin artışına razı oldular. Hem de limitsiz.

Herkes Hemfikir: Böyle Bir Kriz Dönemi Görülmedi

Türkiye ümitlerin, hayallerin yitirildiği, böylesine bir buhran dönemini, "Daha önce hiç yaşamamıştı." Elinizi nereye değerseniz, bin ah işitiyorsunuz. Aksaray'da çiftçi, 75 dönüm arazide şeker pancarı üretimini bırakmış... "72 yaşındayım, 15 yaşından beri çiftçilik yapıyorum ama hiç böyle bir dönem görmedim" diye feryat ediyor. Manisa Turgutlu'da esnaf: "80'li yıllarda zorluk vardı. Sene oldu 2023, çaktığımız sıkıntılar 80'den beter. Böyle zor bir dönem görmedim" diyor. Tekirdağlı esnaf, "65 yaşındayım, ben böyle bir ortam görmedim. Ama bir şey söylesem langirt içerdeyim" diye halini anlatıyor. Ankara'nın Gölbaşı'nda bir başkası, "Buna sürekli oy verdik, mahvolduk. Tek adam rejimiyle olmuyor. Sabrımız kalmadı. 75 yaşındayım ben böyle bir dönem görmedim" diye dert yanıyor. 27 yıldır meslekte olduğunu söyleyen Niğdeli eczacı, zaman zaman bazı ilaçların bulunmadığını gördüğünü ama şu an rafların tamamen boşaldığını anlatıyor. O da yaşadığını, "Ben böyle bir dönem hiç görmedim" diye özetliyor.

Saray'ın Potemkin Köyleri

18. yüzyılda Rus General Potemkin'in, yokluk içindeki Kırım'ı ziyaret edecek Çariçesini memnun edebilmek için refah içinde görünen sahte köyler kurduğu rivayet edilir. Bugün Saray da seçim yaklaşırken sebebi olduğu eşî benzeri görülmemiş buhranı gizlemek için aynı "Potemkin Köyleri" gibi milletin önüne sahte mutluluk hikayelerini koyuyor. Ama midenin gurultusu Saray'ın kuru gürültüsünü bastırıyor. Millet, sesini duymayana, halini görmeyene tasdiknamesini vermek için gün sayıyor.

Cumhurbaşkanı Bir Defalığına, Yedi Yıl İçin Seçilecek

Şurası açık ve net: Milletimiz, Cumhuriyetimizin İkinci Yüzylında, Millet İttifakı'yla yol yürümek için hazır. Biz de hazırız, çözümlerimiz de hazır. Millet İttifakı olarak, keyfi yönetim yerine, "Yepyeni ve Güçlendirilmiş Parlamenter Sistem" diyoruz. "Cumhurbaşkanı 7 yıl için ve sadece bir defa seçilecek, böylece tarafsızlığı güvence altına alınmış Cumhurbaşkanı 85 milyonun Cumhurbaşkanı olacak" diyoruz.

Tazminata Neden Olan Hakim Ve Savcıya Rücu Edeceğiz

Millet İttifakı'nın iktidarında; siyasetin yargıya müdahalesinin önüne geçeceğiz. Hakimler ve Savcılar Kurulu'nu ikiye ayıracağız. Adalet Bakanı ve Müsteşarı, Hakimler Kurulu'nda yer almayacak. Görevini kötüye kullanarak, Anayasa Mahkemesi ve AİHM önünde hak ihlali kararına sebep olan hakim ve savcılara, bu ihlaller nedeniyle ortaya çıkan tazminatları rücu edeceğiz. Kamu yönetiminde liyakat esas olacak. Mülakatla yapılan eleme ve kayırmalara son vereceğiz. Hak eden, hak ettiği yere mutlaka gelecek.

Malvarlıklarının Geri Alınması Ofisi'ni Kuracağız

Yolsuzluklarla mücadele, özel önem verdiğimiz bir başlık. İktidara geldiğimizde yurtdışına kaçırılan rüşveti yolsuzluk paralarını geri getirmek için "Malvarlıklarının Geri Alınması Ofisi'ni" mutlaka kuracağız. Tüyü bitmedik yetimin hakkını nereye kaçarsa kaçsın arayıp bulacağız. Pazarlık usulüyle yapılmış tüm ihaleleri, geriye doğru inceleyeceğiz. Yolsuzluk ve rüşvet suçlarında zaman aşımını kaldıracacağız. Bu suçlar hiçbir surette af kapsamına alınmayacak. Siyasi Etik Yasasıyla, siyasette akraba, eş, dost, ahbap kayırma son bulacak.

Enflasyonu 2 Yılda Kalıcı Düşük Tek Haneye İndireceğiz

Enflasyonu iki yıl içerisinde, kalıcı olarak düşük tek haneye indireceğiz. Hayat pahalılığı son bulacak. Beş yılın sonunda; dolar cinsinden kişi başına gelirimizi en az iki katına çıkaracağız. Beş milyon kişiye kaliteli iş imkanı vereceğiz. İşsizliği tek haneye indireceğiz. Kamuoyunda 128 milyar dolar olarak bilinen, bu yıl eklenen miktarlarla toplam 200 milyar doları aşan, Merkez Bankası'nın arka kapısından döviz satılması sürecinde yapılan tüm iş ve işlemleri idari ve hukuki olarak denetleyeceğiz. Hata, usulsüzlük, yolsuzluk ve kamu zararlarının takipçisi olacağız. Göreve gelir gelmez, Durum ve Hasar Tespit Komitesi'ni Stratejik Planlama Teşkilatı'ni kuracağız.

Cumhurbaşkanlığını Çankaya'ya Taşımaya Başlıyoruz

İsrafı bitireceğiz. Cumhurbaşkanlığını Çankaya Köşkü'ne taşıyacağız. Cumhurbaşkanına tahsisli Saray, köşk ve yalıları halkın kullanımına açacağız. Cumhurbaşkanlığı envanterindeki uçakları satıp yerine ülkemizin ihtiyacı olan orman yangını söndürme uçaklarını alacağız. Kamu görevlileri bugün gibi üçer beşer maaş almayacak. Ülkenin kaynaklarını Kanal İstanbul gibi rant projeleri yerine verimli yatırımlara aktaracağız. Kanal İstanbul'u göreve geldiğimiz gün iptal edeceğiz.

Yükseköğretim Kurumları Yönetim ve Denetimini Kendisi Gerçekleştirecek

Çalışanlar üzerindeki vergi ve sigorta prim yükünü indireceğiz. İşyeri kiralalarında stopajı sıfırlayacağız. Yeşil dönüşüme ve dijital devrimi merkezine alan sürdürülebilir ve kapsayıcı bir kalkınma stratejisi uygulayacağız. Eğitim de köklü değişiklikler yapacağımız bir alan olacak. YÖK'ü kaldıracacağız. Bunun yerine, yükseköğretim kurumlarının akademik, idari ve mali özerkliklerine müdahale etmeyecek, görevi yükseköğretimin planlanmasıyla ve yükseköğretim kurumları arasında koordinasyonla sınırlı bir kurul kuracağız. Yükseköğretim kurumları, yönetim ve denetimini, kendi öğretim üyeleri arasından seçimle oluşturdukları organlar eliyle gerçekleştirecekler.

Çiftçiye Kanunun Yazdığı Desteği Vereceğiz

Tarımsal destekleri, kanunda yazdığı gibi milli gelirin en az yüzde 1'i olacak şekilde uygulayacağız. Temel tarım ürünlerinde taban fiyatlarını maliyet, kur, enflasyon ve çiftçilerimize insan onuruna yaraşır bir gelir sağlamayı dikkate alarak belirleyeceğiz. Tarımsal ürün alım fiyatlarını ekim öncesinde edeceğiz. Girdi desteklerini; çiftçi tarlasını sürmeden, süt sağılmadan, besi hayvanı kesime gitmeden önce vereceğiz.

Suriyeliler Ülkelerine Geri Dönecek

Sakarya Tank Palet Fabrikasının tahsis işlemlerini iptal edeceğiz. Tek bir çocuğumuzun, tek bir vatandaşımızın bile yatağa aç girmemesini sağlayacağız. Geliri belli düzeyin altındaki ailelere gelirlerini, insan onuruna yaraşır yaşam sağlayacak seviyeye yükseltecek bir destek sağlayacağız. Destek, hanedeki kadının hesabına yatacak. Nitelikli sağlık hizmetlerinin herkes için erişilebilir ve adil olmasını sağlayacağız. Uyuşturucu satıcılarına yönelik cezaları en az 2 katına çıkaracağız. Göç, sığınmacı politikası çerçevesinde, Türkiye'ye bir "tampon ülke" muamelesi yapılmasına asla izin vermeyeceğiz. Geçici Koruma Altındaki Suriyelilerin mümkün olan en kısa sürede ülkelerine geri dönmelerini sağlayacağız.

El Ele Verdik

Türkiye'nin 13. Cumhurbaşkanı, Millet İttifakı'nın adayı olacak. El ele verdik. Bozulan devlet yönetimini ahlak, erdem, bilgi ve adalet üzerine yeniden inşa edeceğiz. Biz hazırız. Milletimiz hazır.